

Euroopa Liidu Teataja

L 88

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

49. aastakäik

25. märts 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Nõukogu määrus (EÜ) nr 486/2006, 20. märts 2006, mis käsitleb mitmekiibiliste integraallülituste ehk MCPde tollimaksuvabastuse kokkuleppe rakendamist, muutes nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) I lisa 1

- Komisjoni määrus (EÜ) nr 487/2006, 24. märts 2006, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 3

- ★ Komisjoni määrus (EÜ) nr 488/2006, 24. märts 2006, millega kinnitatakse struktuuri- või keskkonnameetmete suhtes 2006. aastal kohaldatavad vahetuskursid 5

- ★ Komisjoni määrus (EÜ) nr 489/2006, 24. märts 2006, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 796/2004 seoses otsetoetuskõlblike kiu tootmiseks kasvatatavate kanepisortidega 7

- ★ Komisjoni direktiiv 2006/35/EÜ, 24. märts 2006, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ (taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta) I–IV lisa 9

- ★ Komisjoni direktiiv 2006/36/EÜ, 24. märts 2006, millega muudetakse direktiivi 2001/32/EÜ, millega tunnistatakse kaitstavaid alasid, mis ühenduses taimetervise ohtudega tõenäolisemalt kokku puutuvad, ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/76/EMÜ 13

II Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

Komisjon

2006/239/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 13. mai 2003, riigiabi kohta, mida Saksamaa andis Kahla Porzellan GmbH-le ja Kahla/Thüringen Porzellan GmbH-le (teatavaks tehtud numbri K(2003) 1520 all) ⁽¹⁾ 16

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

(Jätkub pöördel)

Hind: 18 EUR

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

- ★ **Komisjoni otsus, 16. november 2004, Saksamaa teraviljapiirituse tootjatele suunatud abikava kohta** (teatavaks tehtud numbri K(2004) 3953 all) ⁽¹⁾ 50

- ★ **Komisjoni otsus, 24. märts 2006, milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid teatavate Madagaskarilt pärit loomsete saaduste suhtes, välja arvatud kalatooted** (teatavaks tehtud numbri K(2006) 888 all) ⁽¹⁾ 63

- ★ **Nõukogu ühine seisukoht 2006/242/ÜVJP, 20. märts 2006, mis käsitleb bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni (BTWC) 2006. aasta läbivaatamiskonverentsi** 65
- ★ **Nõukogu ühismeede 2006/243/ÜVJP, 20. märts 2006, Üldise Tuumakatsetuste Keelustamise Lepingu Organisatsiooni (CTBTO) ettevalmistuskomisjoni tegevuste toetamise kohta kontrollialase koolituse ja suutlikkuse arendamise valdkonnas ning massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames** 68
- ★ **Nõukogu ühine seisukoht 2006/244/ÜVJP, 20. märts 2006, Euroopa Liidu osalemise kohta Korea poolsaare energia arenduse organisatsioonis (KEDO)** 73

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 486/2006,**20. märts 2006,**

mis käsitleb mitmekiibiliste integraallülituste ehk MCPde tollimaksuvabastuse kokkuleppe rakendamist, muutes nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) I lisa

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 133,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87 ⁽¹⁾ kehtestati kaupade nomenklatuur (edaspidi "kombineeritud nomenklatuur") ja määrati kindlaks ühise tollitariifistiku kokkuleppelised tollimaksumäärad.
- (2) Oma otsusega 2005/964/EÜ ⁽²⁾ sõlmis nõukogu Euroopa Ühenduse nimel kokkuleppe mitmekiibiliste integraallülituste tollimaksuvabastuse kohta (edaspidi "kokkulepe").
- (3) Kokkuleppega vähendatakse kõigi mitmekiibiliste integraallülituste (MCPde) suhtes kohaldatavate tollimaksude ja teiste maksude määra nullini.
- (4) Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri kui kokkuleppejärgse hoiulevõtja kätte on laekunud vastuvõtmiskirjad

neljalt osapoolelt. Need neli osapoolt on vastavalt kokkuleppe artikli 7 punktile a kokku leppinud, et kokkulepe jõustub 1. aprillil 2006.

- (5) Kokkulepet tuleks seetõttu rakendada määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa muutmise teel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa esimese osa II jaotise pealkirja "Erisätted" alla lisatakse vastavalt käesoleva määruse lisale täht G "Mitmekiibiliste integraallülituste ehk MCPde tollimaksubastus".

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. aprillist 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. märts 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
U. PLASSNIK

⁽¹⁾ EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1989/2004 (ELT L 344, 20.11.2004, lk 5).

⁽²⁾ ELT L 349, 31.12.2005, lk 24.

LISA**“G. Mitmekiibiliste integraallülituste ehk MCPde tollimaksuvabastus**

1. Tollimaksust vabastatakse mitmekiibilised integraallülitused ehk MCPd (*multi-chip integrated circuits*), mis koosnevad kahest või enamast omavahel ühendatud monoliitset integraallülitusest, mis on ühendatud niisama hästi kui jagumatuks tervikuks, kinnitatud kas ühele või mitmele isoleermaterjalile, juhtümbriseta või ilma, kuid ilma muude aktiivsete või passiivsete vooluahela elementideta.
 2. Tollimaksuvabastus kehtib kauba suhtes, mis on hõlmatud järgmiste rubriikidega: 8418, 8422, 8450, 8466, 8473, 8517, 8518, 8522, 8523, 8525, 8528, 8529, 8530, 8531, 8535, 8536, 8537, 8538, 8543, 8548, 8708, 9009, 9026, 9031, 9504.
 3. Enne MCPde vabasse ringlusesse lubamise tollideklaratsiooni esitamist liikmesriikide tollile peab deklarant ühtse haldusdokumendi lahtrisse 44 kirjutama viitenumbri C500.”
-

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 487/2006,**24. märts 2006,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 3223/94 puu- ja köögivilja impordikorra üksikasjalike eeskirjade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 3223/94 on sätestatud vastavalt mitme-poolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tule-mustele kriteeriumid, mille alusel komisjon kehtestab kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importi-

misel käesoleva määruse lisas sätestatud toodete ja ajava-hemike puhul.

- (2) Kooskõlas eespool nimetatud kriteeriumidega tuleb kehtestada kindlad impordiväärtused käesoleva määruse lisas sätestatud tasemetel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 3223/94 artiklis 4 osutatud kindlad impordi-väärtused kehtestatakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 25. märtsil 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. märts 2006

*Komisjoni nimel**põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor*

J. L. DEMARTY

⁽¹⁾ EÜT L 337, 24.12.1994, lk 66. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 386/2005 (ELT L 62, 9.3.2005, lk 3).

LISA

Komisjoni 24. märtsi 2006. aasta määrusele, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)		
CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	052	97,9
	204	52,9
	212	102,0
	624	101,8
	999	88,7
0707 00 05	052	121,0
	999	121,0
0709 10 00	624	103,6
	999	103,6
0709 90 70	052	77,4
	204	53,8
	999	65,6
0805 10 20	052	40,8
	204	43,0
	212	54,3
	220	43,9
	624	59,3
	999	48,3
0805 50 10	052	42,2
	624	67,2
	999	54,7
0808 10 80	388	76,6
	400	127,9
	404	92,9
	508	82,7
	512	76,3
	524	62,5
	528	79,9
	720	80,0
	999	84,9
0808 20 50	388	82,6
	512	76,3
	524	58,2
	528	57,2
	720	122,5
	999	79,4

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruuses (EÜ) nr 750/2005 (ELT L 126, 19.5.2005, lk 12). Kood 999 tähistab "muud päritolu".

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 488/2006,**24. märts 2006,****millega kinnitatakse struktuuri- või keskkonnameetmete suhtes 2006. aastal kohaldatavad vahetuskursid**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 15. detsembri 1998. aasta määrust (EÜ) nr 2799/98, millega kehtestatakse põllumajanduse eurol põhinev valuutakord, ⁽¹⁾võttes arvesse komisjoni 22. detsembri 1998. aasta määrust (EÜ) nr 2808/98, millega sätestatakse põllumajanduse eurol põhineva valuutasüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad põllumajandussektoris, ⁽²⁾ eriti selle artikli 4 lõike 3 teist lauset,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 2808/98 artikli 4 lõike 2 kohaselt on vahetuskursi rakendusjuhuks struktuuri- ja keskkonnakaitsesummade puhul selle aasta 1. jaanuar, mille jooksul tehakse otsus toetust anda.

- (2) Määruse (EÜ) nr 2808/98 artikli 4 lõike 3 esimese lause kohaselt on kasutatavaks vahetuskursiks rakendusjuhu kuupäevale eelneval kuul kohaldatavate vahetuskursside *pro rata temporis* põhimõttel arvatud keskmine,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

2006. aastal kohaldatakse lisas osutatud vahetuskurssi määruse (EÜ) nr 2808/98 artikli 4 lõikes 2 osutatud struktuuri- või keskkonnakaitsesummade suhtes.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. märts 2006

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ EÜT L 349, 24.12.1998, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 349, 24.12.1998, lk 36. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1044/2005 (ELT L 172, 5.7.2005, lk 76).

LISA

Artiklis 1 osutatud vahetuskursid

(1 euro = keskmine ajavahemikul 1. detsembrist 2005 kuni 31. detsembrini 2005)

0,573458	Küprose naela
28,9712	Tšehhi krooni
7,45403	Taani krooni
15,6466	Eesti krooni
252,791	Ungari forint
3,4528	Leedu latti
0,696729	Läti latti
0,4293	Malta liiri
3,85493	Poola zlotti
37,8743	Slovakkia krooni
239,505	Sloveenia tolarit
9,43950	Rootsi krooni
0,679103	Suurbritannia naelsterlingit

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 489/2006,**24. märts 2006,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 796/2004 seoses otsetoetuskõlblike kiu tootmiseks kasvatatavate kanepisortidega**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 52 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 796/2004, millega kehtestatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1782/2003 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) ette nähtud nõuetele vastavuse, toetuse muutmise ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi rakendamise üksikasjalikud reeglid, ⁽²⁾ kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1782/2003 rakenduseeskirjad, mis käsitlevad muu hulgas ka kasvatatava kanepi tetrahüdrokannabinoolisisalduse kontrollimise tingimusi.
- (2) Vastavalt määruse (EÜ) nr 796/2004 artikli 33 lõikele 2 on liikmesriigid komisjonile teatanud 2005. aastal

külvatud kanepisortide tetrahüdrokannabinoolitaseme kindlaksmääramise analüüside tulemustest. Kõnealuseid tulemusi tuleb arvesse võtta, kui koostatakse nimekirja järgmistel turustusaastatel otsetoetuskõlblikest kiu tootmiseks kasvatatavatest kanepisortidest ning nimekirja 2006/2007. turustusaastaks ajutiselt heakskiidetud sortidest. Tetrahüdrokannabinoolisisalduse kontrollimiseks tuleb teatavate sortide puhul kasutada menetlust B, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 796/2004 I lisas.

- (3) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 796/2004 vastavalt muuta.
- (4) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas otsetoetuste korralduskomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 796/2004 II lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 2006/2007. turustusaastast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. märts 2006

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ ELT L 270, 21.10.2003, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 319/2006 (ELT L 58, 28.2.2006, lk 32).

⁽²⁾ ELT L 141, 30.4.2004, lk 18. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 263/2006 (ELT L 46, 16.2.2006, lk 24).

LISA

"II LISA

OTSETOETUSKÕLBIKUD KIU TOOTMISEKS KASVATATAVAD KANEPISORDID

a) Kiu tootmiseks kasvatatav kanep

Beniko
Carmagnola
CS
Delta-Llosa
Delta 405
Dioica 88
Epsilon 68
Fedora 17
Felina 32
Felina 34 – Féline 34
Ferimon – Férimon
Fibranova
Fibrimon 24
Futura 75
Juso 14
Red Petiole
Santhica 23
Santhica 27
Tiborszallási
Uso-31

b) Kiu tootmiseks kasvatatav ja 2006/2007. turustusaastal heakskiidetud kanep

Białobrzeskie
Chamaeleon ⁽¹⁾
Cannakomp
Fasamo
Fibriko TC
Finola ⁽¹⁾
Kompolti hibrid TC
Kompolti
Lipko
Silesia ⁽²⁾
UNIKO-B

⁽¹⁾ 2006/2007. turustusaastal kasutatakse I lisas sätestatud menetlust B.

⁽²⁾ Komisjoni otsusega 2004/297/EÜ (ELT L 97, 1.4.2004, lk 66) lubatud üksnes Poolas."

KOMISJONI DIREKTIIV 2006/35/EÜ,

24. märts 2006,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ (taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta) I–IV lisa

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 14 teise lõigu punkti c,

olles konsulteerinud asjaomaste liikmesriikidega,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivis 2000/29/EÜ on sätestatud teatavad meetmed, mis võetakse liikmesriikidesse teistest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide sissetoomise vastu. Samuti on selles sätestatud teatavad piirkonnad, mida tuleb tunnustada kaitstud alana.

(2) Portugali esitatud teabest selgub, et kahjulik organism *Bemisia tabaci* Genn. (Euroopast pärit populatsioonid) on nüüdseks levinud Alentejo piirkonda ning mõnesse Ribatejo e Oeste piirkonna omavalitsusüksusse. Seepärast ei tohiks kõnealuseid Portugali territooriumi osasid enam tunnustada kõnealuse kahjuliku organismi suhtes kaitstud alana.

(3) Sloveenia esitatud teabest selgub, et kahjulik organism *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. on nüüdseks levinud Gorenjska ja Maribori piirkonda. Kõnealuseid piirkondi ei tohiks enam tunnustada *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. suhtes kaitstud alana.

(4) Slovakkia esitatud teabest selgub, et kahjulik organism *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. on nüüdseks levinud teatavatesse Dunajská Streda, Levice, Topoľčany, Poltári, Rožňava ja Trebišovi omavalitsusüksustesse. Kõnealuseid omavalitsusüksusi ei tohiks enam tunnustada *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. suhtes kaitstud alana.

(5) Itaalia esitas teabe, mille kohaselt on kahjulik organism *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. nüüdseks levinud mõnesse tema territooriumi osasse. Seepärast ei tohiks kõnealuseid Itaalia territooriumi osasid enam tunnustada *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. suhtes kaitstud alana.

(6) Leedu esitas teabe, mille kohaselt on peedi risomaaniaviirus nüüdseks levinud tema territooriumile. Seetõttu ei tohiks Leedut enam tunnustada peedi risomaaniaviiruse suhtes kaitstud alana.

(7) Direktiivi 2000/29/EÜ asjakohaseid lisasid tuleks seepärast vastavalt muuta.

(8) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas taimetervise alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2000/29/EÜ I–IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisas esitatud tekstile.

Artikkel 2

1. Hiljemalt 30. aprilliks 2006 võtavad liikmesriigid vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid. Nad edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. maist 2006.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisatakse nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viide käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

⁽¹⁾ EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/14/EÜ (ELT L 34, 7.2.2006, lk 24).

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeva.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. märts 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

LISA

Direktiivi 2000/29/EÜ I–IV lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa B-osa muudetakse järgmiselt:

a) jaotise a punktis 1 asendatakse sõna “P” järel sulgudes olevad sõnad järgmisega:

“Assoorid, Beira Interior, Beira Litoral, Entre Douro e Minho, Madeira, Ribatejo e Oeste (omavalitsusüksused Alcobaça, Alenquer, Bombarral, Cadaval, Caldas da Rainha, Lourinhã, Nazaré, Obidos, Peniche ja Torres Vedras) ja Trás-os-Montes”;

b) jaotise b punktist 1 jäetakse välja “LT”.

2) II lisa B-osa muudetakse järgmiselt:

jaotise b punkti 2 kolmandas veerus

a) lisatakse sõnad “(välja arvatud riigi maanteest nr 9 – Via Emilia põhja pool asuv provintsi osa)” pärast sõnu “Forli-Cesena” ja “Rimini”;

b) jäetakse välja sõnad “Trentino-Alto Adige: Trento autonoomne provints”;

c) lisatakse sõna “SI” järele sõnad: “(välja arvatud Gorenjska ja Maribori piirkond)”;

d) lisatakse sõna “SK” järele sõnad “(välja arvatud omavalitsusüksused Blahová, Horné Mýto ja Okoč (Dunajská Streda maakond), Hronovce ja Hronské Kľačany (Levice maakond), Velké Ripňany (Topolčany maakond), Málinec (Poltári maakond), Hrhov (Rožňava maakond), Kazimír, Luhyňa, Malý Horeš, Svätušie ja Zátin (Trebišovi maakond))”.

3) III lisa B-osa muudetakse järgmiselt:

punktide 1 ja 2 teises veerus

a) lisatakse sõnad “(välja arvatud riigi maanteest nr 9 – Via Emilia põhja pool asuv provintsi osa)” pärast sõnu “Forli-Cesena” ja “Rimini”;

b) jäetakse välja sõnad “Trentino-Alto Adige: Trento autonoomne provints”;

c) lisatakse sõna “SI” järele sõnad “(välja arvatud Gorenjska ja Maribori piirkond)”;

d) lisatakse sõna “SK” järele sõnad “(välja arvatud omavalitsusüksused Blahová, Horné Mýto ja Okoč (Dunajská Streda maakond), Hronovce ja Hronské Kľačany (Levice maakond), Velké Ripňany (Topolčany maakond), Málinec (Poltári maakond), Hrhov (Rožňava maakond), Kazimír, Luhyňa, Malý Horeš, Svätušie ja Zátin (Trebišovi maakond))”.

4) IV lisa B-osa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 20.1 kolmandast veerust jäetakse välja “LT”;

b) punkti 20.2 kolmandast veerust jäetakse välja “LT”;

c) punkti 21 kolmandast veerust jäetakse välja sõnad “Trentino-Alto Adige: Trento autonoomne provints”;

d) punktide 21 ja 21.3 kolmandas veerus

1. lisatakse sõnad “(välja arvatud riigi maanteest nr 9 – Via Emilia põhja pool asuv provintsi osa)” pärast sõnu “Forli-Cesena” ja “Rimini”;

2. lisatakse sõna “SI” järele sõnad “(välja arvatud Gorenjska ja Maribori piirkond)”;

3. lisatakse sõna "SK" järele sõnad "(välja arvatud omavalitsüksused Blahová, Horné Mýto ja Okoč (Dunajská Streda maakond), Hronovce ja Hronské Kľačany (Levice maakond), Velké Ripňany (Topolčany maakond), Málíneč (Poltári maakond), Hrhov (Rožňava maakond), Kazimír, Luhýňa, Malý Horeš, Svätuška ja Zátin (Trebišovi maakond))";

e) punkti 22 kolmandast veerust jäetakse välja "LT";

f) punkti 23 kolmandast veerust jäetakse välja "LT";

g) punktide 24.1, 24.2 ja 24.3 kolmandas veerus

asendatakse sõna "P" järel sulgudes olevad sõnad järgmisega: "Assoorid, Beira Interior, Beira Litoral, Entre Douro e Minho, Madeira, Ribatejo e Oeste (omavalitsüksused Alcobaça, Alenquer, Bombarral, Cadaval, Caldas da Rainha, Lourinhã, Nazaré, Obidos, Peniche ja Torres Vedras) ja Trás-os-Montes";

h) punkti 25 kolmandast veerust jäetakse välja "LT";

i) punkti 26 kolmandast veerust jäetakse välja "LT";

j) punkti 27.1 kolmandast veerust jäetakse välja "LT";

k) punkti 27.2 kolmandast veerust jäetakse välja "LT";

l) punkti 30 kolmandast veerust jäetakse välja "LT".

KOMISJONI DIREKTIIV 2006/36/EÜ,

24. märts 2006,

millega muudetakse direktiivi 2001/32/EÜ, millega tunnistatakse kaitstavaid alasid, mis ühenduses taimetervise ohtudega tõenäolisemalt kokku puutuvad, ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/76/EMÜ

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõike 1 punkti h esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni direktiiviga 2001/32/EÜ ⁽²⁾ tunnistati teatavad liikmesriigid või liikmesriikide teatavad piirkonnad teatavate kahjulike organismide suhtes kaitstavateks aladeks. Mõnedel juhtudel tunnistati piirkonnad kaitstavateks aladeks ajutiselt, sest puudus vajalik teave näitamaks, et kõnealune kahjulik organism ei esinenud kõnealuses liikmesriigis või piirkonnas.
- (2) Juhul kui liikmesriigid on nüüdseks vajaliku teabe esitanud, tuleks kõnealused piirkonnad tunnistada alaliselt kaitstavateks aladeks.
- (3) Portugali teatavad piirkonnad tunnistati *Bemisia tabaci* Genn. (Euroopa populatsioonid) suhtes kaitstavateks aladeks.
- (4) Portugal esitas teabe, mille kohaselt on *Bemisia tabaci* Genn. (Euroopa populatsioonid) nüüdseks levinud tema territooriumi teatavatesse osadesse. Seepärast ei tuleks kõnealuseid Portugali territooriumi osasid enam tunnistada kõnealuse kahjuliku organismi suhtes kaitstavateks aladeks.
- (5) Itaalia ja Austria eri piirkonnad või piirkondade osad ning kogu Iirimaa, Leedu, Sloveenia ja Slovakkia territoorium tunnistati ajutiselt kuni 31. märtsini 2006 *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. suhtes kaitstavateks aladeks.
- (6) Austria, Itaalia, Iirimaa, Leedu, Slovakkia ja Sloveenia esitatud teabest selgub, et *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. suhtes tuleks nende riikide kaitstavate alade ajutise tunnistamise aega erandkorras pikendada kahe aasta võrra, et anda kõnealustele riikidele aega esitada teavet, et organismi *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. ei esine vajadusel viia lõpule meetmed kõnealuse organismi hävitamiseks.
- (7) Kuna bakter *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. on nüüdseks levinud mõnesse Itaalia osasse, Gorenjska ja Maribori piirkonda Sloveenias ning mõnesse Dunajská Streda, Levice, Topoľčany, Poltári, Rožňava ja Trebišovi maakonna omavalitsusüksusesse Slovakkias, seetõttu ei tohiks kõnealuseid Itaalia, Sloveenia ja Slovakkia piirkondi tunnistada enam *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. suhtes kaitstavateks aladeks.
- (8) Leedu tunnistati ajutiselt kuni 31. märtsini 2006 peedi risomaaniaviiruse (BNYVV) suhtes kaitstavaks alaks.
- (9) Leedu esitas teabe, mille kohaselt peedi risomaaniaviirus (BNYVV) on nüüdseks levinud Leetu. Seetõttu ei tuleks Leedut enam tunnistada kõnealuse kahjuliku organismi suhtes kaitstavaks alaks.
- (10) Malta tunnistati ajutiselt kuni 31. märtsini 2006 tsitruseliste tristeetsa viiruse (Euroopa tüved) suhtes kaitstavaks alaks.
- (11) Malta esitatud teabest selgub, et tsitruseliste tristeetsa viiruse (Euroopa tüved) suhtes tuleks selle riigi kaitstava ala ajutise tunnistamise aega erandkorras pikendada kahe aasta võrra, et anda kõnealusele riigile aega esitada teavet, et tsitruseliste tristeetsa viirust (Euroopa tüved) ei esine, või vajadusel viia lõpule meetmed selle kahjuliku organismi hävitamiseks.
- (12) Küpros tunnistati ajutiselt kuni 31. märtsini 2006 *Daktulosphaira vitifoliae* (Fitch), *Ips sexdentatus* Börner ja *Leptinotarsa decemlineata* Say suhtes kaitstavaks alaks.

⁽¹⁾ EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/14/EÜ (ELT L 34, 7.2.2006, lk 24).

⁽²⁾ EÜT L 127, 9.5.2001, lk 38. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2005/18/EÜ (ELT L 57, 3.3.2005, lk 25).

- (13) Küprose esitatud teabest selgub, et *Daktulosphaira vitifoliae* (Fitch), *Ips sexdentatus* Börner ja *Leptinotarsa decemlineata* Say suhtes tuleks selle riigi kaitstava ala ajutise tunnistamise aega erandkorras pikendada kahe aasta võrra, et anda kõnealusele riigile aega esitada teavet, et neid kahjulikke organisme ei esine, või vajadusel viia lõpule meetmed nende kahjulike organismide hävitamiseks.
- (14) Seetõttu tuleks direktiivi 2001/32/EÜ vastavalt muuta.
- (15) Käesoleva direktiiviga ettenähtud meetmed on kooskõlas taimetervise alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2001/32/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 1

Lisas loetletud ühenduse alad tunnistatakse direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h esimese lõigu tähenduses kaitstavateks aladeks käesoleva direktiivi lisas nende nimede puhul loetletud kahjulike organismide suhtes.”

2. Artikkel 2 jäetakse välja.

3. Lisa muudetakse järgmiselt.

a) Jao a punktis 2 asendatakse sõna “Portugal” järel sulgudes olevad sõnad järgmiste sõnadega “Assoorid, Beira Interior, Beira Litoral, Entre Douro e Minho, Madeira, Ribatejo e Oeste (Alcobaça, Alenqueri, Bombarrali, Cadavai, Caldas da Rainha, Lourinhã, Nazaré, Obidose, Peniche ja Torres Vedrase omavalitsusüksused) ja Trás-os-Montes”.

b) Jao a punktides 3.1, 11 ja 13 lisatakse sõna “Küpros” järele sõnad “(kuni 31. märtsini 2008)”.

c) Jao b punkt 2 asendatakse järgmisega:

— Hispaania, Eesti, Prantsusmaa (Korsika), Iirimaa, Itaalia (AbruzziBasilicata; Calabria; Campania; Friuli-Venezia Giulia; Lazio; Liguuria; Marche; Molise; Piemonte;

Sardiinia; Sitsiilia; Toscana; Umbria; Valle d'Aosta), Läti, Portugal, Soome, Ühendkuningriik (Põhja-Iirimaa, Mani saar ja Kanalisaared),

— ja kuni 31. märtsini 2008, Iirimaa, Itaalia (Apulia, Emilia-Romagna: Forlì-Cesena (välja arvatud maanteest nr 9 – Via Emilia põhja poole jääv piirkond), Parma, Piacenza, Rimini (välja arvatud maanteest nr 9 – Via Emilia põhja poole jääv piirkond), Lombardia, Veneto: välja arvatud Rovigo provintsis asuvad Rovigo, Polesella, Villamarzana, Fratta Polesine, San Bellino, Badia Polesine, Trecenta, Ceneselli, Pontecchio Polesine, Arquà Polesine, Costa di Rovigo, Occhiobello, Lendinara, Canda, Ficarolo, Guarda Veneta, Frassinelle Polesine, Villanova del Ghebbo, Fiesse Umbertoiano, Castalguglielmo, Bagnolo di Po, Giacciano con Baruchella, Bosaro, Canaro, Lusina, Pincara, Stienta, Gaiba, Salara omavalitsusüksused, Padova provintsis asuvad Castelbaldo, Barbona, Piacenza d'Adige, Vescovana, S. Urbano, Boara Pisani, Masi omavalitsusüksused, ja Verona provintsis asuvad Palù, Roverchiara, Legnago, Castagnaro, Ronco all'Adige, Villa Bartolomea, Oppeano, Terrazzo, Isola Rizza, Angiari omavalitsusüksused), Leedu, Austria (Burgenland, Kärnten, Alam-Austria, Tirol (Lienzi haldusüksus), Steiermark, Viin), Sloveenia (välja arvatud Gorenjska ja Maribori piirkond), Slovakkia (välja arvatud Blahová, Horné Mýto ja Okoč (Dunajská Streda maakond), Hronovce ja Hronské Kľačany (Levice maakond), Velké Ripňany (Topoľčany maakond), Málince (Poltári maakond), Hrhov (Rožňava maakond), Kazimír, Luhyňa, Malý Horeš, Svätuška ja Zátin (Trebišovi maakond))”.

d) Jao d punktis 1 jäetakse välja sõna “Leedu”.

e) Jao d punktis 3 lisatakse sõna “Malta” järele sõnad “(kuni 31. märtsini 2008)”.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad hiljemalt 30. aprilliks 2006 käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid. Liikmesriigid edastavad nende õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. maist 2006.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisatakse nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viide käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamise päeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. märts 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

13. mai 2003,

riigiabi kohta, mida Saksamaa andis Kahla Porzellan GmbH-le ja Kahla/Thüringen Porzellan GmbH-le

(teatavaks tehtud numbri K(2003) 1520 all)

(Ainult saksakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/239/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkused eespool nimetatud sätete ⁽¹⁾ kohaselt ja võttes neid märkusi arvesse,

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

- (1) 16. novembril 1998 ja 24. märtsil 1999 sai komisjon konkurentidelt kaebuse Saksamaal Tüüringis asuvatele ettevõtetele Kahla Porzellan GmbH (Kahla I) ja Kahla/Thüringen Porzellan GmbH (Kahla II) Tüüringi liidumaa antud riigiabi väidetava väärkasutamise kohta.
- (2) Pärast ulatuslikku kirjavahetust ja mitmeid kohtumisi Saksamaa esindajatega alustas komisjon 15. novembril 2000 ametlikku uurimist ettevõtetele antud sihtotstarbelise abi kohta. Samal ajal paluti Saksamaal esitada piisavalt teavet ja andmeid, et oleks võimalik hinnata, kas abimeetmed olid heakskiidetud abikavade kohased, mille alusel meetmeid väidetavalt rakendati.
- (3) Komisjoni otsus alustada uurimist avaldati Euroopa Ühenduste Teatajas ⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama märkusi kõnealuse abi kohta. 31. juulil 2001 esitas Kahla II komisjonile märkused, mis edastati Saksamaale 7. augusti 2001. aasta kirjaga.

⁽¹⁾ EÜT C 272, 23.9.2000, lk 45 ja EÜT C 26, 30.1.2002, lk 19.

⁽²⁾ EÜT C 185, 30.6.2001, lk 45.

- (4) 26. märtsil 2001 vastas Saksamaa teabenõudele ja teatas komisjonile veel ühest ettevõttele antud toetusest, millest varem ei olnud teatatud. Komisjon nõudis 28. mail 2001 lisadokumente, mis laekusid komisjonile 31. juunil 2001. Lisateave esitati 9. augustil 2001.
- (5) 30. novembri 2001. aasta kirjaga teatas komisjon Saksamaale Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse laiendamisest, et hõlmata abimeetmeid, mis ei olnud heakskiidetud abikavade kohased, mille alusel neid väidetavalt rakendati, ja abimeetmeid, millest oli varem jäetud komisjonile teatamata.
- (6) 10. detsembril 2001 arutati juhtumit põhjalikult Saksamaa ja ettevõtte esindajatega.
- (7) Komisjoni otsus menetluse laiendamise kohta avaldati *Euroopa Ühenduste Teatajas*.⁽³⁾ Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama märkusi kõnealuse abi kohta. Abisaaja (Kahla II) esitas komisjonile oma märkused. Märkused edastati 6. märtsi 2002. aasta kirjaga Saksamaale, kellele anti võimalus vastata.
- (8) 30. jaanuaril 2002 vastas Saksamaa ametliku uurimismenetluse laiendamisele põhjaliku teabe esitamisega. 30. aprilli 2002. aasta kirjaga nõuti lisateavet. Saksamaa vastas 29. mai 2002. aasta kirjaga, mis registreeriti kui samal päeval kätte saadud kiri.
- (9) 28. veebruari 2002. aasta kirjaga esitas Kahla II komisjonile märkused, mis edastati Saksamaale 6. märtsi 2002. aasta kirjaga. 18. märtsil 2002 saadi uus kaebus, milles väideti, et Kahla II on saanud uut abi. See teave saadeti Saksamaale 30. aprilli 2002. aasta kirjaga. Saksamaa vastas kaebusele 29. mail 2002.
- (10) 24. juulil 2002 arutati juhtumit uuesti Saksamaa esindajatega. Pärast kohtumist esitas Saksamaa 7. augustil 2002 lisamärkused. 30. juulil 2002 kinnitas Kahla II, et ta jääb oma eelnevate seisukohtade juurde. Saksamaa esitas lisamärkused 1. oktoobri 2002. aasta kirjaga, mis registreeriti kui samal päeval kätte saadud kiri.

II. JUHTUMI KIRJELDUS

A. Asjaomane ettevõtja

- (11) Kahla II jätkas Kahla I tegevust. Nii Kahla I kui ka Kahla II toodavad portselannõusid. Nad asuvad piirkonnas, kus tohib EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a kohaselt abi anda.

Kahla I

- (12) Kooskõlas Saksamaa määrusega riigiettevõtete ja -käitiste ümberkujundamise kohta aktsia- või osahinguteks (*Verordnung zur Umwandlung von volkseigenen Kombinat, Betrieben und Einrichtungen in Kapitalgesellschaften (UmwandVO)*) asutati äriühing 1. märtsil 1990 VEB Vereinigte Porzellanwerke Kahla ümberkujundamisel kaheks osahinguks, millest üks on Kahla I. Treuhandanstalt (THA) erastas 23. aprillil 1991 äriühingu Kahla I, müües selle kahe Saksa marga eest hr Hoffmannile (75,1% osadest) ja hr Ueingile (24,9% osadest). Erastamisleping sõlmiti ainupakkujatega pärast seda, kui THA oli avaldanud müügiteate müügiks pakutavate ettevõtete loetelus (Hoppenstedt) ja võtnud ühendust keraamikatööstuse ühingute, liitude ning kaubanduskodadega. Saksamaa väidab, et ettevõtte likvideerimine oleks tähendanud THA-le suuremaid kulusid. Samuti väidab Saksamaa, et erastamisleping jõustus alles 11. detsembril 1992.

⁽³⁾ EÜT C 26, 30.1.2002, lk 19.

- (13) Saksamaa esitas ettevõtte tegevuse kohta järgmised andmed (käive ja põhitegevustulu miljonites Saksa markades):

Tabel 1

	1991	1992	1993
Töötajaid	1 561	827	696
Käive	25,4	29,3	27,9
Kasum põhitegevusest	-29,5	-25,8	-13,4

- (14) Ettevõtte esitas pankrotiavalduse 9. augustil 1993. Pankrotimenetlus algatati 29. septembril 1993.
- (15) Saksamaa sõnul otsis pankrotihaldur pärast pankrotimenetluse alustamist investoreid, kes võtaksid varad üle. Pankrotihalduri arvates oleks varade eest saanud parimat hinda, müües ettevõtte majandustegevust jätkavana.

Kahla II

- (16) 1993. aasta novembris asutas erainvestor hr G. Raithel ettevõtte Kahla II. 1994. aasta jaanuaris müüs pankrotihaldur pankrotis oleva ettevõtte Kahla I kinnisvara, seadmed, masinad ja laovarud hr Raithelile. Tööle jäeti 380 töötajat.
- (17) Koguhind oli algselt 7,391 miljonit Saksa marka. Lepingu muutmisega 5. oktoobril 1994 määrati uueks hinnaks 2,05 miljonit Saksa marka, mis tuli muudetud lepingu sõlmimisel maksta seadmete eest (mida kavatseti rahastada 2,5 miljoni Saksa marga suurusest abist (vt 15. meede). Õigused, kaubamärgid, registreeritud näidised ja oskusteave anti üle ühe Saksa marga eest. Kliendiandmete kogu ja tellimused võeti üle tasuta. Laos olevate kaupade hind 2,136 miljonit Saksa marka tuli tasuda kümne osamaksena alates 1. märtsist 1994. Maksudega koormamata kinnisvara müüdi 3,205 Saksa marga eest, mis tuli tasuda 14 päeva jooksul.
- (18) Saksamaa väitel tasuti osamakseid kuni 1996. aastani. Lõpuks maksti üks miljon Saksa marka 1999. aastal pärast seda, kui pankrotihaldur oli vabastanud osa kinnisvarast hüpoteegi alt. Kokku maksti lõpliku hinnana 6,727 miljonit Saksa marka. Saksamaa väitel alandati laos olevate kaupade hinda 0,664 miljoni Saksa marga võrra pärast müüki avastatud defektide tõttu. Olemasolev teave näitab, et müüki rahastati peamiselt riigiabist. Riigiabi mittesisaldavate omavahendite väärtus oli ainult 55 000 Saksa marka.
- (19) THA kiitis kinnisvara müügi heaks 18. juulil 1994 ⁽⁴⁾ ja 19. oktoobril 1995 tegi sama tema õigusjärglane Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS).
- (20) Müügileping sätestas, et Thüringer Industriebeteiligungs GmbH & Co. KG (TIB), riigiettevõtte, mille asutas ja mida sihtaustuse kaudu kontrollis Tüüringi liidumaa, omandab ettevõttes Kahla II 49% suuruse vaikiva osaluse. See teostus 5. märtsil 1994.

⁽⁴⁾ Enne THA omanduses olnud ettevõtete pankroti korral pidi nende kinnisvara minema tagasi THA-le, kes pidi lisama selle väärtuse pankrotivara hulka.

- (21) Saksamaa esitas ettevõtte tegevuse kohta järgmised andmed (käive ja tegevustulu miljonites Saksa markades):

Tabel 2

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Töötajaid	380	369	327	323	307	327	322
Käive	23	29	32	39	34	35,8	41,6
Kasum põhitegevusest [...] (*)							

(*) Ärisaladus- indekseeritud (baasaasta 1994):

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
-100	-181	3	70	78	11	186

B. Finantsmeetmed

(a) Kahla I kasuks rakendatud finantsmeetmed

- (22) Ametivõimud rakendasid Kahla I kasuks selle asutamisest kuni pankrotistumiseni järgmisi finantsmeetmeid (summad on miljonites Saksa markades):

Tabel 3

Kahla I kasuks rakendatud meetmed

				Summa
Enne erastamist rakendatud meetmed				
1		THA	Eksportdigarantii	4,5
Erastamise ajal rakendatud meetmed				
2	23.4.1991	THA	Keskkonnakohustuste võtmine	37,7
3	23.4.1991	THA	Vanade võlgade ülevõtmine	31,1
4	23.4.1991	THA	Tagatised	24,9
Pärast erastamist võetud meetmed				
5	12.1991	Liidumaa	Otseinvesteeringute toetused	1,825
6	5.10.1992	THA	Laen	4,3
7	1.12.1992	THA	Laen	1,8
8	1993	THA	Tulu vara kasutamisest	5,676
9		Stadtsparkasse Jena	Krediit	3,9
10	1992–1995	Liidumaa	Investeerimistoetus	0,035
Kokku				115,736

- (23) 1. meede: enne erastamist antud eksportdigarantii, mida Saksamaa sõnul kunagi ei kasutatud.
- (24) 2. ja 3. meede: Dresdner Bank AG-lt enne 1. juulit 1990 saadud krediitidega ning enne erastamist THA antud laenudega seotud võlad, mille THA üle võttis.

- (25) 4. meede: Saksamaa sõnul anti THA garantiid investeeringute tagatiseks, kahjumi katteks ja Dresdner Bank AG-lt saadud krediidi tagatiseks. Garantiide toetuseks andis ettevõtte mitu tagatist, millest THA otsustas pärast pankrotimenetluse algatamist mitte loobuda. Lisatagatisena sai THA õiguse saada tulu ettevõtte selle kinnisvara kasutamisest, mis ei olnud otseselt seotud äritegevusega. Selle kinnisvara väärtuseks hinnati 13,3 miljonit Saksa marka. Oodatavat tulu pidi kasutatama THA tagatud krediitide tagasimaksmiseks. Saksamaa mõõnab, et THA nõusolekul ei makstud tagatisega hõlmatud krediite kunagi tagasi. Loobumise ajaks oli nimetatud tagatiste väärtus koos intressidega umbes 24,9 miljonit Saksa marka.
- (26) 5. meede: 1991. aasta detsembris sai ettevõtte Tüüringi liidumaalt 1,825 miljonit Saksa marka otseinvesteeringute toetust (*Investitionszuschüsse*).
- (27) 5. meede: 5. oktoobril 1992 andis THA 4,2 miljonit Saksa marka laenu ettevõtte maksejõuetuse vältimiseks.
- (28) 7. meede: 1. detsembril 1992 andis THA 1,8 miljonit Saksa marka lisalaenu ettevõtte maksejõuetuse vältimiseks.
- (29) 8. meede: 3. meetmes nimetatud tulu ettevõtte kinnisvara kasutamisest ulatus 5,676 miljoni Saksa margani. 1993. aastal anti kogutulust 3,4 miljonit Saksa marka Kahla I käsutusse, selle asemel et kasutada seda THA tagatud krediitide tagasimaksmiseks. Saksamaa väitel lükati nimetatud summa maksmine THA-le edasi, kuid sellest ei loobunud, sest 5,676 miljoni Saksa marga suurune kogusumma oli arvatud pankrotivara hulka. Järelikult sai ettevõtte THA vahenditest, mida ei kasutatud krediitide tagasimaksmiseks, kokku tulu 5,676 miljonit Saksa marka. Saksamaa ei ole nimetatud asjaolu vaidlustanud.
- (30) 9. meede: kaks krediiti Kreis- und Stadtparkasse Jenalt kokku 3,9 miljonit Saksa marka. Nende krediitide intressimäärad olid 13,25% ja 17,25% ja nende tagatiseks oli seatud 10 miljoni Saksa marga suurune hüpoteek.
- (31) 10. meede: aastail 1992–1995 anti 0,035 miljonit Saksa marka investeeringutoetust.
- (32) Kahla I sai riigi finantsabi kokku 115,736 miljonit Saksa marka. Finantsabile vaatamata algatati 29. septembril 1993 ettevõtte pankrotimenetlus. Saksamaa väitel registreeris THA 41,2 miljoni Saksa marga väärtuses kohustusi osana pankrotivarast. Nimetatud summa koos intressidega hõlmas 3., 6., 7. ja 8. meedet.
- (33) 27. septembril 1993 otsustas THA mitte loobuda tagatistest, mille ettevõtte oli andnud 4. meetme garantiide toetamiseks. 18. juulil 1994 loobus THA või õigemini tema õigusjärglane BvS oma seaduslikust õigusest võtta üle maa valdamine. Saksamaa sõnul oleks see tähendanud teistele võlausaldajatele hüvitise maksmist ja seega lisakulusid.

- (b) KAHLA II kasuks rakendatud finantsmeetmed
- (34) Ametivõimud rakendasid Kahla II kasuks selle asutamisest kuni 1999. aastani järgmisi finantsmeetmeid (summad on antud miljonites Saksa markades):

Tabel 4

Kahla II kasuks rakendatud meetmed

				Summa
1994.–1996. aastal rakendatud meetmed				
11	5. aprill 1994	TIB	Osalus	1,975
12	5. aprill 1994	TIB	Osanike laen	6,0
13	25. märts 1994	Liidumaa	laenu tagamine 90% ulatuses (16, 18–22)	
14	25. märts 1994	Liidumaa	Erapangalt saadud 6,5 miljoni Saksa marga suuruse laenu tagamine 90% ulatuses	5,85
15	10. mai 1994	Liidumaa	Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete investeringute tagamise toetus	2,5
16	4. ja 5. juuni 1994	Deutsche Ausgleichsbank (DtA) – omakapitalilaenu programm (DTA–Eigenkapitalhilfe)	Laen	0,2
17	5/6.1994	ERP tegevuse alustamise programm (ERP–Existenzgründung)	Laen	1,8
18	3/4.1995	ERP rekonstrueerimis-programm (ERP–Aufbau)	Laen 1	2,0
19	3/4.1995	Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) väikeettevõtete programm (KfW–Mittelstand)	Laen	1,0
20	6/26.4.1995	DtA keskkonnaprogramm (DtA–Umwelt)	Laen	1,73
21	7/26.4.1995	ERP energia säästmise programm (ERP–Energiespar)	Laen	3,45
22	3/25.4.1996	ERP rekonstrueerimis-programm (ERP–Aufbau)	Laen 2	2,0
23	13. veebruar 1996	Liidumaa	Erapangalt saadud ühe miljoni Saksa marga suuruse laenu tagamine 90% ulatuses	0,9
24	1994–1996 ja 1997	Liidumaa	Otseinvesteeringute toetused	3,36
25	1994–1996	Liidumaa	Investeermistoetused	0,838
26	1994–1996	Tööhõiveamet	Toetused tööhõive edendamise seaduse alusel	1,549
27	1994–1996		Mitmesugused toetused	0,492
Alates 1997. aastast rakendatud meetmed				
28	1997–1999	Liidumaa	Otseinvesteeringute toetused	1,67
29	1997–1999	Liidumaa	Investeermistoetused	0,365
30	3./5.1999	Liidumaa	Erapangalt saadud 2,32 miljoni Saksa marga suuruse laenu tagamine 90% ulatuses	0,042
31	1997–1999	Tööhõiveamet	Toetused tööhõive edendamise seaduse alusel	0,851
32	1997–1999		Mitmesugused toetused	0,352
33	1997–1999		Erikulum	0,104
Kokku				39,028

- (35) 11. meede: 1994. aasta märtsis omandas TIB 1,975 miljoni Saksa marga eest Kahla II-s 49% suuruse osaluse. TIB lõpetas osaluse 31. detsembril 1999 ja andis [...] (*) eest tema omanduses olnud Kahla II osad üle hr G. Raithelile ja tema pojale hr H. Raithelile.
- (36) 12. meede: 1994. aasta märtsis andis TIB osanikulaenu 6 miljoni Saksa marga suuruses summas. Saksamaa väitel ei andnud see laen TIB-le lisahääli. Laenu intress oli 12%, intressisumma piir oli 50% aastakasumist. Komisjon märgib, et Kahla II hakkas teenima tagasihoidlikku kasumit alles 1996. aastast. Riskipreemiat ei määratud. Saksamaa väidab, et laen maksti tagasi 29. detsembril 1999 koos 1,613 miljoni Saksa marga suuruse intressiga.
- (37) 13. ja 23. meede: Tüüringi liidumaa andis 1994. aasta märtsis 90%-lise garantii investeerimislaenu-dele, mille kogusumma oli 13,5 miljonit Saksa marka. Laenuperioodi lõppedes hõlmas 13. meetme raames antud garantii laene 18–22. Garantii, mis anti 23. meetme raames, hõlmas erapangalt 1996. aasta veebruaris saadud ühe miljoni Saksa marga suurust 6,1% intressimääraga laenu.
- (38) 14. meede: 1994. aasta märtsis andis Tüüringi liidumaa veel ühe 90%-lise garantii 6,5 miljoni Saksa marga suuruse käibekapitalilaenu katteks. Laenu andis 1995. aasta septembris erapank intressimää-raga 8,5%. Garantiid vähendati järk-järgult ja see kaotas kehtivuse 31. detsembril 1999.
- (39) Ettevõtte maksis garantiide eest tasu 0,75% aastas, mida alates 1995. aasta juunist vähendati 0,5%-ni.
- (40) 15. meede: 10. mail 1994 anti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetust 2 miljoni Saksa marga suuruses summas.
- (41) 16. meede: 0,2 miljoni Saksa marga suurune omakapitalilaen, mis väidetavalt anti toetuskava (5) kohaselt 1994. aasta juunis investor hr Raithelile Kahla II asutamiseks. Toetuskava kohaselt pidi investor andma nimetatud summa ettevõttele omakapitalina. Saksamaa sõnul maksti laen tagasi 30. septembril 2001.
- (42) 17. meede: 1,8 miljoni Saksa marga suurune laen, mis väidetavalt anti 1994. aasta mais ERP starditoetuste kava (6) kohaselt.
- (43) 18. meede: 2 miljoni Saksa marga suurune investeerimislaen, mis väidetavalt anti 1995. aasta märtsis ERP ümberkorraldusprogrammi (7) kohaselt.
- (44) 19. meede: 1993. aasta märtsis Kreditanstalt für Wiederaufbau'lt nende väikeettevõtete toetusprog-rammi (8) kohaselt saadud ühe miljoni Saksa marga suurune investeerimislaen.
- (45) 20. meede: 1995. aasta aprillis keskkonnainvesteeringute programmi (DtA-Umweltprogramm) kohaselt saadud 1,73 miljoni Saksa marga suurune laen.
- (46) 21. meede: 3,45 miljoni Saksa marga suurune investeerimislaen, mis väidetavalt anti 1995. aasta aprillis ERP keskkonnaprogrammi (9) kohaselt.

(*) Ärisaladus: 30-40% suurem hinnast, mis TIB algselt maksis.

(5) N 213/93, EÜT C 302, 9.11.1993, lk 6.

(6) ERP-Existenzgründungsprogramm, N 108c/1994, SG (94) D/17293, 1.12.1994; EÜT C 390, 31.12.1994, lk 14.

(7) ERP-Aufbauprogramm, N 108b/1994, SG (94) D/17293, 1.12.1994; EÜT C 390, 31.12.1994, lk 13.

(8) KfW-Mittelstandsprogramm, NN 109/93, SG (94) D/372, 14.1.1994, EÜT C 373, 29.12.1994, lk 3.

(9) ERP-Umweltprogramm, N 563d/94, SG (94) D/17530, 5.12.1994; EÜT C 390, 31.12.1994, lk 16.

- (47) Alanevate intressimäärade tõttu muudeti tagasimaksmata 18.–21. meetme laenud (7,329 Saksa marga väärtuses) 30. märtsil 1998. aastal pangalt Hypovereinsbank turutingimustel saadud laenuks. Uue laenu intressimäär oli 5,9%, mis oli rohkem kui kohaldatav viitmäär 5,49%. Komisjon märgib, et sellele vaatamata anti nimetatud uuele laenule 90-protsendine garantii 13. meetme kohaselt.
- (48) 22. meede: 2 miljoni Saksa marga suurune investeerimislaen, mis väidetavalt anti 1996. aasta märtsis ERP ümberkorraldusprogrammi ⁽¹⁰⁾ kohaselt.
- (49) 23. meede: vt punkt 37.
- (50) 24. meede: 1994. aasta oktoobris sai Kahla II Tüüringi liidumaalt 3,36 miljoni Saksa marga suuruse otseinvesteeringute toetuse investeeringuteks 1994.–1996. aastal. ⁽¹¹⁾
- (51) 25. meede: 1994.–1996. aastal sai ettevõtte investeerimistoetust 0,838 miljonit Saksa marka. ⁽¹²⁾
- (52) 26. meede: 1994.–1996. aastal sai ettevõtte tööhõive riigiabi 1,549 miljonit Saksa marka.
- (53) 27. meede: 1994.–1996. aastal sai ettevõtte messidel osalemise toetust 122 414 Saksa marka, reklaamitoetust 0,03 miljonit Saksa marka, uurimis- ja arendustegevuse toetust 0,318 miljonit Saksa marka ja töötajate kaasamise toetust 0,021 miljonit Saksa marka.
- (54) 28. meede: 1996. aasta detsembris anti ettevõttele veel 1,67 miljonit Saksa marka otseinvesteeringute toetust aastateks 1997–1999.
- (55) 29. meede: ettevõtte sai aastateks 1997–1999 investeerimistoetust 0,365 miljonit Saksa marka.
- (56) 30. meede: 1999. aasta mais andis erapank ettevõttele 2,32 miljonit Saksa marka laenu; ka nimetatud laen tagati 90% ulatuses 1994. aasta märtsis Tüüringi liidumaa garantiiga, millega tagati investeerimislaene kuni 13,5 miljoni Saksa marga eest (vt 13. ja 23. meede). Laen anti intressimääraga 4,6%.
- (57) 31. meede: täiendavad tööhõive edendamise toetused 0,851 miljoni Saksa marga suuruses summas.
- (58) 32. meede: ettevõtte aastaaruannetest nähtub, et 1997.–1999. aastal saadi toetust messidel osalemiseks, reklaamitegevuseks ja töötajate kaasamiseks kokku 342 910 Saksa marka ning uurimis- ja arendustegevusega seotud töötajate kulude katteks 8 602 Saksa marka. Kokku saadi nii toetust 0,352 miljonit Saksa marka.
- (59) Lisaks selgitas Saksamaa pärast ametliku uurimismenetluse laiendamist, et ettevõtte osales programmis, mis võimaldas tal investeeringuid maha kanda algul märkimisväärses ulatuses, kuid hiljem järjest vähem (erikulum). Saksamaa möönab, et see meede andis tõepoolest ettevõttele eeliseid, sest võimaldas esimese paari aasta jooksul jääda kahjumisse ja vähem makse maksta. Vähendatud maksude tõttu riigile tekitatud kahju tuleb samuti pidada Kahla II kasuks rakendatud riigi finantsmeetmeks (edaspidi 33. meede).

⁽¹⁰⁾ Vt joonealust märkust 7.

⁽¹¹⁾ 23. *Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe zur Verbesserung der Wirtschaftsstruktur*, N 157/94, SG (94) D/11038, 1.8.1994.

⁽¹²⁾ N 561/92, SG (92) D/16623, 24.11.1992 ja N 494/A/1995, SG (95) D/17154, 27.12.1995.

C. Projekt

- (60) Saksamaa sõnul koostati 25. märtsil 1994 Kahla II vajaduste rahastamise kava. Algul kavandatud kulused vähendati 2 miljoni Saksa marga võrra tabeli 5 kohaselt, mis on koostatud Saksamaalt saadud teabe põhjal (summad miljonites Saksa markades):

Tabel 5

Kulud	Kavandatud	Tegelik (1994–1996)
Maa	3,200	3,200
Ehitised		
Seadmed/masinad	2,050	2,050
Kaubad	2,136	1,472
Masinate uuendamine	14,650	14,977
Immateriaalne vara		
Käibekapital	14,854	12,709
Kokku	36,890	34,408

- (61) Nimetatud kulude katmiseks koostati 1994. aasta märtsis finantsplaan, mida mitu korda muudeti. Tabel 6 on koostatud Saksamaalt saadud teabe põhjal (summad miljonites Saksa markades). Kursiivkirjas meetmed tähistavad väidetavaid eravahendeid:

Tabel 6

Meede	Rahastamiskava	25. märts 1994	26. aprill 1995	25. aprill 1996	Tegelik
11	TIB osalus	1,950	1,975	1,975	1,975
12	Osanike laen (TIB)	6,000	6,000	6,000	6,000
15	Väikese- ja keskmise suurusega ettevõtte toetus	2,000	2,500	2,500	2,500
	laenud	13,500			
18	— KfW-ERP ümberkorralduskava		2,000	2,000	2,000
19	— KfW väikeettevõtte programm		1,000	1,000	1,000
20	— DtA keskkonnaprogramm		1,730	1,730	1,730
21	— ERP energia säästmise programm		3,450	3,450	3,450
22	— KfW-ERP ümberkorralduskava			2,000	2,000
	— pangalaen		5,320	3,320	1,000
(14)	Pangalt saadud käibekapitalilaen	6,500	6,500	6,500	6,500
24	Investeeringutoetused	3,370	3,340	3,340	3,360
25	Investeeringutoetused	1,020	1,020	1,020	0,838
	Hr Raithel (omanik)	2,550	0,055	0,055	0,055
16	— DtA omakapitalilaenu programm		0,200	0,200	0,200
17	— KfW-ERP starditoetuse programm		1,800	1,800	1,800
	Kokku	36,890	36,890	36,890	34,408

- (62) Märgitakse, et TIB osalust (11. meede) suurendati 1995. aastal esialgse kavaga võrreldes 0,25 miljoni Saksa marga võrra. Samuti märgitakse, et esialgse kava kohaselt oli laenude suurus 13,5 miljonit Saksa marka. Nimetatud laenudele ja erapangast võetavale 6,5 Saksa marga suurusele käibekapitalilaenule andis liidumaa 90% ulatuses garantii (13. ja 14. meede). 1994. aastal võeti käibekapitalilaenu. 1995. aastal saadi laenu kokku 13,5 miljonit Saksa marka (18.–22. meede), mida kattis 90% ulatuses garantii.
- (63) Väidetavate eravahenditega seoses märgitakse, et investori algselt kavandatud sissemakset vähendati 2,555 miljonilt margalt 2,055 miljonile margale, s.t 0,5 miljoni marga võrra. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetust (15. meede) suurendati 0,5 miljoni Saksa marga võrra, s.t täpselt sama summa võrra, mille võrra vähendati investori sissemakset. Lisaks koosnes erainvestori väidetav sissemakse 0,055 miljoni Saksa marga ulatuses investori omavahenditest ja 2 miljoni Saksa marga ulatuses kahest laenust, mida riigipangad olid andnud heakskiidetud abiprogrammide kohaselt (16. ja 17. meede).
- (64) Märgitakse, et Saksamaa esitatud tabel 6 ei kajasta 26. ja 27. meetme kohaselt antud toetusi ega erikulumi, mida ettevõtte Saksamaa sõnul kasutas (33. meede). 30. jaanuaril 2002 eraldi esitatud tabelis on Saksamaa näidanud, et 1994. ja 1995. aastal kanti investeringuid maha kokku 3,603 miljoni Saksa marga väärtuses.
- (65) Saksamaa esitas järgneva tabeli investeringute kohta, mille ettevõtte tegi 1997. ja 1998. aastal (summad miljonites Saksa markades):

Tabel 7

Kulud	Kavandatud	Tegelik
Seadmed/masinaid	5,580	
Immateriaalsed varad	0,150	
Kokku	5,73	6,769

- (66) Nimetatud kulude rahastamine on toodud Saksamaa järgmises esitatud tabelis (summad miljonites Saksa markades):

Tabel 8

Meede	Rahastamine	Kavandatud	Tegelik
	Omavahendid	1,318	2,406
28	Investeerimistoetused	1,670	1,670
29	Investeerimistoetused	0,279	0,292
	Muud allikad	2,400	2,400
	Kokku	5,730	6,769

- (67) Märgitakse, et Saksamaa esitatud tabel 8 ei kajasta 31. ja 32. meetme raames saadud toetusi. Sellele vaatamata näitab Saksamaa tabelis 7, et erikulumi programmi kohaselt (33. meede) kandis ettevõtte maha kuni 0,743 miljonit Saksa marka. See summa kajastub eeldatavalt tabeli 8 lahtris "Muud allikad".

- (68) Saksamaa esitas ka investeeringute kava, ⁽¹³⁾ milles kirjeldatakse investeeringuid 1994. aastast kuni 2000. aastani koos aastateks 2000–2003 kavandatud investeeringutega. Kavas mainitakse suurt summat, mille ettevõtte investeeris seadmetesse ja masinatesse. 1994.–2000. aasta üldkulud on antud Saksamaa esitatud tabelis 9 (summad miljonites Saksa markades):

Tabel 9

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Kokku
8,504	4,540	1,933	1,846	4,923	1,370	0,790	23,906

- (69) Komisjon märgib, et viimati nimetatud investeeringute kava hõlmab osa tabelites 5–8 kirjeldatud investeeringutest. Seega investeeriti aastatel 1994–1996 kokku 14,977 marga väärtuses, mis on kooskõlas tabeli 5 lahtris “Masinate uuendamine” nimetatud tegelike investeeringutega. 1997. ja 1998. aastal oli investeeringute kogusumma kooskõlas tabelis 7 nimetatud investeeringute summaga.

D. Turuanalüüs

- (70) Nii Kahla I kui ka Kahla II toodavad majapidamises kasutatavaid portselantooteid. Kahla II on laiendanud tegevust ärivaldkonda ja varustab hotelle ning sisekujundajaid. Tooteid ka eksporditakse.
- (71) Majapidamiskaupade ja dekoratiivportselani alal toimub liikmesriikide vahel intensiivne kaubavahetus. Kuigi dekoratiivkaupu toodetakse kogu Euroopas, on peamised lauanõude piirkondlikud tootjad koondunud Baieri põhjaossa (Saksamaa), Staffordshire'i (Ühendkuningriik) ja Limousin'i (Prantsusmaa). Lisaks arvukatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele tegutseb ka palju suurettevõtteid. Nende hulka kuuluvad Villeroy & Boch (Saksamaa/Luksemburg), Hutschenreuther ja Rosenthal (Saksamaa) ning Royal Doulton ja Wedgewood (Ühendkuningriik), mis annavad üle kolmandiku ühenduse toodangust. Hotelli- ja toitlustussektori erinõuete tõttu on tekkinud “hotelliportselani” valdkond, kus toodetakse erikujundusega vastupidavaid keraamikatooteid. Ühendkuningriik, Saksamaa ja Itaalia on peamised tootjariigid ja ka põhitarbijad. Seda väga töömahukat ja tohutu tootevalikuga tööstusharu iseloomustavad tihedad sidemed lõpptarbijatega ning tugev konkurents kujunduses. Müük kolmandatesse riikidesse ületab küll väärtuselt ühendusesisest importi, kuid mahtudelt on import ekspordist suurem peamiselt üliodavate Hiina toodete importimise tõttu. ⁽¹⁴⁾
- (72) Portselanitööstuses on ületootmine. Nii tootmine kui ka tarbimine suurenes pidevalt 1984.–1991. aastal, kuid vähenes 1992. ja 1993. aastal. 1994. aastal oodatud paranemist ei toimunud. Viimaste aastate kaubandusbilanss on olnud positiivne, kuid impordi osatähtsus on märkimisväärselt kasvanud eriti majapidamisportselani valdkonnas. Ekspordi kasvust ei piisa suureneva konkurentsi korvamiseks. Otse vastupidi, Euroopa Liidu sooduskaubanduslepingutest kasu saavate Kagu-Aasia ja Ida-Euroopa uute riikide, eriti Tšehhi Vabariigi ja Ungari tootjate turuletulekuga on konkurents ja ületootmine suurenenud. ⁽¹⁵⁾

⁽¹³⁾ Esitatud 17. lisana 15. märtsi 2001. kirjale, mille saabumine registreeriti komisjonis 26. märtsil 2001 (A/32477).

⁽¹⁴⁾ Andmed pärinevad Cerame-Unie kodulehelt (<http://www.cerameunie.org>).

⁽¹⁵⁾ EL-i tööstuse ülevaade 1997,9-20; NACE (1. parandus). Vt ka komisjoni otsus 1999/157/EÜ asja C 35/97 kohta Triptis Porzellan GmbH (EÜT L 52, 27.2.1999, lk 48).

III. AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE JA LAIENDAMISE PÕHJUSED

- (73) Ametliku uurimismenetluse alustamise otsuses analüüsis komisjon Kahla I ja Kahla II asjus rakendatud finantsmeetmeid EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 lõike 1 mõistes. Meetmeid rakendati riigi ressursside toel ja need moonutasid või oleksid võinud moonutada konkurentsi, mõjutades liikmesriikide vahelist kaubandust ja andes nimetatud ettevõtetele eeliseid. Esialgses hinnangus leidis komisjon, et Kahla I ja Kahla II olid raskustes olevad ettevõtted. Lisaks kahtles komisjon selles, kas riik käitus ettevõtetele rahalisi vahendeid eraldades turumajandusliku erainvestorina. Esialgses hinnangus käsitati meetmeid riigiabina.
- (74) Komisjon kahtles tõsiselt, kas abi sobis kokku ühisturuga ja seepärast algatas ettevõtetele Kahla I ja Kahla II antud sihtotstarbelise abi kohta ametliku uurimismenetluse. Saksamaa oli täiendavalt väitnud, et mitut abimeedet rakendati heakskiidetud abikavade kohaselt. Enda käsutuses oleva teabe põhjal ei saanud komisjon otsustada, kas abimeetmed olid tingimuste kohased nende heakskiidetud abikavade puhul, mille raames meetmeid väidetavalt rakendati. Seetõttu esitati ametliku uurimismenetluse algatamisel Saksamaale teabenõue nimetatud asjaolude kontrollimiseks.
- (75) Teabenõudele vastuseks esitatud teave hajutas komisjoni kahtlused ainult mõne meetme puhul, mida väidetavalt rakendati heakskiidetud abikavade kohaselt. Lisaks avastas komisjon, et rakendatud oli meetmeid, millest komisjonile ei olnud varem teatatud. Seetõttu laiendas komisjon uurimismenetlust, et hinnata meetmeid, mis tema arvates ei olnud kooskõlas heakskiidetud abikavadega, ja neid meetmeid, millest talle teatati alles pärast ametliku uurimismenetluse algatamist.

IV. SAKSAMAA MÄRKUSED

- (76) 11. novembri 1999. aasta kirjas leidis Saksamaa, et ta ei pidanud komisjonile teatama ühestki ülalnimetatud finantsmeetmest. Saksamaa sõnul oli Kahla II alates 1994. aasta veebruarist täiesti uus ettevõtte ja puudus järjepidevus Kahla I-ga. Saksamaa väitis, et Kahla II ei olnud raskustes. Saksamaa jäi selle arvamuse juurde kogu menetluse ajal. Oma väite toetuseks esitas Saksamaa algul kaks konsultandiaruannet, üks neist koostatud 29. novembril 1993 ja teine 11. jaanuaril 1994. Pärast uurimismenetluse laiendamist esitas Saksamaa kolmanda konsultandiaruande, mis kandis kuupäeva 21. jaanuar 2002.
- (77) Algul väitis Saksamaa, et avalik-õiguslike asutuste finantsmeetmeid ei saa suures osas pidada riigiabiks, sest riik tegutses Kahla II-le finantsabi pakkudes turumajandusliku investorina. Kahla II puhul rakendatud finantsmeetmete tõttu, mis ei olnud kooskõlas erainvestori põhimõttega, väitis Saksamaa, et need olid hõlmatud heakskiidetud abikavadega või olid vähese tähtsusega abi reeglite kohased. Saksamaa esitas põhjaliku teabe ja hulgaliselt dokumente.
- (78) Pärast ametliku uurimismenetluse algatamist tunnistas Saksamaa, et mõned meetmed võisid olla riigiabi ja teised ei olnud vähese tähtsuse reeglite kohased, mis on sätestatud riigiabi vähese tähtsuse reeglit käsitlevas komisjoni teatises⁽¹⁶⁾ ja komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruses (EÜ) nr 69/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes⁽¹⁷⁾ või ei ole heakskiidetud abikavade kohased. Sellele vaatamata leidis Saksamaa, et sellisel juhul oleks abi piirkondlike piirmäärade kohane investeerimistoetus. Lisaks esitas Saksamaa mitu investeerimiskava, meetmete raames antud abi osatähtsuse hinnangu ja hulgaliselt muud lisateavet.

⁽¹⁶⁾ EÜT C 68, 6.3.1996, lk 9.

⁽¹⁷⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30.

- (79) Lõpuks väitis Saksamaa, et kui komisjon ei nõustu ühegi talle esitatud vastuväitega, peaks ta kontrollima, eriti 26. meedet arvestades, kas abi on võimalik pidada ühisturuga kokkusobivaks tööhõivealaseks riigiabiks.
- (80) 1. oktoobri 2002. aasta kirjas teatas Saksamaa, et kui komisjon peab kõiki eelnevaid väiteid arvesse võttes Kahla II raskustes olevaks äriühinguks, tuleks kõnealuseid abimeetmeid lugeda ümberkorraldamise riigiabiks, mis on antud ühenduse raskustes olevate äriühingute päästmiseks vastavalt ümberkorraldamiseks antava riigiabi suunistele⁽¹⁸⁾ (ümberkorraldamiseks antava riigiabi suunised).

V. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

- (81) Pärast menetluse algatamist ja laiendamist esitas Kahla II komisjonile oma märkused, mis saadeti edasi Saksamaale 7. augusti 2001. aasta ja 6. märtsi 2002. aasta kirjadega. Kahla II väited on põhimõtteliselt samad, mis Saksamaa väited.
- (82) Lisaks saadi uus kaebus, milles väideti, et Kahla II on saanud uut abi. Nimetatud teave edastati Saksamaale 30. aprilli 2002. aasta kirjaga. Saksamaa vastas 29. märtsil 2002. aastal, teatades, et ettevõtte ei ole saanud mingit toetust lisaks abile, millest komisjonile on juba teatatud.
- (83) 30. juulil 2002 esitas Kahla II komisjonile lisamärkused, milles ei esitatud uusi asjaolusid ega tõendeid, kuid milles Saksamaa jäi oma eelnevate vastuväidete juurde, kinnitades, et ettevõtte ei ole kunagi olnud raskustes, teatud meetmed ei kujutanud endast riigiabi ja sihtotstarbelist abi tuleks pidada ühisturuga kokkusobivaks piirkondlikuks abiks.

VI. HINDAMINE

A. Asjaomased ettevõtjad

- (84) Ametliku uurimise algatamise otsust langetades ei saanud komisjon olemasoleva teabe põhjal otsustada, kas Kahla I ja Kahla II olid iseseisvad ettevõtjad, millises ulatuses tuleks Kahla II pidada ettevõtja õigusjärglaseks või tegevuse jätkajaks (*Auffanglösung*). Seetõttu paluti Saksamaal esitada piisavalt teavet nimetatud asjaolu selgitamiseks.
- (85) Ametliku uurimise laiendamise otsuses jõudis komisjon järeldusele, et Kahla I ja Kahla II on kaks erinevat juriidilist isikut. Kahla II käsitatakse teise ettevõtja tegevuse jätkajana (*Auffangesellschaft*), sest hr G. Raithel asutas selle äriühingu, et jätkata likvideerimisel oleva Kahla I tegevust ja võtta üle selle varad. Esitatud dokumentides viidatakse Kahla II-le sageli kui *Auffangesellschaft*-ile ja komisjon märkis, et muutusid valitsev mõju, omanik ja juriidiline isik. Saksamaa ei ole seda seisukohta vaidlustanud.
- (86) Kahla II varasid ei müüdnud avatud ja tingimusteta enampakkumise teel. Saksamaa väidab, et tööstusharu teadis varade müügist. Saksamaa sõnul valis pankrotihaldur hr G. Raitheli parimaks pakkujaks pärast läbirääkimisi kahe võimaliku investoriga. Pankrotihalduri sõnul otsustati hr Raitheli kasuks tema kogemuse tõttu portselaniturul ja seetõttu, et tema pakkumine oli oluliselt kõrgem konkurendi omast, kes Saksamaa väitel pakkus hinnaks ühe Saksa marga. Sellele vaatamata märgib komisjon, et kuigi hr G. Raitheli pakkumine oli suurem kui üks Saksa mark, kavatseti selle hinna maksmiseks kasutada riigi raha. Sellele vaatamata nähtub teabest, et hr G. Raithel kasutas maksmisel 55 000 Saksa marka omavahendeid, mis on rohkem kui üks Saksa mark. Oma käsutuses oleva teabe alusel nõustub komisjon Saksamaa seisukohaga, et hr G. Raithel oli parim pakkuja.

⁽¹⁸⁾ EÜT C 368, 23.12.1994, lk 12 ja EÜT C 288, 9.10.1999, lk 2.

- (87) Komisjon möönab, et Kahla I kinnisvara väärtuse määrasid sõltumatud eksperdid. Saksamaa väitel oli enamik seadmeid halvas seisukorras ja tuli välja vahetada, praktilistel kaalutlustel ei korraldatud seetõttu uuringut, et määrata seadmete ja laos olevate kaupade väärtus, mis oli kokku umbes 3,5 miljonit Saksa marka. Nimetatud asjaolusid arvestades ei ole komisjoni järelduse kohaselt põhjust kahelda, et Kahla I varade eest makstud hind ei ole turuhindade kohane.
- (88) Järgmistes punktides uuritakse, kas Kahla II 49% osade müük TIB-le oli kooskõlas turutingimustes tegutseva investori käitumisega. Komisjon märgib siiski, et osaluse müümine 31. detsembril 1999 hr Raithelile ja tema pojale ei toimunud avatud, läbipaistva ja tingimusteta pakkumismenetluse käigus.
- (89) TIB on riigimanduses finantsasutus. Euroopa Ühenduste Kohtu kohtupraktikale ja komisjoni poliitikale tuginedes leiab komisjon, et riigi osaluse müügihind ei sisalda riigiabi elemente, kui osalus müüakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva pakkumismenetluse käigus. Sellele vaatamata ei pea liikmesriigid riigi osaluse müügi puhul järgima nimetatud korda.
- (90) Kui sellist menetlust ei kasutata, võib hind sisaldada riigiabi elemente ja seega võib komisjon vajaduse korral kontrollida, kas hind on riigi osaluse õiglase väärtuse kohane. Seetõttu märgib komisjon, et hind, millega osad hr Raithelile ja tema pojale müüdi, oli kõrgem, kui hind, mida TIB ise maksis peaaegu kuus aastat varem. Samuti märgitakse, et müüdud osalus oli vähemusosalus. Lõpetuseks tuleks rõhutada, et ametliku uurimismenetluse laiendamise käigus ei teatanud ükski huvitatud isik, et ta oleks müügi menetlusest põhjendusega kõrvale jäetud, ja ükski neist ei teinud ka pakkumist osaluse omandamiseks. Järelikult ei ole komisjonil ühtegi tõendit, mis kinnitaks riigiabi nimetatud tehingus.

B. Riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses

- (91) Kahla I ja Kahla II said riigilt finantsabi, mis andis nimetatud ettevõtetele konkurentide ees eelise. Dokumentidest nähtub, et selgelt on riigi tegevus see, kui riigi osalusega äriühing annab eraettevõttele laenu või omandab eraettevõttes osaluse, mida ka TIB Kahla II puhul tegi. Siinkohal tuleb viidata 29. novembri 1993. aasta konsultandiaruandele, mille kohaselt kogu Kahla ümberkorralduskava tuleb vaadelda kui piirkondliku omavalitsuse katset säilitada Kahla töökohad.⁽¹⁹⁾ Euroopa portselaniturul valitseb tihe konkurents ja suur ületootmine, seetõttu võivad ühele ettevõttele antud finantseelised moonutada konkurentsi ja mõjutada kaubandust liikmesriikide vahel.
- (92) Kahla I puhul jõudis komisjon ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses järeldusele, et 2., 3. ja 9. meede ei olnud riigiabi. Ülejäänud meetmeid, mida Saksamaa rakendas, peetakse ikkagi riigiabiks EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Saksamaa ei ole seda seisukohta vaidlustanud ja seega jäädakse selle juurde.

⁽¹⁹⁾ "Teise ettevõtja tegevuse jätkaja (*Auffanggesellschaft*) kontseptsiooni tuleb Kahla puhul vaadelda Tüüringi liidumaa struktuuripoliitika eritingimuste taustal, võttes eriti arvesse piirkondliku omavalitsuse jõupingutusi töökohtade säilitamisel rahaliste võimaluste piires." (*"Das Konzept der Auffanggesellschaft Kahla muß unter den speziellen strukturpolitischen Bedingungen des Landes Thüringen gesehen werden, insbesondere unter dem Aspekt der Bemühungen der Landesregierung, im Rahmen von Förderungsmöglichkeiten bestehende Arbeitsplätze zu erhalten"*). Aruande autor: Röls Bühler Stüppes Hauck & Partner, edastatud 31. jaanuari 2000. aasta kirja 1. lisana, mille saabumine registreeriti 3. aprillil 2000 registreerimisnumbriga A/32839.

- (93) Kahla II asjus jääb Saksamaa oma seisukoha juurde, et see on uus ettevõtte, mis ei ole kunagi raskustes olnud ja sellel puudub järjepidevus Kahla I-ga. Seetõttu käitus riik Kahla II-le finantsabi andes turutingimustes tegutseva investorina. Komisjon analüüsib esmajoones, kas Kahla II-le finantsabi andnud riigiettevõtte käitused turutingimustes tegutsevate investoritena. Seejärel uuritakse ettevõtte raskustes olemise küsimust.

Turutingimustes tegutsev investor

- (94) Saksamaa esitas kaks konsultandiaruannet, et toetada oma seisukohta, mille kohaselt Kahla II-le finantsabi andnud avalik-õiguslikud isikud käitused turutingimustes tegutsevate investoritena.

- (95) Nagu punktis 91 selgitatud, tehti esimeses, 29. novembri 1993. aasta aruandes *Auffanggesellschafti* ümberkorraldamise ettepanek, et toetada piirkondliku omavalitsuse jõupingutusi Kahla töökohtade säilitamisel.⁽²⁰⁾ Ümberkorraldamine pidi toimuma aastail 1994–1997 ja selle kogumaksumus oli 18,779 miljonit Saksa marka. 1996. aastal pidi kava kohaselt saavutatama säästulävi, mille positiivseks tulemuseks prognoositi 0,101 miljonit Saksa marka.

- (96) Teine aruanne esitati TIB-le 11. jaanuaril 1994, s.t enne, kui TIB omandas ettevõttes 49%-lise osaluse. Uuring selgitab, et TIB-i eesmärk on säilitada ja luua Tüüringis töökohti.⁽²¹⁾ Aruandes juhitakse tähelepanu asjaolule, et ettevõtte elujõulisuse saab taastada ainult ümberkorralduste kaudu, mida toetab riik. 1996. aastal pidi kava kohaselt saavutatama säästulävi, mille positiivseks tulemuseks prognoositi 1,394 miljonit Saksa marka. Lisaks rõhutatakse uuringus, et riigi kohustused Kahla II ees kujutatavad olulist riski ja on välistatud võimalus, et ettevõtte suudaks finantsabi tagasi maksta enne 1998. aastat.

- (97) Nimetatud aruannete alusel jõudis komisjon järeldusele, et avalik-õiguslikud finantsasutused, eriti TIB, ei käitunud Kahla II-le finantsabi pakkudes turutingimustes tegutsevate investoritena. Aruanded kinnitavad selgelt, et piirkondliku omavalitsuse ja tema finantsasutuste eesmärk oli töökohtade säilitamine, mis ei ole turutingimustes tegutseva investori peamine eesmärk. Lisaks prognoositi aruannetes kahjumit vähemalt kaheks aastaks ega analüüsitud riigi osaluse võimalikke positiivseid ja negatiivseid tagajärgi – see on asi, mida ükski erainvestor ei oleks tegemata jätnud.

- (98) TIB osaluse puhul jääb komisjon oma seisukoha juurde, et osalus ei ole erainvestori põhimõtte kohane ja seda tuleb järelikult pidada riigiabiks. Asjaolu, et TIB müüs oma osaluse viis aastat hiljem põhiosanikele hr G. Raithelile ja tema pojale kõrgema hinna eest, kui ta ise oli 1994. aastal maksnud, ei muuda komisjoni arvamust. TIB-i käitumist tuleb hinnata eelneva olukorra põhjal, võttes arvesse võimalikke riske ja loodetavat kasumit. Aruannete põhjal oli risk suur,⁽²²⁾ selle ärahoidmiseks ei võetud meetmeid ja tulevase kasumi analüüse ei tehtud. Peale selle oli TIB-i tegelik kasum väike.

⁽²⁰⁾ Vt joonealust märkust 19.

⁽²¹⁾ "Zielsetzung der TIB ist die Erhaltung und Schaffung industrieller Arbeitsplätze im Freistaat Thüringen", aruande autor Arthur Andersen, esitatud 31. jaanuari 2000. aasta kirja 2. lisana, mille saabumine registreeriti 3. aprillil 2000 registreerimisnumbriga A/32839.

⁽²²⁾ "Siiski esineb riske, mille tõttu kava võib nurjuda." ("Es bestehen jedoch eine Vielzahl von Risiken, die zum Scheitern des Konzepts führen können") ja "Seega võib põhimõtteliselt soovitada Kahlas/Thüringen Porzellan GmbH-s osaluse omandamist, kui ei unustata, et risk on jätkuvalt kõrge. Samal ajal tähendab see, et Tüüringi teistele portselanitootjatele tuleb ära öelda, et kava mitte ohtu seada." ("Eine Entscheidung für eine Beteiligung an der Kahla/Thüringen Porzellan GmbH kann daher grundsätzlich befürwortet werden, wenn man sich des verbleibenden, hohen Risikos bewusst ist. Es bedeutet zugleich aber auch eine Absage an andere thüringische Porzellanhersteller, um den Erfolg des Konzepts nicht weiter zu gefährden"). Arthur Anderseni aruanne (vt joonealust märkust 23).

- (99) Vastupidiselt Saksamaa väitele ei saa TIB-i osaluse tingimusi võrrelda erainvestor hr Raithelile pakutud tingimustega. Väidetavalt investeeris hr Raithel ettevõttesse 2,055 miljonit Saksa marka. Samal ajal tuli ainult 0,055 miljonit marka temalt endalt. Ülejäänud kaks miljonit marka saadi riigilt hr Raithelile antud kahe laenuna (16. ja 17. meede). Peale selle oli ühe laenu (16. meede) katteks liiduvalitsuse garantii laenu andnud pangale Deutsche Ausgleichsbank ja teise (17. meede) tagatiseks oli Kahla II kinnisvarale seatud esimese järjekoha hüpoteek.⁽²³⁾ Teisest küljest andis TIB omavahendite arvelt ettevõttele 1,975 miljonit Saksa marka osaluse vormis. Nimetatud summa oli kapital, mida ettevõtte maksejõuetuse korral oleks käsitatud teisejärguliseks. Seega võttis TIB endale erainvestorist tunduvalt suurema riski. Punktis 111 selgitatakse, et hr Raithelil oli õigus lepingust taganeda, kui TIB-i osalus või muud meetmed ei oleks realiseerunud, samal ajal kui TIB-il sellist õigust ei olnud. Seega ei ole TIB-i osalus kooskõlas erainvestori põhimõttega.
- (100) Võttes arvesse ettevõtte olukorda ja asjaolu, et ettevõtte tegutses struktuurilise ületootmisega turul, oleks Saksamaa võetud muude meetmete puhul turutingimustes tegutsev investor andnud abi ainult nendel tingimustel, mis oleks kajastanud nimetatud asjaolusid.
- (101) Kõigepealt analüüsib komisjon TIB-i ja riigiosalusega pankade antud laene. Nimetatud laenude ülevaade on tabelis 10.

Tabel 10

Meede	Summa (Saksa marka)	Intressimäär	Viitintress	Tagatised
12	6 miljonit	12% ⁽²⁴⁾	6,62%	—
16	0,2 miljonit	0%-5% ⁽²⁵⁾	6,62%	Liiduvalitsuse garantii
17	1,8 miljonit	5,5%	6,62%	Kinnisvarale seatud esimese järjekoha hüpoteek 1,8 miljonit Saksa marka; kinnisvarale seatud teise järjekoha hüpoteek 20 miljonit Saksa marka
18	2 miljonit	6,5%	8,28%	Kinnisvarale seatud teise järjekoha hüpoteek 1,8 miljonit Saksa marka, teise ja kolmanda järjekoha hüpoteek 20 miljonit Saksa marka, mis sisaldab masinate ja kolmandate isikute üle olevate õiguste loovutamist, laos olevate kaupade loovutamist, klientide vastu esitatud nõuete loovutamist, 90% Tüüringi liidumaa garantiid
19	1 miljonit	6,75%	8,28%	Vt 18. meede
20	1,73 miljonit	6,65%	8,28%	Vt 18. meede
21	3,45 miljonit	6,65%	8,28%	Vt 18. meede
22	2 miljonit	5%	7,33%	Vt 18. meede

⁽²³⁾ Mäletatavasti rahastati Kahla II varade omandamist peamiselt riigiabist.

⁽²⁴⁾ Laenuintress oli 12%, kuid intressimakse piirmäär oli 50% aastakasumist.

⁽²⁵⁾ Esimese kolme aasta jooksul maksis intressi liiduvalitsus. 4. aastal oli intressimäär 2%, 5. aastal 3% ja 6. aastal 5%.

- (102) Tabelist 10 selgub, et avalik-õiguslikud finantsasutused ei käitunud turutingimustes tegutseva investorina. Eriti TIB-le antud osanikulaenu (12. meede) puhul märgitakse, et kokkulepitud intressimäär oli 12%, kuid intressisumma oli piiratud 50%-ga aastakasumist. Aruandes juba juhti tähelepanu sellele, et Kahla II ei oleks teeninud kasumit vähemalt kahel esimesel aastal ja nii ka juhtus. Jäeti kokku leppimata suurendatud intressimäärad, et saada kompensatsiooni aastate eest, millal intressimaksete tasumine oli ebatõenäoline. Järelikult andis TIB lisahääli saamata ja tagatise nõudmata teadlikult osanikulaenu, mille intress oli vähemalt kaks aastat 0%. Kokku ei lepitud riskipremiat, mis oleks tasakaalustanud riske, mida prognoositi aruandes, mille põhjal otsustati osanikulaenu andmine (ja osalus). Ülejäänud laenude kohta selgub tabelist, et nimetatud laenud anti viiteintressist madalama intressimääraga. Tagatise olemasolu korral andis selle riik või kasutati kõikide laenude tagatisena korduvalt samasid varasid. Nimetatud varade sõltumatut hindamist ei toimunud, seega ei ole nende tegelik väärtus selge. Samuti ei tohi unustada, et tagatise rahastati riigiabist.
- (103) Tagatislepingus on sätestatud, et iga kuni 0,7 miljoni Saksa marga suurune lisatagatis on seatud hr Raitheli kasuks, välja arvatud juhul, kui suudetakse tõestada, et ta andis omakapitalilaenule (16. meede) isikliku tagatise. 16. meetme laenulepingus ei ole isiklikku tagatist nimetatud, viidatakse vaid liiduvalitsuse garantiile. Komisjonile jäeti nimetatud 0,7 miljoni Saksa marga suurusest tagatisest teatamata. Komisjoni käsutuses oleva teabe kohaselt tagati laen liiduvalitsuse garantiiga, mitte isikliku tagatisega. Isegi kui isiklik tagatis oleks antud, oleks selle tähtsus kõikidest teistest garantiidest väiksem ja hõlmaks ainult väikest osa küllalt suurest riskist, et laen jäetaks tagasi maksmata. Üldnimetatud arvestades saab komisjon ainult järeldada, et riigipangad ja -asutused ei käitunud turutingimustes tegutsevate ettevõtjatena. 16.–22. meetme raames antud laenude puhul kirjeldab Saksamaa neid riigiabina, ⁽²⁶⁾ kuigi olemasoleva riigiabina. Komisjon jagab Saksamaa seisukohta, et nimetatud meetmed olid riigiabi. Nende liigitamist olemasolevaks riigiabiks analüüsitakse järgmistes osades.
- (104) Toetuste puhul (15., 24.–29. ja 31.–32. meede) leiab komisjon, et turutingimustes tegutsev investor ei oleks andnud tagastamatut toetust. Saksamaa ei ole seda seisukohta vaidlustanud. Saksamaa mõonab, et 90% riigi garantiid (13., 14., 23. ja 30. meede) on riigiabi. Komisjon jagab seda seisukohta täielikult, arvestades, et risk on suur ja puudub sobiv riskipremia. Seetõttu ei ole küsimust rohkem vaja analüüsida, Saksamaa kinnitab, et garantiid on väheste tähtsusega abi tingimuste kohased. Lähe-malt vaadetakse nimetatud küsimust jaos D.
- (105) Ülaltoodut arvestades ei saa komisjon nõustuda, et avalik-õiguslikud finantsasutused pakkusid Kahla II-le toetust turutingimustes tegutseva investoriga võrreldavatel tingimustel. Järelikult peetakse kõiki Saksamaa meetmed ikkagi riigiabiks EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

⁽²⁶⁾ Pärast menetluse laiendamist muutis Saksamaa oma seisukohta ja teatas, et 16. ja 17. meetme kohaselt antud laenud ei kujutanud endast riigiabi, sest laenu saaja oli hr G. Raithel, kuigi leidis nimetamist, et laenu anti heakskiidetud riigiabikava kohaselt.

Raskustes ettevõtte

- (106) Kahla II on *Auffanglösung*, s.t uus ettevõtte, mis on üle võtnud pankrotis oleva ettevõtte varad. Kuigi *Auffanglösung* on uus ettevõtte, võib seda Ida-Saksamaale iseloomulikku äriühingu tüüpi pidada raskustes olevaks ettevõtteks. Selle põhjus on, et *Auffanggesellschaft* võtab üle pankrotti läinud ettevõtja varad ja jätkab selle tegevust suuremate ümberkorraldusteta. Seega saab *Auffanglösung* kaasa mitu struktuurilist puudujääki, mida tuleb oluliselt muuta, et ettevõtte suudaks tegutseda turumajanduse tingimustes. Tuleb investeerida vanade seadmete ja masinate väljavahetamisse, muuta ettevõtte struktuuri (tavaliselt on sellised ettevõtted plaanimajanduse tingimustes tegutsenud suured konglomeraadid), vähendada töötajate arvu (Ida-Saksamaa konglomeraadid kasutasid tavaliselt väga palju tööjõudu), ümber korraldada tootmine ja turundus jne. Lisaks tuleb tagasi võita tarbijate, tarnijate ja krediitiasutuste usaldus, sest *Auffanggesellschaft* on ebaõnnestunud tegevusega ettevõtte järglane. Seega ei saa neid ettevõtteid võrrelda teiste uute ettevõtetega.
- (107) Tegevust kohandatakse tavaliselt ümberkorralduste abil, mis enamasti hõlmavad ka riigiabi. Endise Ida-Saksamaa eripära arvestades kasutas komisjon paindlikku ja suuremeelset lähenemisviisi, mis võimaldas *Auffanglösung*-tüüpi ettevõtetel kasutada ümberkorraldamise abi kuni 1999. aasta lõpuni. Sellist lähenemisviisi on selgitatud ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste joonealuses märkuses 10.⁽²⁷⁾ *Auffanggesellschaft*-tüüpi ettevõtete eriolukorda arvestades kohaldatakse nende puhul erandit reeglist, mis sätestab, et uutele ettevõtetele ei saa anda raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks määratud riigiabi ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste kohaselt.
- (108) Eraldi menetlustes⁽²⁸⁾ teatas Saksamaa 5. märtsi 1999. aasta kirjas ja 6. mai 1999. aasta kirjas sõnaselgelt, et Kahla II oli raskustes äriühing. Vastupidiselt oma varasematele väidetele kinnitas Saksamaa kaks aastat hiljem, 26. septembri 2001. aasta kirjas, et Kahla II ei ole kunagi raskustes olnud. Nimetatud menetluste põhjal leiab Saksamaa, et Kahla II ei saa pidada raskustes olevaks äriühinguks, sest ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste kõik tingimused ei ole täidetud.
- (109) Komisjon soovib tähelepanu juhtida asjaolule, et ümberkorraldamiseks antava riigiabi suunistes ei ole täpselt määratletud, milline ettevõtte on raskustes äriühing, kirjeldatud on vaid sellise äriühingu tüüpilisi tunnuseid. Kahla II puhul on täidetud 1994. aasta ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste punkti 2.1. üldised nõuded, mille alusel otsustatakse, kas ettevõtte on raskustes: see on "ettevõtte, mis ei suuda oma vahenditega, aktsionäridelt saadud vahenditega või laenu abil majandustegevust taastada". Seda kinnitavad Kahla II asutamise⁽²⁹⁾ ja riigiabi andmise ajal (hinnangu andmiseks sobival ajal) koostatud aruanded, mille kohaselt Kahla II oli raskustes ettevõtte, ning milles soovita-takse kasutada ümberkorraldamise abi ettevõtte elujõu taastamiseks.⁽³⁰⁾ Tagantjärele kinnitab seda ka asjaolu, et teadaolevalt ei ole ettevõtte võtnud ühtegi pangalaenu riigi toetuseta.⁽³¹⁾
- ⁽²⁷⁾ Kuigi, nagu selgitatakse punktis 163, ei saa neid kohaldada 1994.–1996. aastal antud riigiabi puhul. 1999. aasta ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste 10. allmärkuses, mis selgitavad komisjoni lähenemisviisi, on sätestatud, et ainus erand reeglist, et uuele ettevõttele ei saa anda päästmiseks ja ümberkorraldamiseks määratud riigiabi, on "BvS-i käsitletavat juhtumid, mis on seotud selle ülesannetega Saksamaa uute liidumaade ettevõtete erastamisel, või muud asjakohased nende liidumaadega seotud juhtumid äriühingute korral, mis on asutatud enne 31. detsembrit 1999 pärast äriühingu likvideerimist või selle varade ülevõtmist".
- ⁽²⁸⁾ C. 69/98, SG (98) D/11285, 4.12.1998.
- ⁽²⁹⁾ "Äriplaani hinnangute kohaselt ei suuda ettevõtte üksi kanda ümberkorraldamise kulusid, mis on prognoositava käibega võrreldes hiiglaslikud." ("Die Berechnungen des Geschäftsplanes zeigen, daß die Auffanggesellschaft (...) nicht in der Lage (ist), die im Verhältnis zum geplanten Umsatz enormen Finanzierungskosten den Umstrukturierungsprozeß alleine zu tragen"). Röls Bühler Stüppes Hauck & Partner'i aruanne (vt joonealust märkust 21).
- ⁽³⁰⁾ "Meie uuringu eesmärk on hinnata *Auffanggesellschaft*'ina tegevust jätkava ettevõtte suutlikkust ja selle ümberkorraldusvajadusi, võttes eriti arvesse töökohtade pikaajalisemat säilitamist ja võimaliku osaniku TIB käsutuses olevaid vahendeid." ("Ziel unser Arbeiten sollte sein, die Sanierungsfähigkeit und Sanierungswürdigkeit des in der Auffanggesellschaft fortgeführten Unternehmens unter besonderer Berücksichtigung der dauerhaft erhältlichen Arbeitsplätze und der von der TIB als potentielltem Gesellschafter zur Verfügung zu stellenden Finanzmittel zu beurteilen"). Arthur Anderseni aruanne (vt joonealune märkus 23).
- ⁽³¹⁾ Erapankadelt saadud kõikidel laenudel, millest komisjonile teatati, oli 90% ulatuses riigi garantii.

- (110) Tegelikult ei kehti mõned ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste tunnused *Auffanglösung*-tüüpi ettevõtete puhul, sest alustavate ettevõtetenä ei saa arvesse võtta nende minevikku. Järelikult ei saa neil asutamise ajal olla vähenevat kasumlikkust, suurenevat kahjumit, vähenevat käivet, kasvavat laoseisu, kahanevat rahakäivet, suurenevaid intressinõudeid jne. Komisjon juhib tähelepanu asjaolule, et *Auffanglösung* on erand reeglist, mis sätestab, et ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste kohaselt ei saa alles asutatud ettevõtet pidada raskustes olevaks äriühinguks ja seega ei ole neil õigust saada ümberkorraldamise riigiabi.
- (111) Teisest küljest aga kehtivad *Auffanglösung*-tüüpi ettevõtete puhul muud tunnused, eriti varade madal puhaskäivatus. Kahla II puhul juhib komisjon tähelepanu asjaolule, et Kahla II võttis üle pankrotis oleva ettevõtte ja seetõttu tõenäoliselt kaotanud paljude tarbijate, tarnijate ning finantsasutuste usalduse. Seega sõltus isegi varade ülevõtmine riigi toetusest. Kahla I varade müügilepingus on sätestatud, et uuel investoril hr G. Raithelil on õigus lepingust taganeda, kui ei ole tagatud mitmesugused riigiabi meetmed (näiteks TIB-i osalus ja riigilt saadavad laenud) ja muu rahastamine.⁽³²⁾ Peale selle võttis Kahla II varad üle Kahla I-lt, mille ümberkorraldamine ebaõnnestus ja mis seetõttu pankrotistus. Tagantjärele on selge, et struktuuriraskused jätkusid, sest Kahla II ei saanud erafinantseeringuid riigi toetusest.
- (112) Veel üks tunnus on arvuka tööjõu kasutamine. Tavaliselt antakse *Auffanglösung*-tüüpi ettevõtetele riigiabi töökohtade säilitamise tingimusel, mis tähendab, et kindla arvu töökohtade säilitamise kohustus takistab teatud aja jooksul nende ettevõtete arendamist. Nagu punktis 19 nimetatud aruanetest nähtub, oli piirkondliku omavalitsuse peaesmärk töökohtade säilitamine. Järgnevatel aastatel vähendas Kahla II töötajate arvu, mis kinnitab, et alustati liiga paljude töötajatega.
- (113) *Auffanglösung*-tüüpi ettevõtted on sunnitud tegema ümberkorraldusi tegutsemiseks turumajanduse tingimustes, seetõttu kannavad nad esimestel aastatel kahjusid, nende rahakäive ei suurene ja investeeringud kuluvad suurte võlgade ning kõrgete intressimäärade tasumiseks. Nii juhtus ka Kahla II-ga. Kuigi Saksamaa ei ole kunagi muudatusi Kahla II-s kirjeldanud raskustes oleva äriühingu ümberkorraldamisena, märgib komisjon, et mõlemas aruandes, nii 1993. aasta novembri kui ka 1994. aasta jaanuari aruandes, tehti ettepanek kasutada ettevõtte elujõulisuse taastamiseks ümberkorraldamise riigiabi. Lisaks kirjeldati Project Management Eschbachi (PME) koostatud aruandes, mille Saksamaa esitas ühe teise menetluse tõttu,⁽³³⁾ Kahla II ettevõtte, kus toimuvad ümberkorraldused, mis ei jõua lõpule enne 1996. aasta lõppu.⁽³⁴⁾ Komisjoni arvates ei iseloomusta see tüüpilist heas seisukorras olevat ettevõtet.

⁽³²⁾ "Ostja võib lepingu tervikuna tühistada, ilma et see tooks kaasa finantstagajärgi, ... kui ... edaspidi nimetatud rahastamist ei kinnitata 31. detsembriks 1994; samuti võib ostja lepingu tühistada, kui rahastamine toimub ainult osaliselt." ("Der Käufer hat das Recht ohne weitere Kostenfolge (...) vom gesamten Vertrag zurückzutreten, wenn (...) die nachfolgende Finanzierung nicht bis zum 31.12.1994 zugesagt ist; dies gilt auch, wenn die Finanzierung nur teilweise zustande kommt"). Nimetatud lepingus viidatud finantsmeetmed olid ERP ja KfW laenud summas 2,5 miljonit Saksa marka, TIB-i osalus väärtusega 7,95 miljonit Saksa marka, pangalaenu 13,35 miljonit Saksa marka ja liidumaa 90-protsendine garantii väärtuses 20 miljonit Saksa marka (Kahla I pankrotihalduri ja Günter Raitheli vahel 26. jaanuaril 1994 sõlmitud müügileping).

⁽³³⁾ C 36/2000, *Graf von Henneberg Porzellan GmbH*.

⁽³⁴⁾ "Kuna Kahlas toimuvad praegu ümberkorraldused ja taastumiseks kulub kindlasti terve 1996. aasta, ei ole tootmismahtude varasem üleviimine mõeldav." ("Da auch Kahla sich aktuell im Wiederaufbau befindet und zur Konsolidierung sicherlich noch das volle Jahr 1996 benötigt, sei an eine frühere Verlagerung von Produktionsmengen kaum zu denken"). PME 24. augusti 1995. aasta aruanne.

- (114) Samuti leiab Saksamaa, et kahjumi, mida Kahla II kandis esimestel aastatel, põhjustas erikulum (33 meede). Komisjon aga arvab, et kuigi nimetatud erikulum võis kahjumit tõepoolest suurendada, oleks ettevõtte riigi abita kandnud veelgi suuremat kahju ja tõenäoliselt turult välja tõrjutud. Tuleks märkida, et Saksamaa esitatud 1993. ja 1994. aasta aruannetes peeti riigiabi ettevõtte ellujäämiseks ja selle elujõu taastamiseks esmatahtsaks.
- (115) Saksamaa esitas 21. jaanuaril 2002. aastal koostatud konsultandiaruande, mis toetab väidet, et Kahla II ei ole kunagi olnud raskustes äriühing.

Tabel 11

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Käive (miljonites Saksa markades)	23,19	28,95	31,46	39,10	34,34	35,81	41,60
Kasum äritegevusest enne makse (miljonites Saksa markades)	[...] (*)						
Rahakäive (miljonites Saksa markades)	[...]						
Laoseis	[...]						
Võimsuse kasutamise osatähtsus (%)	[...]						
Omakapitali osatähtsus (%)	[...]						
Väliskapitali osatähtsus (%)	[...]						

(*) Ärisaladus: vt tabel punktis 21.

- (116) Komisjon märgib, et tabelis 11 on ettevõtte tegevust hinnatud tagantjärele. See on kasulik, sest kinnitab 1994. aastal kasutatud aruannete peamiste prognooside õigsust: esimesel kahel aastal kantakse kahjusid. Sellele vaatamata peab komisjon hinnangu andma *ex ante* olukorda arvestades, s.t tegema kindlaks, kas Saksamaa täitis alates 1994. aastast EÜ asutamislepingu kohustusi ja teatas riigiabist. Kui Saksamaa oleks oma kohustust täitnud, oleks komisjon hinnanud olukorda sel ajal olemas olnud aruannete põhjal. Nagu juba punktides 95, 96 ja 113 märgitud, põhinevad nimetatud aruanded eeldusel, et ettevõtte elujõulisus tuleb taastada, ja neis jõuti järeldusele, et nimetatud eesmärgi saavutamiseks oli riigiabi ülioluline. Nimetatud aruandeid arvesse võttes oleks komisjon järginud väljakujunenud tava ja pidanud Kahla II (*Auffanglösung*) raskustes olevaks äriühinguks. Sellist arvamust ei saa tagantjärele muuta, sest olulise riigiabi toel ületati raskused lühikese aja jooksul.
- (117) Kokkuvõttes võib öelda, et sel ajal olemas olnud aruannete põhjal jäeldas komisjon, et Kahla II ei oleks suutnud jalule tõusta omavahendite abil või erasektorst laenu võttes. Komisjon rõhutab, et Saksamaa mõõnis nimetatud asjaolu sõnaselgelt 1999. aastal. Lisaks oleks ettevõtte riigi abita turult ilmselt välja tõrjutud. Asjaolu, et Kahla II suhtes ei kehti kõik ümberkorraldamiseks antava riigiabi suunistes sätestatud tunnused, on tähtsusetu: suuniste tüüpiliste tunnuste loetelu ei ole lõplik ja kumulatiivne.

- (118) Seepärast jääb komisjon oma seisukoha juurde, et Kahla II oli raskustes äriühing 1994. aastast kuni 1996. aasta lõpuni, millal tulemused veidi paranesid ja omakapitali osa hakkas suurenema, mille kõige tõenäolisem põhjus oli saadud riigiabi. Komisjoni arvates kinnitavad seda erafinantseeringute puudumine ja olemasolevad andmed.

C. Abi, mis väidetavalt on antud heakskiidetud abikava raames

- (119) Väidetavalt anti ettevõtetele Kahla I ja Kahla II abi heakskiidetud abikavade kohaselt. Komisjon nõudis Saksamaalt hindamiseks dokumentide, teabe ja andmete esitamist, sest kahtles tõsiselt, kas nimetatud abimeetmed on kooskõlas abikavade tingimustega, mille kohaselt abimeetmeid väidetavalt rakendati. Seetõttu andis ta välja teabenõude nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse nr 659/1999 artikli 10 lõike 3 kohaselt, ⁽³⁵⁾ millega kehtestati EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad. Komisjonil on õigus langetada otsus olemasoleva teabe alusel, kui Saksamaa edastatud teave on ebapiisav, et otsustada, kas nimetatud meetmed anti asjakohaste abikavade raames.
- (120) Ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses jõudis komisjon järeldusele, et Kahla I asjus rakendatud 1., 4., 5., 6., 7. ja 10. meede sisaldasid olemasolevat abi, mida ei pea ümber hindama. Samas jääb komisjon seisukoha juurde, et 8. meede ei olnud heakskiidetud abikava kohane ja seda tuleb lugeda sihtotstarbeliseks abiks.
- (121) Kahla II puhul jõudis komisjon ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses järeldusele, et ettevõtte suhtes rakendatud 28. ja 29. meede olid olemasolev riigiabi, mida ei pea ümber hindama. Samas jääb komisjon seisukoha juurde, et 11., 12. ja 20. meede ei olnud heakskiidetud abikava kohased, mille alusel neid rakendati. Ülejäänud heakskiidetud abikavade puhul väidetavalt rakendatud meetmete tõttu on komisjon otsustanud osaliselt läbi vaadata ametliku uurimismenetluse algatamise ja laiendamise otsustes esitatud esialgsed hinnangud.
- (122) 13., 14., 23. ja 30. meede. Nimetatud 90%-lised riigi garantiid põhinesid abikaval, millest komisjonile ei teatatud. Komisjon ei ole kunagi heaks kiitnud kava, mis on registreeritud numbriga NN 46/97. Järelikult, nagu on öeldud ka ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses, tuleb nimetatud garantiid lugeda sihtotstarbeliseks abiks. Lisaks märkis komisjon Tüüringi liidumaa garantiieeskirju käsitlevas otsuses ⁽³⁶⁾ Tüüringi liidumaa kohustust loobuda kõnealuse teatamata abikava edasisest kohaldamisest.
- (123) Garantiide riigiabi elementide kohta väidab Saksamaa, et Saksamaa ja komisjoni kokkuleppe kohaselt peaks garantii riigiabi osa olema 0,5% garantiiga hõlmatud summast. Komisjon soovib siiski juhtida tähelepanu asjaolule, et kokkulepe käsitles 80% suuruseid garantiisid, mis on heakskiidetud abikava kohased. Kõnealused garantiid ületavad seda piirmäära 10% võrra ja neid ei antud heakskiidetud abikava kohaselt, vaid abikava alusel, millest oli jäetud komisjonile teatamata ja mida komisjon ei olnud kunagi heaks kiitnud. Lisaks ei kuulunud raskustes äriühingud kokkuleppe kohaldamisalasse. Järelikult ei saa vaatamata Saksamaa väidetele kohaldada nimetatud garantiide puhul 0,5% määra.

⁽³⁵⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

⁽³⁶⁾ NN 25/95, SG (96) D/11031, 16.12.1996.

- (124) Komisjoni teatise kohaselt, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist garantiiden antava riigiabi korral, kehtib 13. 14. ja 23. meetme raames antud garantiide puhul järgmine tingimus: "Kui laenugarantii andmise ajal on väga tõenäoline, et laenusaja ei täida lepingukohustusi näiteks seetõttu, et ta on majanduslikes raskustes, võib garantii väärtus olla niisama suur kui kõnealuse garantiiga tegelikult kaetav summa." ⁽³⁷⁾ Hinnangu B-osa kohaselt (punktid 106–118) oli Kahla II nimetatud meetmete rakendamise ajal raskustes äriühing. See tähendab, et kuni 1996. aastani antud garantiide puhul võib riigiabi elementide osatähtsus olla 90% laenusummadest, millele garantiid anti.
- (125) 30. meetme puhul, mida rakendati, kui ettevõtte ei olnud enam raskustes, leiab Saksamaa taas, et punktis 123 nimetatud kokkuleppe alusel komisjoniga peaks abi ekvivalent olema 0,5%. Komisjon rõhutab taas, et kokkuleppe käsitles 80% suuruseid heakskiidetud abikava kohaselt antud garantiisid. Kõnealused garantiid ületavad seda piirmäära 10% võrra ega olnud heakskiidetud abikava kohased. Järelikult ei saa nende puhul kohaldada 0,5% abi ekvivalenti. Tüüringi liidumaa nõustus garantii andmise ajal andma garantii komisjoni otsuse alusel, mis käsitleb Tüüringi liidumaa garantiieeskirju ⁽³⁸⁾, mille kohaselt oli heakskiidetud abikava alusel antud 80% suurustes garantides riigiabi osatähtsus 0,5–2%. Kuigi kokkuleppe käsitleb heakskiidetud abikava kohaselt antud 80% suuruseid garantiisid, tuleb komisjoni arvates kohaldada nimetatud eeskirja analoogia alusel. Võttes arvesse, et garantii hõlmas laenamise tõttu suurt osa loomupärasteid riske, mis väljenduvad erapanga kehtestatud madalas intressimääras, kohaldab komisjon siiski suurimat programmi alusel antud garantiide puhul lubatud osatähtsust, s.t 2%.
- (126) Samuti on komisjon seisukohal, et kohaldada tuleb 2% osatähtsusega abi 13. meetme alusel antud 90%-lise garantii puhul. Seda tuleks teha alates 30. märtsist, kui 18.–21. meetme raames antud laenud vormistati ümber turutingimuste kohaseks laenuks. Turutingimuste kohaselt antud laenu intressimäär oli 5,90%. Enne 18.–21. meetme raames antud laenude ümbervormistamist olid nende intressimäärad 6,5% ja 6,75%. Riigi vahenditest antud laenud vormistati seega ümber eralaenudeks täpselt sel ajal, millal ettevõtte oli võimalik saada eralaenu madalama intressimääraga, kui oleks tulnud maksta riigi vahenditest saadud laenudelt. Sellega seoses tuleks rõhutada, et laenude ümbervormistamine oli võimalik ainult seetõttu, et uuel laenul oli 90%-line riigi garantii.
- (127) Saksamaa väitel on nimetatud garantiid vähesel tähtsusega abi eeskirjade kohased. Hinnangu jaos D käsitletakse vähesel tähtsusega abi eeskirjade kohaldamist.
- (128) 15. meede. Väidetavalt anti 2,5 miljoni Saksa marga suurune toetus heakskiidetud abikava kohaselt. ⁽³⁹⁾ Ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses väitis komisjon ekslikult, et asjaomane programm hõlmas ainult väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid. Saksamaa juhtis õigustatult tähelepanu asjaolule, et teatud tingimuste korral oli ka suurtel ettevõtetel õigus abikava kohaselt abi saada. Sellele vaatamata on kavast sõnaselgelt välja jäetud raskustes äriühingud.

⁽³⁷⁾ EÜT C 71, 11.3.2000, lk 14, punkt 3.2.

⁽³⁸⁾ NN 25/95, SG (96) D/11031, 16.12.1996.

⁽³⁹⁾ N 408/93, SG (93) D/19245, 26.11.1993 (EÜT C 213, 19.8.1992, lk 2).

- (129) Hiljuti võttis komisjon vastu negatiivse otsuse, mis käsitles nimetatud kavaga seotud kuritarvitusi, mida kasutati raskustes olevate äriühingute toetamiseks.⁽⁴⁰⁾ Otsuses märkis komisjon eraldi, et Saksamaa lisas Kahla II programmist kasu saanud raskustes äriühingute hulka, minnes vastuollu komisjoni heakskiidetud erisätetega. Programmi käsitlevas otsuses teatas komisjon, et see ei piira otsust, mis käsitleb käesolevat juhtumit, mille tõttu nimetatud üksikut taotlust uuriti. Käesolevas otsuses leiab komisjon, et Kahla II oli abimeetme rakendamise ajal raskustes. Järelikult jääb komisjon seisukoha juurde, et nimetatud toetust tuleb käsitada uue abina.
- (130) 16. meede. Väidetavalt anti 0,2 miljoni Saksa marga suurune laen heakskiidetud omakapitalilaenu programmi kohaselt.⁽⁴¹⁾ Nimetatud programm oli suunatud ainult väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele. Abi ei ole programmi tingimuste kohane, sest Kahla II-s oli rohkem kui 205 töötajat ja seetõttu ei olnud ettevõtte meetme rakendamise ajal väikese või keskmise suurusega. Hiljuti väitis Saksamaa, et laen anti hr G. Raithelile, mitte ettevõttele. Sellele vaatamata võivad investorid komisjoni heakskiidetud abikava kohaselt, mille alusel laenu anti, saada nimetatud toetust ainult tingimusel, et laen investeeritakse ettevõttesse kapitalina. Seda hr Raithel ka tegi. Järelikult oli laenu eesmärk ettevõtte toetamine, kuigi laenu anti otse eraisikule. Seega oli nimetatud laen Kahla II-le antud uus riigiabi.
- (131) 17., 18., 19. ja 22. meede. Uurimise käigus jõudis komisjon järeldusele, et laenu andmise aluseks olnud programmi tingimused olid nimetatud juhtumi puhul täidetud.⁽⁴²⁾ Järelikult kujutavad nimetatud meetmete raames antud laenud olemasolevat abi, mida komisjon ei pea ümber hindama.
- (132) 21. meede. Väidetavalt anti nimetatud laen heakskiidetud abikava kohaselt.⁽⁴³⁾ Abikava kohaselt oli lubatud anda kuni kahe miljoni Saksa marga suurust laenu uute liidumaade ettevõtetele. Meetme raames antud laen oli suurem. Järelikult ei saa komisjon nõustuda, et asjakohase programmi tingimused olid täidetud. Võttes arvesse subsideeritud intressimäära, tagatise alanenud väärtust ja 90% garantiid, mis vaikinisi hõlmas peaaegu kogu laenu tagasimaksmata jätmise riski, leiab komisjon, et laenude andmise ajal võisid need olla kogu summa ulatuses riigiabi.
- (133) 24. ja 25. meetme raames anti toetusi heakskiidetud abikava kohaselt tabelis 5 nimetatud investeringute katteks. Lisaks näitab Saksamaa esitatud teave, et osa vastavalt erikulumi programmile (33. meede) antud investeerimistoetustest kasutati samuti nimetatud investeringute katteks. Saksamaa esitas tõendid, et kõik nimetatud meetmed olid nende programmide tingimuste kohased, mille alusel neid väidetavalt rakendati. Järelikult on 24., 25. ja 33. meede olemasolev abi, mida komisjon ei pea ümber hindama.

⁽⁴⁰⁾ C 69/98, SG (2002) D/34461, 19.6.2002 (veel avaldamata).

⁽⁴¹⁾ ERP-Eigenkapitalhilfeprogramm, N 213/93, SG (93) D/16665, 13.10.1993.

⁽⁴²⁾ ERP-Existenzgründungsprogramm, N 108c/1994 (vt joonealust märkust 6).
ERP-Aufbauprogramm, N 108b/1994 (vt joonealust märkust 7).

KfW-Mittelstandsprogramm, NN 109/93 (vt joonealust märkust 8).

⁽⁴³⁾ ERP-Umweltprogramm, N 563d/94 (vt joonealust märkust 9).

- (134) 26. meede. Riigiabi ei ole toetused keskkonnainvesteeringutega seotud tööhõive parandamiseks, mida väidetavalt anti heakskiidetud abikava kohaselt. ⁽⁴⁴⁾ Nagu on öeldud ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses, oli programm (keskkonnaga seotud asjaolude puhul) siiski määratud keskkonnaohtude kõrvaldamiseks riigiettevõtetes. Seega on selge, et toetused ei ole kooskõlas programmiga, mille alusel need väidetavalt anti. 20. juuli 1994. aasta kirjas ⁽⁴⁵⁾ selgitas Saksamaa komisjonile, kuidas nimetatud sätet tuleb tõlgendada. Saksamaa kinnitas sõnaselgelt, et selliseid meetmeid saab rakendada ainult omavalitsustes, linnades jne. Ettevõtetel, milles THA-I oli osalus, oli enne erastamist samuti õigus saada nimetatud toetust, sest kuni erastamiseni olid nad riigiettevõtted. ⁽⁴⁶⁾ Komisjon leidis, et nimetatud meetmed ei ole riigiabi, sest need ei andnud ühelegi ettevõttele eeliseid. ⁽⁴⁷⁾
- (135) Kõnealuse meetmete rakendamise ajal oli Kahla II eraettevõtte ja seega puudus tal õigus toetusi saada. Lisaks andis osa toetustest Tüüringi liidumaa, kuid abikava kohaselt oli toetuste andmise õigus ainult liitvabariigi tööhõiveametil (*Bundesanstalt für Arbeit*). Järelikult ei saa komisjon nõustuda, et nimetatud meetmed olid olemasolev abi. ⁽⁴⁸⁾
- (136) Pärast ametliku uurimismenetluse laiendamist muutis Saksamaa kurssi, väites, et nimetatud meetmed ei andnud ettevõttele eeliseid. Saksamaa väitel anti toetust vanade rajatiste kõrvaldamiseks, mis väidetavalt oli oluline keskkonna seisukohalt. Sellele vaatamata ei saa komisjon nõustuda väitega, et vanade rajatiste kõrvaldamine ei andnud ettevõttele eeliseid. Iga sellise tegevuse tagajärjel suureneb ettevõtte kasutuses olev ala ja seega ka ettevõtte väärtus.
- (137) Hiljuti väitis Saksamaa, et meetmete eesmärk oli 1990. aasta juulis tekkinud keskkonnaohtude kõrvaldamine. Komisjoni tava kohaselt ei käsitata selliseid meetmeid riigiabina. Saksamaa ei ole esitanud tõendeid selle kohta, et enne 1990. aasta juulit oleks esinenud keskkonnaohte. Lisaks pidi sellised ohud kõrvaldama Kahla I, mis oli ohtude kõrvaldamiseks juba saanud samasugust toetust vajaliku summa ulatuses 1991. aastal (2. meede). Saksamaa ei ole esitanud tõendeid, et varade Kahla I-lt ostmise ajal olid keskkonnaohud veel kõrvaldamata. Isegi kui see nii oli, oleks olnud mõistlik eeldada, et varade omandaja on kontrollinud, kas varad on sellistest ohtudest vabad. Kui ta aga jättis selle tegemata, ei olnud ta piisavalt hoolas ja seega on vastuvõetamatu, et hiljem anti selleks riigiabi. Kui varasid oleks nõuetekohaselt kontrollitud, oleks ohtude esinemist arvestatud ja raha nende kõrvaldamiseks lisatud ostuhinnale ning hilisemat riigiabi ei oleks vaja läinud.
- ⁽⁴⁴⁾ NN 117/92, SG (95) D/341, 13.1.1995.
- ⁽⁴⁵⁾ Registreeritud numbriga A/33865, 29.7.1994.
- ⁽⁴⁶⁾ "Tööhõive edendamise seaduse paragrahvi 124h kohaselt võib meetmete raames toetust keskkonna saastatusest puhastamiseks ja selle seisundi parandamiseks anda avalik-õiguslikele asutustele, eriti piirkondlikele omavalitsustele (linnad, kreisid, vallad) ja erastamisagentuuri (*Treuhandanstalt*) omanduses olevatele riigiettevõtetele." ("*Träger der Massnahmen nach § 124 h AFG im Bereich Umweltsanierung und Umweltverbesserung sind juristische Personen des öffentlichen Rechts, vor allem die Gebietskörperschaften (Städte, Kreise, Gemeinde u.a.), sowie Regiebetriebe der Treuhandanstalt*". 29. juuli 1994. aasta kiri (vt 52. allmärkus).
- ⁽⁴⁷⁾ "Teisisõnu, teatud kindla ettevõtte kasuks rakendatud meetmed ei ole abikõlblikud." ("*Das bedeutet, dass Massnahmen die im Interesse eines Unternehmens sind, nicht förderfähig sind*"). 29. juuli 1994. aasta kiri, millele on viidatud joonealuses märkuses 52.
- ⁽⁴⁸⁾ Vt ka otsus juhtumi C 36/2000 kohta, SG (2001) D/292014.

- (138) Saksamaa väite kohaselt ei oleks ettevõtte asjaomaseid töid teinud, oleks kasutanud selleks oma töötajaid, vähem töötajaid või erinevaid töötajaid, kui ta oleks teadnud, et nimetatud meetmed on riigiabi. Komisjon ei olnud abikava liigitanud riigiabiks ja oli kiitnud selle heaks, mis Saksamaa väite kohaselt oli piisav õiguspärase ootuse alus, et meetmed ei ole riigiabi. Komisjon ei saa selle väitega nõustuda, sest Saksamaa esitatud teate ja lisateabe alusel anti programmi elluviimise luba. Seega ei saa Saksamaa teadlikult tegutseda vastuolus teatega ja väita, et rikuti õiguspäraseid ootusi. Samuti ei saa abisaaja väita niisuguste ootuste olemasolu, kui Saksamaa programmis on selgelt sätestatud, et nimetatud meetmeid ei saa rakendada üksikute ettevõtete huvides ja ainult liitvabariigi tööhõiveametil on õigus selliseid toetusi anda, praegu aga andis osa toetusest Tüüringi liidumaa.
- (139) Lõpuks väitis Saksamaa, et toetused olid üldmeetmed, mille rakendamisest võivad kasu saada eranditult kõik Saksamaa ettevõtted. Komisjon märgib siiski, et selline väide on vastuolus eelnevalt esitatud teabega. Sellistest meetmetest ei saa kasu kõik ettevõtted, mida kinnitavad Saksamaa asjakohased õigussätted (tööhõive edendamise seaduse artikkel 249 h) ja komisjonile edastatud kõik dokumendid, mille alusel komisjonil oli võimalik otsustada, et programm ei ole riigiabi ja see heaks kiita. Otse vastupidi, Saksamaa õigusakt ja komisjonile edastatud dokumendid, mille alusel komisjon pidi sätteid hindama, viitavad avalik-õiguslikele asutustele ja välistavad sõnaselgelt abi andmise üksikutele ettevõtetele. Nimetatud sätte kohaselt antakse toetust valikuliselt, mis tähendab, et meede ei ole üldmeede.
- (140) 2. meede. 1995. ja 1996. aastal erinevatel eesmärkidel antud toetused. Komisjon pidas nimetatud toetusi esialgu uueks riigiabiks, sest nende õiguslikule alusele ei olnud osundatud. Saksamaa väitis, et 0,318 miljoni Saksa marga suurune toetus uurimis- ja arendustegevuseks anti heakskiidetud abikava kohaselt. ⁽⁴⁹⁾ Teabe põhjal on abi abikava tingimuste kohane ja on seega olemasolev abi, mida ei ole vaja ümber hinnata.
- (141) Töötajate integreerimise toetuste puhul summas 0,021 miljonit Saksa marka leiab Saksamaa, et kõnealused toetused ei ole riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, sest nende eesmärk oli soodustada puuetega inimeste tööhõivet. Komisjon soovib siiski juhtida tähelepanu asjaolule, et niisugused meetmed ei oleks riigiabi, kui kooskõlas tööhõivetoetuste suunistega ⁽⁵⁰⁾ antakse toetust objektiivsete kriteeriumide alusel valitud isikutele, eelistamata teatud ettevõtjaid või teatud toodete valmistamist. Spetsiaalsele teabenõudele vaatamata ei ole Saksamaa esitanud ühtegi nimetatud asjaoluga seotud tõendit. Niisiis sai komisjon olemasoleva teabe põhjal järeldada ainult seda, et nimetatud meetmed olid riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (142) Väidetavalt on messidel osalemise toetused summas 0,122 miljonit Saksa marka ja reklaamitoetused summas 0,030 miljonit Saksa marka vähese tähtsusega abi eeskirjade kohased. Nende kooskõla vähese tähtsusega abi eeskirjadega hinnatakse allpool.
- (143) 28. ja 29. meede. Olemasoleva teabe põhjal otsustades on nimetatud meetmed olemasolev riigiabi, nagu on öeldud ametliku uurimismenetluse laiendamise otsuses. Peale selle nähtub Saksamaa esitatud teabest, et ka osa erikulumi programmi (33. meede) raames antud investeerimistoetustest kasutati nimetatud investeeringute rahastamiseks. Saksamaa on esitanud tõendid meetmete kooskõla kohta abikavadega, mille raames neid väidetavalt rakendati. Järelikult on nimetatud meetmed olemasolev riigiabi, mida komisjonil ei ole tarvis ümber hinnata.

⁽⁴⁹⁾ N 660/93, SG D/21632, 31.12.1993 ja N 477/91, SG (91) D/22704, 25.11.1991.

⁽⁵⁰⁾ EÜT C 334, 12.12.1995, lk 4.

- (144) 31. meede. Heakskiidetud abikava kohaselt antud lisatoetused tööhõive soodustamiseks. ⁽⁵¹⁾ Saksamaa esitatud teabe põhjal leiab komisjon, et need toetused on nende programmide tingimuste kohased, mille raames toetused anti. Järelikult on nimetatud meetmed olemasolev riigiabi, mida komisjonil ei ole tarvis ümber hinnata.
- (145) 32. meede. Erinevatel eesmärkidel antud toetused. Komisjon pidas toetusi esialgu uueks abiks, sest nende andmise õiguslikku alust ei nimetatud. Saksamaa väite kohaselt aga anti uurimis- ja arendustegevuse toetusi summas 0,009 miljonit Saksa marka heakskiidetud abikava kohaselt. ⁽⁵²⁾ Nimetatud programm on siiski määratud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete abistamiseks. Olemasoleva teabe kohaselt ei olnud Kahla II 1997.–1999. aastal väikese või keskmise suurusega ettevõtte, sest isegi praktikantide arvu vähendamise järel töötas seal kogu aeg rohkem kui 250 inimest. Järelikult ei ole toetused kuidagi programmi kohased, mille alusel neid väidetavalt anti ja neid tuleb käsitada kui uut riigiabi.
- (146) Töötajate integreerimise toetuste puhul selgitas Saksamaa veel kord, et need ei ole riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, sest nende eesmärk oli soodustada puuetega inimeste tööhõivet. Samaselt 27. meetme raames antud toetustega ei ole Saksamaa esitanud seda väidet kinnitavaid tõendeid spetsiaalsele teabenõudele vaatamata. Ettevõtte majandusaasta aruannete ⁽⁵³⁾ kohaselt saadi 1997. ja 1998. aastal töötajate integreerimiseks toetusi kokku 0,119 miljonit Saksa marka ning 1999. aasta majandusaasta aruandest nähtub, et 1999. aastal saadi messidel osalemise toetusi teadmata summas ja tööga tutvumise toetusi 0,121 miljonit Saksa marka. Järelikult saab komisjon olemasoleva teabe põhjal otsustada, et nimetatud meetmed olid riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (147) 1997. ja 1998. aastal saadi messidel osalemise toetusi ja reklaamitoetusi summas 0,103 miljonit Saksa marka ning 1999. aasta majandusaasta aruandest nähtub, et 1999. aastal saadi messidel osalemise toetusi teadmata summas ning tööga tutvumise toetusi 0,121 miljonit Saksa marka. Väidetavalt on need toetused vähese tähtsusega abi eeskirjade kohased. Nende kooskõla vähese tähtsusega abi eeskirjadega hinnatakse jaos D.
- (148) Üldnimetatut arvesse võttes on 17., 18., 19., 22., 24. ja 25. meede, osa 27. meetmest ja 28., 29., 31. ja 33. meede olemasolev riigiabi, mida komisjon ei pea ümber hindama.

D. Meetmed, mis väidetavalt on vähese tähtsusega abi

- (149) 13., 14., 23. meede ja osa 27. meetmest, 30. meede ja osa 32. meetmest on väidetavalt vähese tähtsusega abi eeskirjade kohased. ⁽⁵⁴⁾ Nendes eeskirjades sätestatakse, et vähese tähtsusega abi ei ületa 100 000 eurot kolme aasta jooksul alates esimese vähese tähtsusega abi andmisest. Seda piirmäära kohaldatakse riigi kõikide toetuste puhul, mis on antud vähese tähtsusega abina, ja need ei mõjuta abisaaja võimalusi saada abi komisjoni heakskiidetud abikavade kohaselt. Asjaomased ajavahemikud on 25. märts 1994 kuni 25. märts 1997 ja 25. märts 1997 kuni 25. märts 2000.
- (150) Esimesel perioodil 1994–1997 anti vähese tähtsusega abi väidetavalt 13., 14., 23. meetmena ja osana 27. meetmest.

⁽⁵¹⁾ NN 107/97, kehtib alates 1. aprillist 1997, heaks kiidetud 6.2.1993. aasta kirjaga SG (98) 1049.

⁽⁵²⁾ NN 331/96, SG (97) D/482, 23.1.1997.

⁽⁵³⁾ Kahla/Thüringen Porzellan GmbH 1997., 1998. ja 1999. aasta majandusaasta aruannete auditeerimisaruanded

⁽⁵⁴⁾ Vt joonealuseid märkusi 16 ja 17.

- (151) Kuigi osa 27. meetme raames antud toetustest, s.t messidel osalemise toetused summas 122 000 Saksa marka ja reklaamitoetused summas 30 000 Saksa marka (kokku 152 000 Saksa marka või 77 716 eurot), on väidetavalt vähese tähtsusega abi, tuleks sellele summale lisada 13., 14. ja 23. meetme kohaselt antud garantiide väärtus. Nagu punktis 124 on selgitatud, võib garantii väärtus olla sama suur kui on garantiiga tagatud summa.⁽⁵⁵⁾ See tähendab, et garantiide andmise ajal sisaldasid need riigiabi elemente 90% ulatuses nendega seotud laenudest, mis oluliselt ületab vähese tähtsusega abi piirmäära. Järelikult ei saa nõustuda, et kõik need meetmed olid vähese tähtsusega abi eeskirjade kohased.
- (152) Väidetavalt olid aastail 1997–2000 vähese tähtsusega abi eeskirjade kohased 30. meede ja osa 32. meetmest.
- (153) 30. meetme kohaselt antud garantii puhul, milles abi osatähtsus oli punkti 125 kohaselt 2%, võib abi osatähtsuseks arvutada 41 760 Saksa marka. See osa 32. meetmest, mis väidetavalt on vähese tähtsusega abi, hõlmab messidel osalemise toetust summas 294 000 Saksa marka ja kulude vähendamise toetust summas 114 000 Saksa marka. Lisada tuleks ka 13. meetme raames antud garantii väärtus alates hetkest, mil sellega seotud laen vormistati ümber turutingimuste kohaselt antud laenuks. Nagu juba selgitati punktis 47, oli laenude kogusumma 7,329 miljonit Saksa marka. Kohaldades garantiidega hõlmatud laenusummade puhul abi osatähtsuseks 2%, on abi osatähtsus 131 922 Saksa marka. Seega on 1997.–2000. aastal vähese tähtsusega abina väidetavalt antud toetuste summa 581 682 Saksa marka, mis on märgatavalt rohkem, kui on vähese tähtsusega abi piirmäär.
- (154) Ülalnimetatut arvesse võttes ei saa komisjon nõustuda väitega, et nende meetmete puhul kehtivad vähese tähtsusega abi eeskirjad. Järelikult on need meetmed riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

E. Uus riigiabi

- (155) Eespool öeldut arvesse võttes tuleb Kahla I kasuks rakendatud 8. meedet ja Kahla II kasuks rakendatud 11., 12., 13., 14., 15., 16., 20., 21., 23., 26., 27., 30. ja 32. meedet käsitleda uue riigiabina. Olemasoleva teabe põhjal ei saa komisjon järeldada, et need meetmed on heakskiidetud abikavade tingimuste kohased.

F. Ühisturuga kokkusobivus

- (156) EÜ asutamislepingus on sätestatud erandid riigiabi ühisturuga kokkusobivuse üldpõhimõttest. EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 2 nimetatud erandeid ei saa kohaldada käesoleva juhtumi puhul, sest abimeetmed ei ole sotsiaalse eesmärgiga ja toetusi ei antud üksiktarbijatele, samuti ei ole nende eesmärk loodusõnnetuste ega erakorraliste sündmuste kahju korvamine, samuti ei olnud see Saksamaa jagamise tõttu kahju kannatanud Saksamaa Liitvabariigi teatud piirkondade majandusele antav abi. EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktides a ja c on sätestatud veel erandeid. Artikli 87 lõike 3 punkt a võimaldab komisjonil kiita heaks abi andmine teatud piirkondade majandusarengu edendamiseks. Artikli 87 lõike 3 punkti c kohaselt võib abi anda teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi ulatuses, mis on vastuolus ühiste huvidega. Komisjon on välja andnud suuniseid, kus selgitatakse, milliste tingimuste kohaselt võib abi andmise heaks kiita nimetatud sätte alusel.

⁽⁵⁵⁾ *Loc. cit.*, vt joonealust märkust 37.

Kuni 1996. aasta lõpuni antud abi

- (157) Saksamaa ei vaidlusta asjaolu, et kuigi kõnealune ettevõtte asub piirkonnas, kus võib anda piirkondlikku abi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a kohaselt, tuleb Kahla I-le antud abi hinnata 1994. aasta ümberkorraldamiseks antava abi suuniste alusel, sest abi ei olnud seotud piirkonnaga, vaid selle peaesmärk oli raskustes oleva ettevõtte pikaajalise elujõulisuse taastamine. Siinkohal soovib komisjon selgitada, et hinnatakse ainult 8. meetme kohaselt antud abi.
- (158) Kahla II puhul väidab Saksamaa, et tegemist oli piirkondliku abiga, mida ei peetud heakskiidetud abikavade või vähese tähtsusega abi eeskirjade kohaseks. Siinkohal soovib komisjon selgitada, et sihtotstarbeline abi, mida hinnatakse, hõlmab 11., 12., 13., 14., 15., 16., 20., 21., 23., 26., 27., 30. ja 32. meetet.
- (159) Komisjon leiab, et piirkondlikku riigiabi käsitlevad suunised ⁽⁵⁶⁾ ei sobi 1994.–1996. aastal antud riigiabi vastavuse hindamiseks. Suuniste 10. allmärkuse kohaselt “reguleeritakse raskustes olevatele äriühingutele antavat ajutist abi erieeskirjadega ja see ei ole piirkondlik abi”. Need erieeskirjad on ümberkorraldamiseks antava riigiabi suunised.
- (160) Komisjon juhib tähelepanu asjaolule, et abi andmise ajal ei kohaldatud praeguseid piirkondlikku riigiabi käsitlevaid suunised. Sellele vaatamata sätestatakse abi andmise ajal kehtinud eeskirjades, see tähendab praegu kehtivate eeskirjade 2. allmärkuses nimetatud eeskirjades, et sellist abi ei tohi anda vastuolus raskustes olevatele äriühingutele abi andmise erieeskirjadega. Nagu hinnangu B-osas (punktid 106–118) selgitatud, on komisjon jõudnud järeldusele, et kuni 1996. aastani oli Kahla II raskustes äriühing. Järelikult ei saa sihtotstarbelist abi hinnata nimetatud sätete alusel. Seda kinnitavad ka kulud, mille katmiseks abi kasutati. Komisjon juhib tähelepanu tabelile 5, millest nähtub, et 80% kuludest tehti masinate uuendamise ja käibekapitali suurendamise tõttu. Need on tavalised ümberkorraldamisprojekti kulud, kuid mitte investeerimisprojekti kulud.
- (161) Ülalnimetatut arvesse võttes ei saa komisjon järeldada, et kuni 1996. aastani Kahla II-le antud sihtotstarbeline abi on kogu ulatuses ühisturuga kokkusobiv piirkondlik riigiabi.
- (162) Hiljuti väitis Saksamaa, et 26. meetme raames antud abi tuleks pidada tööhõive riigiabiks. Tööhõivealase riigiabi suunised ⁽⁵⁷⁾ reguleerivad abi andmist uute töökohtade loomiseks. Saksamaa sõnul kasutati toetusi Kahla II osa rajatiste kõrvaldamiseks. Seda tööd tegid töötud ja järelikult anti neile ajutist tööd. Pidevat tööd aga ei järgnenud. Samuti ei saa nimetatud abi pidada töökohtade säilitamise abiks, sest ettevõtte vähendas oluliselt töötajate arvu (380-lt 1994. aastal 327-le 1996. aastal). Saksamaa selgitused, et abi kasutati töötutele ajutise töö pakkumiseks, kinnitavad seisukohta, et Kahla II-s ei säilitatud töökohti. Seetõttu arvab komisjon, et 26. meetet ei saa pidada tööhõive riigiabiks tööhõivealaste riigiabi suuniste tähenduses. Komisjoni selline seisukoht kehtib ka enne suuniste jõustumist antud abi puhul, sest suunised ainult kinnitasid tava ja igal juhul ei saa kõnelda tööhõivealastest riigiabist, kui ei looda uusi töökohti ega säilitata vanu.

⁽⁵⁶⁾ EÜT C 74, 10.3.1998, lk 9.

⁽⁵⁷⁾ Vt joonealust märkust 50.

- (163) Ettevõtte oli sihtotstarbelise abi andmise ajal raskustes, seetõttu tuleb kontrollida, kas kuni 1996. aastani Kahla II-le ja Kahla I-le antud abi on ümberkorraldamiseks antava abi suuniste kohaselt ühisturuga kokkusobiv. Komisjoni arvates ei saa kohaldada ühenduse teisi suuniseid, näiteks uurimis- ja arendustegevuse riigiabi, keskkonnakaitset, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid või koolitust käsitlevaid suuniseid. Kõiki abimeetmeid rakendati enne ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste jõustumist, seetõttu tuleb kohaldada 23. detsembri 1994. aasta suuniseid. ⁽⁵⁸⁾ Järgkorras hinnatakse nimetatud suuniste põhitingimuste täitmist.
- (164) Tavaliselt koosneb ümberkorraldamise abi tegevustoetusest, millest kaetakse kahjum, sotsiaalkulud, käibekapital ja muu selline ning olulised investeeringud. Seda saab kontrollida Kahla I-le ja kuni 1996. aastani Kahla II-le antud toetuste eesmärgi vaadeldes. ⁽⁵⁹⁾
- (165) Nagu ametliku uurimismenetluse algatamise ja laiendamise otsustes nimetatud, ei esitatud Kahla I-le antud abi puhul komisjonile ühtegi ümberkorralduskava. Abi andmise ajal ei olnud suuniste heakskiitmise kohaselt täidetud ümberkorraldamiseks antava abi tingimused, sest puudus mõistlik ümberkorralduskava. ⁽⁶⁰⁾ Järelikult ei sobi 8. meetme raames antud abi kokku ühisturuga.
- (166) 1994.–1996. aastal Kahla II-le antud abi kohta märkis komisjon ametliku uurimismenetluse algatamise ja laiendamise otsustes, et mõned asjaolud kinnitasid ettevõttes toimunud ümberkorraldusi. Saksamaa aruannetes kirjeldatakse ettevõtte elujõulisuse taastamiseks rakendatud järgmisi meetmeid: toodete uuendamine, personali vähendamine, vanade seadmete ja masinate väljavahetamine, tootmis- hoonete sulgemine, investeeringud tehniliste ja keskkonnanormide tagamiseks ning turustusvõrgu rajamine. Ametliku uurimismenetluse käigus väitis Saksamaa, et nimetatud meetmed olid osa algsest äriplaanist, mida seejärel muudeti, ja keeldus ülalnimetatud tegevusi kirjeldamast ümberkorralduskavana. 1. oktoobri 2002. aasta kirjas teatas Saksamaa lõpuks, et kui komisjon peab Kahla II raskustes olevaks ettevõtteks, tuleb nimetatud meetmeid käsitada ümberkorralduskavana.
- (167) Siiski ei ole selge, milliseid edastatud dokumente tuleks käsitada ümberkorralduskavana. Komisjon märgib, et esimene auranne koostati enne varade müüki ja see oli kavandatud ainult TIB-is kasutamiseks, et otsustada, kas omandada ettevõttes osalus või mitte. Kuigi mõlemas aruandes kirjeldati mitut ettevõtte elujõulisuse taastamise meetet, arendas need meetmed Saksamaa sõnul välja investor. Kui käsitada aruandeid ümberkorralduskavana, on selge, et kavandatud meetmed, eriti nende maksumuse analüüs, ei olnud lõplik kava. Esimeses aruandes hinnati lõppmaksumuseks 30,945 miljonit Saksa marka, mis sisaldas investeeringute, varade omandamise, kahjumi katmise ja laenuintresside maksumust. Teises aruandes kavandatud ümberkorraldusmeetmete maksumuseks oli 27,727 miljonit

⁽⁵⁸⁾ 1999. aasta ümberkorraldamiseks antava abi suuniste punktis 7.5 on sätestatud, et "komisjon uurib iga tema loata antud ning seetõttu asutamislepingu artikli 88 lõikega 3 vastuolus oleva päästmis- või ümberkorraldamisabi kokkusobivust ühisturuga ... kõigil muudel juhtudel abi andmise ajal kehtivate suuniste alusel".

⁽⁵⁹⁾ Vt eriti tabel 5.

⁽⁶⁰⁾ Euroopa Ühenduste Kohtu otsus kohtuasjas 17/99: *Prantsusmaa v. komisjon*, 2001, EKL I-2481, punkt 27.

Saksa marka, mis sisaldas investeeringute (sealhulgas varade ülevõtmise), kahjumi katmise ja käibe-kapitali maksumust. Esimeses ega teises aruandes nimetatud summa ei ole kooskõlas Saksamaa esitatud "investeeringuskava" summadega, mis on esitatud tabelis 5 ja mille alusel riigiabi väidetavalt anti. Mõlemas aruandes on nimetatud kulude katmise meetmete loetelust välja jäänud paljud abimeetmed, mida tegelikult ettevõtte puhul rakendati (vt tabel 4), sama kehtib ka "investeeringuskava" kohta (tabel 5). Kui käsitada ühte neist dokumentidest ümberkorralduskavana, saab komisjon ainult järeldada, et kava ei olnud lõplik või sai ettevõtte liigset abi.

- (168) Isegi kui nimetatud dokumente oleks võimalik käsitada ümberkorralduskavana, ei saa neid käsitada kui kava lõppversiooni. Lisaks ei ole selge kavandatud meetmete rakendamise tegelik ulatus.
- (169) Et teha kindlaks, kas ümberkorraldamiseks antava abi suuniste nõuded olid täidetud, peab komisjon esiteks täpselt teadma, milliseid ümberkorraldusmeetmeid rakendati ettevõtte pikaajalise elujõulisuse taastamiseks. ⁽⁶¹⁾ Komisjoni korduvatele nõuetele vaatamata ei ole Saksamaa esitanud Kahla II ümberkorralduskava lõppversiooni ega selgitanud, milliseid ümberkorraldusmeetmeid tõhusalt rakendati. Sellise kava puudumise korral ei saa kontrollida ümberkorralduste kooskõla suuniste nõuetega.
- (170) Komisjon märgib ka, et erainvesteeringute osa üldkuludes on väike. Ei tohi unustada, et komisjon esitas Saksamaale ametliku nõude anda teavet erainvestori tehtud või kavandavate investeeringute kohta. 1. oktoobri 2002. aasta kirjas kirjeldab Saksamaa kavandatud erafinantseeringuid 29. novembri 1993. aasta aruande kohaselt. Siia kuuluvad 2,055 miljonit Saksa marka hr G. Raithelilt, hr G. Raithelile antud laenude intressid summas 0,986 miljonit Saksa marka, rahakäive 2,217 miljoni Saksa marga väärtuses ja 7,975 miljoni Saksa marga väärtuses kapitali sissemakseid TIB-lt.
- (171) Investori väidetav sissemakse koosnes riigilt saadud kahest sooduslaenust (16. ja 17. meede) kokku kaks miljonit Saksa marka ja 0,055 miljonist Saksa margast, mis investor paigutas omakapitalina ettevõttesse omavahenditest. Ainult viimane oli täielikult erafinantseering. 16. meetme raames saadud 0,2 miljoni Saksa marga suurune laen oli tagatud liiduvalitsuse garantiiga. 17. meetme raames saadud 1,8 miljoni Saksa marga suuruse laenu tagatiseks seati Kahla II maale hüpoteek. Nimetatud varade ostu rahastati riigibist. Võttes arvesse asjaolu, et nimetatud laenud anti riigi vahenditest ja unustamata tagatist, ei saa 16. ja 17. meetme laene käsitada erainvestori sissemaksena. Väidetavate intressimaksete kohta kogusummas 0,986 miljonit Saksa marka ei ole komisjonil andmeid. Oletatavalt on need seotud intressidega, mis hr Raithel maksis 16. ja 17. meetme laenudelt. Nimetatud intressimakseid ei kasutatud siiski ümberkorralduskulude rahastamiseks. Rahakäibe tõttu juhib komisjon tähelepanu sellele, et kasumit, mida ettevõtte pidi prognooside kohaselt teenima, ei saa käsitada olulise maksena ümberkorraldamiseks antava abi suuniste tähenduses. Peale selle ei ole komisjonile teatatud, kas oodatav rahakäive ka tegelikult saavutati või kas seda kasutati ümberkorralduskulude katteks.

⁽⁶¹⁾ Vt joonealust märkust 59.

- (172) Ettevõtte hakkas teenima väikest kasumit, seetõttu vormistas investor 30. märtsil 1998 osa riigilt saadud laenudest ümber eralaenuks. See aga ei olnud kindel abi andmise ajal ja seda tehti alles ümberkorralduste järel. Seega võib oletada, et järgnev makse tehti ainult ettevõtte finantsolukorra paranemise tõttu, millele aitas kaasa riigiabi. Komisjon läheb veelgi kaugemale ja väidab, et see osutus võimalikuks ainult laenudele antud 90% garantii tõttu. ⁽⁶²⁾ Peale selle vormistati laenud ümber pärast ümberkorraldusi, seda ei sätestatud abi andmise ajal ja siiani ei ole selge, milliseid vahendeid selleks kasutati. Järeldada ei saa, et eramakse oli oluline, sest puudub ümberkorralduskulude täpne liigitus.
- (173) Ümberkorraldamise abi võib anda ainult elujõulise ümberkorralduskava alusel, milles peavad olema näidatud abi kahjulikku mõju võimalikult tõhusalt leevendavad meetmed ja erainvestori olulised sissemaksed. Teabenõudele vaatamata puuduvad tõendid, et abi anti nimetatud tingimuste kohaselt, seetõttu võib oletada, et tegelikult neid tingimusi ei täidetud. Järelikult on Kahla II-le kuni 1996. aastani antud abi ühisturuga kokkusobimatu ümberkorraldamise abi.
- (174) Ülalnimetatut arvesse võttes ei saa komisjon järeldada, et Kahla II-le kuni 1996. aastani antud abi on ühisturuga kokkusobiv.

Alates 1997. aastast Kahla II-le antud abi

- (175) Ettevõtte tagasihoidlikku tegevuskasumit arvesse võttes leiab komisjon, et alates 1997. aastast ei saa Kahla II enam käsitada raskustes oleva äriühinguna. Saksamaa palve kohaselt hindab komisjon Kahla II-le antud abi piirkondliku riigiabi suuniste alusel. Komisjon tuletab meelde, et see käsitleb ainult 30. ja 32. meedet, mida tuleb hinnata sihtotstarbelise abina, sest ülejäänud meetmed on olemasolev abi.
- (176) Piirkondliku riigiabi suunistes on sätestatud, et ühele äriühingule antud üksik ajutine abi võib mõjutada peamiselt konkurentsi asjaomasel turul, kuid selle mõju piirkondlikule arengule on tõenäoliselt liiga piiratud. Üldiselt kuulub selline abi eri- või valdkondliku tööstuspoliitika kohaldamisalasse ja sageli ei ole kooskõlas piirkondliku abi eesmärkidega. Järelikult, kui ei ole tõendatud vastupidist, ei ole kõnealune abi piirkondliku riigiabi suuniste nõuete kohane. Komisjon märgib, et portselaniturg on küllastunud ja portselanitööstus kannatab ületootmise tõttu. See lisab kahtlusi sihtotstarbelise abi asjus, sest igasugune investeerimistoetus avaldaks valdkonnale kahjulikku mõju.
- (177) Piirkondliku abi eesmärk on tagada tootlikud investeeringud (alginvesteeringud) või töökohtade loomine investeeringute abil. "Alginvesteering" tähendab investeeringut põhikapitali uue tootmisüksuse rajamise, olemasoleva tootmisüksuse laiendamise või tegevuse alustamise tõttu olemasoleva tootmisüksuse toodete või tootmismenetluse põhjalikuks muutmiseks (täiustamise, mitmekesistamise või ajakohastamise abil).
- (178) Komisjon märgib eelkõige, et osa kõnealusest abist (32. meede) koosnes toetustest, mida väidetavalt anti uurimis- ja arendustegevuseks, töötajate integreerimiseks, messidel osalemiseks ja kulude vähendamiseks. Sellised kulud ei ole investeeringud. Teisest küljest aga on 30. meede tagatiseks laenule, mida oleks saanud kasutada investeeringuteks, kuigi Saksamaa ei ole seda kunagi nimetanud.

⁽⁶²⁾ Laenulepingus olid lisatagatiseks samad tabelis 10 nimetatud hüpoteegid ja hr G. Raitheli elukindlustuspoliis 1,8 miljoni Saksa marga väärtuses.

- (179) Komisjon on sõnaselgelt ja ametlikult nõudnud, et Saksamaa esitaks tehtud ja kavandavate investeeringute kirjelduse. Alginvesteeringu kontrollimiseks on Saksamaa esitanud ainult tabelites 7 ja 9 kirjeldatud investeeringuskavad. Saksamaa ei ole esitanud väidetavate investeeringuprojektide kirjeldusi. Kavade kohaselt osteti masinaid ja investeeriti rajatistesse. Lisaselgituste puudumise tõttu ei saa komisjon järeldada, et investeeriti ettevõtte laiendamiseks või toodete või tootmisprotsessi olulist muutmist hõlmava tegevuse alustamiseks.
- (180) Isegi kui see nii oli, ei ole komisjonil andmeid, millele nimetatud küsimuses toetuda. Järelikult ei saa määrata abikõlblikku üldmaksumust. Selle puudumise ja muude heakskiidetud abikavadega hõlmatud investeeringutoetuste tõttu (28. ja 29. meede ja osa 33. meetmest) on võimatu kindlaks teha, kas on järgitud lubatud abi suurimat osatähtsust 35%.
- (181) Piirkondliku abi suuniste punkti 4.2. kohaselt peab abi saanud tootliku investeeringu elujõulisuse ja kindluse tagamiseks olema abisaaja omafinantseering vähemalt 25%. Minimaalne omafinantseering ei tohi sisaldada abi. See tingimus ei ole täidetud näiteks juhul, kui laenu korral on saadud intressitoetust või laenule on antud abielementidega valitsuse garantii.
- (182) Komisjon on sõnaselgelt ja ametlikult nõudnud, et Saksamaa teataks igast investorite tehtud või kavandavast maksest. Olemasoleva teabe põhjal vormistas investor 30. märtsil 1998 riigi antud laenu turutingimustel antud laenudeks. Sellele vaatamata jääb kahtlus, kas nimetatud laene saab käsitada erafinantseeringuna, mis ei ole seotud riigiabiga, sest need on seotud varem rakendatud abimeetmetega. Lisaks oli nimetatud turutingimuste kohaselt antud laenudel jätkuvalt 90%-line riigi garantii. Väidetavalt oli tabeli 8 kohaselt omavahendite osa 1997. ja 1998. aastal tehtud investeeringutes 2,406 miljonit Saksa marka. Samas ei ole selgitatud sissemakse päritolu. Selle puudumise tõttu ei saa komisjon järeldada, et abisaaja maksis vähemalt 25% üldistest investeeringukuludest.
- (183) Samuti ei saa nimetatud meetmeid käsitada ühisturuga kokkusobiva tegevusabina, sest täidetud ei ole piirkondliku riigiabi suuniste tingimused. Nimetatud tingimuste kohaselt peab selline abi aitama kaasa piirkondlikule arengule ja selle omapärale ning abi saab võrdeliselt ebasoodsate tingimustega, mille leevendamiseks seda antakse. Saksamaa ei ole seda tõestanud. Samuti ei ole Saksamaa näidanud, et abi oleks ajaliselt piiratud ja väheneks järk-järgult.
- (184) Kokkuvõttes ei saa komisjon järeldada, et Kahla II väidetavad investeeringud 1997. aastal on abikõlblikud piirkondliku riigiabi suuniste tähenduses. Samuti puuduvad tõendid, et 25% üldistest investeeringukuludest ei olnud seotud riigiabiga ja need kandis abisaaja. Lõpetuseks ei saa komisjon järeldada, et abi tõi kasu piirkonnale või turule. Järelikult ei saa komisjon nõustuda, et abi on ühisturuga kokkusobiv piirkondliku riigiabi suuniste tähenduses.

KOKKUVÕTE

- (185) Komisjon leiab, et Saksamaa on andnud kõnealust abi õigusvastaselt ja vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 3. Olemasoleva teabe põhjal ei saa komisjon nõustuda, et Kahla I-le ja Kahla II-le antud abi saab käsitada ühisturuga kokkusobivana.

- (186) Määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 14 ⁽⁶³⁾ kohaselt tuleb ühisturuga kokkusobimatu abi tagastada, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega. Komisjoni arvates ei ole see käesolevas juhtumis nii. Juhtumi asjaolud ei viita sellele, et abisaaja võiks toetuda õiguspärasele ootusele.
- (187) Järelikult tuleb Kahla I-le ja Kahla II-le antud kogu ebaseaduslik ja ühisturuga kokkusobimatu abi tagastada. Juba tagastatud abi puhul tuleb tagastamisotsust siiski täita, kui tagastatud summa on väiksem kui tagastatav abi koos intressidega, mis arvutatakse piirkondliku abi puhul kohaldatava viiteintressi alusel.
- (188) Kuni abi tagastamise kuupäevani kuuluvad tagastatava abi hulka intressid ajavahemiku eest, millal ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses. Intress arvutatakse viiteintressi põhjal, mida kasutati piirkondliku abi ekvivalendi arvutamisel.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Riigiabi, mida Saksamaa andis Kahla Porzellan GmbH-le 8. meetme kohaselt – erastamisagentuuri Treuhand garanteeritud laenude tagasimaksmiseks kasutatav tulu ettevõtte kinnisvara kasutamisest – ei ole ühisturuga kokkusobiv.
2. Saksamaa andis Kahla/Thüringen Porzellan GmbH-le ühisturuga kokkusobimatut abi järgmiselt:
 - (a) 11. meede: TIB-i kapitaliosalus;
 - (b) 12. meede: TIB-i osanikulaen;
 - (c) 13., 14., 23. ja 30. meede: Tüüringi liidumaa 90%-sed garantiid;
 - (d) 15. meede: Tüüringi liidumaa toetus;
 - (e) 16. meede: riigiosalusega panga antud omakapitalilaen;
 - (f) 21. meede: riigiosalusega panga antud laen;
 - (g) 26. meede: tööhõivealased toetused;
 - (h) 27. meede: töötajate integreerimise, messidel osalemise ja reklaamitoetuse meetmed;
 - (i) 32. meede: uurimis- ja arendustegevuse, töötajate integreerimise, messidel osalemise ja kulude alandamise meetmed.

⁽⁶³⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

Artikkel 2

1. Saksamaa peab võtma meetmeid artiklis 1 nimetatud ja õigusvastaselt antud abi abisaajalt tagasinõudmiseks. Kui abi on juba tagastatud, tuleb tagastamisotsust siiski täita, kui tagastatud summa on väiksem kui tagastatav abi koos intressidega, mis arvutatakse piirkondliku abi puhul abi andmise päeval kohaldatud viiteintressi alusel.

2. Abi tuleb tagastada viivitamata ja riigisisese õiguses kehtestatud korra kohaselt niivõrd, kui see võimaldab otsuse viivitamatut ja tõhusat täitmist. Tagastatava abi hulka kuuluvad kuni selle tagastamise kuupäevani intressid ajavahemiku eest, millal ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses. Intress arvutatakse viiteintressi põhjal, mida kasutati piirkondliku abi ekvivalendi arvutamisel.

Artikkel 3

Saksamaa teavitab komisjoni otsuse täitmiseks võetud meetmetest kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse saamise kuupäevast.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel, 13. mai 2003

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Mario MONTI

KOMISJONI OTSUS,

16. november 2004,

Saksamaa teraviljapiirituse tootjatele suunatud abikava kohta

(teatavaks tehtud numbri K(2004) 3953 all)

(Ainult saksakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/240/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti artikli 88 lõike 2 esimest lõiku 1,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkused vastavalt eespool nimetatud artiklitele⁽¹⁾ ja nende märkusi arvesse võttes,

ning arvestades järgmist:

(3) Komisjon palus Saksamaalt täpsemat informatsiooni vaidlustatud muudatuste kohta esimest korda 3. jaanuaril 2001. aastal. Saksamaa vastas sellele 14. veebruari kirjaga, et kõnealused abimeetmed tehti komisjonile teatavaks juba 1976. aastal ning et uus seadus on välja antud pelgalt olemasoleva mehhanismi parandamiseks. 16. märtsil 2001. aastal pöördus komisjon terve rea täiendavate küsimustega Saksamaa poole, kes palus seejärel ajapikendust, mida komisjon 9. aprilli 2001. aasta kirjaga võimaldas.

(4) 24. aprillil 2001. aastal saabus komisjonile Saksamaa vastus ning 19. novembril andis komisjon üle oma esimesed järeldused ja märkused. 19. detsembri 2001. aasta kirjaga jäi Saksamaa kindlaks oma 14. veebruari 2001. aasta selgitustele ja kinnitas veelkord, et kõnealune abi on ühenduse õigusnormidega kooskõlas.

I. MENETLUS

(1) 22. novembri 2000. aasta kirjaga esitasid komisjonile kaebuse kuus Saksa tööstuslikku tootmisettevõtet, kes kuuluvad tööstuslike alkoholitootjate liitu, seoses Saksamaa 2. mai 1976. aasta alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse muutmise 22. detsembri 1999. aasta riigieelarve stabiliseerimiseaduse (*Haushaltssanierungsgesetz*) poolt⁽²⁾.

(2) Kaebuse esitajad soovisid selle tuvastamist, et alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse (*Branntweinmonopolgesetz*)⁽³⁾ muutmise võttis Saksa seadusandja vastu sätte, millega rikutakse EÜ asutamislepingu artiklit 87, kuna tööstuslikke ja põllumajanduslikke teraviljapiirituse tootjaid, kellel siiani oli eranditult kõigil õigus abile, koheldakse selles mõttes ebavõrdselt, nagu veel ainult põllumajanduslikel tootjatel oleks õigus abi taotleda. Kaebuse esitajad väidavad, et uue korraldusega saavad põllumajanduslikud teraviljapiirituse tootjad vaieldamatult eelise, mida peetakse ühenduse konkurentsireeglitega kokkusobimatuks abiks.

(5) 22. veebruari 2002. aasta kirjaga nõudis komisjon Saksamaalt vastavalt nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse erieeskirjad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 93⁽⁴⁾ rakendamiseks) artikli 17 lõikele 2 omapoolsete märkuste esitamist ja asjakohaste ettepanekute tegemist, kuidas teraviljapiirituse tootjatele toetuse maksmist käsitlevaid õigusakte EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikega 1 kooskõlla viia. 19. märtsil 2002. aastal teatas Saksamaa komisjonile kirjalikult, et ta ei pea selliseid meetmeid vajalikuks, kuna ei saavat nõustuda komisjoni järeldustega. Eelkõige kehtivat see järelduse kohta, et teraviljapiiritus olevat tööstus-, mitte põllumajandustoodet.

(6) 19. juuni 2002. aasta otsusega esitas komisjon Saksamaale mitmeid asjakohaseid meetmeid Saksa teraviljapiirituse tootjatele toetuse maksmist käsitleva seaduse muutmiseks. 19. ja 23. juuli 2002. aasta kirjadega teatas Saksamaa komisjonile, et ta lükkavat tehtud ettepanekud tagasi ning ei olevat seega nõus asjakohaseid meetmeid komisjoni poolt sätestatud aja jooksul rakendama.

⁽¹⁾ EÜT C 269, 8.11.2003, lk 2.

⁽²⁾ *Bundesgesetzblatt* 1999. aasta I osa nr 58, välja antud Bonn 28. detsembril 1999. aastal. Riigieelarve stabiliseerimiseadusele (*Haushaltssanierungsgesetz*) järgnes üldine Saksa riikliku alkoholsete jookide tootmise ja turustamise monopoli reform. Seadus jõustus 1. oktoobril 2000. aastal.

⁽³⁾ 2. mai 1976 alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seadus.

⁽⁴⁾ EÜT L 83, 27.03.1999, lk1; muudetud 2003. aasta laienemislepinguga.

- (7) Seepärast otsustas komisjon 16. oktoobril 2002. aastal vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklile 19, algatada küsitavate abimeetmete tõttu ametlikku uurimismenetlust. Otsus avaldati 11. septembri 2002. aasta *Euroopa Ühenduste Teatajas* ⁽⁵⁾, kusjuures kõiki asjaomaseid pooli kutsuti üles küsimuse all olevate meetme suhtes seisu-kohta võtma.
- (8) Saksamaa edastas oma arvamuse menetluse algatamise kohta 12. novembril 2002. aastal.
- (9) Komisjon sai kolmandatelt osapooltelt ühtekokku 54 kommentaari, sealhulgas oli üks arvamus ligi 2 000 allkirjaga. Kommentaarid anti Saksamaale üle 7. veebruaril 2003. aastal koos palvega omapoolsete märkuste esitamiseks. 26. veebruaril 2003. aastal palus Saksamaa komisjonilt vastamiseks ajapikendust, palve rahuldati 27. veebruaril. Lõpuks esitas Saksamaa oma vastuse komisjonile 19. märtsi 2003. aasta kirjaga.
- (10) 5. juunil 2003. aastal leidis Saksamaa palvel aset kohtumine; seejuures andis Saksamaa 4. juunil 2003. aastal komisjonile üle kohtumist ettevalmistava kirja; 2. juulil 2003. aastal järgnes veel üks kiri.
- (11) Kaebuse esitajad avaldasid komisjonile kirjalikult arva-must 13. augustil 2003. aastal enne istungit, mis toimus kaebuse esitajate ettepanekul 29. augustil 2003. aastal.
- (12) 5. märtsil 2004. aastal andis komisjon Saksamaale üle kaebuse esitajate 13. augusti 2003. aasta kirja. Saksamaa vastas sellele 5. aprilli 2004. aasta kirjaga.
- (14) 9. aprillil 1976. aastal teavitas Saksamaa komisjoni vasta-valt EÜ asutamislepingu artikli 93 lõikele 3 (praegu artikli 88 lõige 3) koostoimes nõukogu 4. aprilli 1962. aasta määruse ⁽⁹⁾ nr 26 (millega kohaldatakse teatavaid konkuren-tsieeskirju põllumajandustoodete valmistamise ja nende toodetega kauplemise suhtes) artikliga 4, uuest muudetud alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seadusest ⁽¹⁰⁾. Nimetatud määruse artiklis 4 sätestatakse: „Asutamislepingu artikli 93 lõiget (1) ja lõike (3) lauset 1 rakendatakse abi suhtes, mida antakse asutamislepingu lisa II [praegu ja edaspidi EÜ asutamislepingu lisa I; komisjoni lisatud kaldkiri] loetletud toodete valmistamiseks või nendega kauplemiseks” ⁽¹¹⁾. Selle tulemusena on liikmesriikidel tava-line teavitamiskohustus ilma komisjonipoolse kinnituse nõudeta.
- (15) Komisjonile esitatud teatistes viitas Saksamaa sellele, et kavatseb ka edaspidi jätkata oma seadusjärgse kohustuse täitmist, milleks on omamaiste piiritusetootjate toodangu ostmine kulusid katva hinnaga.
- (16) 1976. aasta teatistes ei eristatud toodete liike, s.t neutraalset alkoholi ja aromatiseeritud alkoholi, nagu näiteks teraviljapiiritus. Komisjon ei teinud tookord märkusi teatise sõnastuse kohta.
- (17) Vastavalt 1976. aasta seadusemuudatusale seisnes monopol alkoholi kokkuostmises ja turustamises rahan-dusministeeriumile alluva sihtotstarbelise ameti (*Bundes-monopolverwaltung für Branntwein – BfB*) poolt. BfB ostab alkoholi seaduses tagatud hinnaga, rektifitseerib ⁽¹²⁾ selle ja realiseerib turuhindadega. Sellest on välja arvatud tera-viljapiiritus.

II. ASJAOMASE KORRALDUSE KIRJELDUS

A. Saksa alkoholsete jookide tootmise ja turusta-mise monopol ja selle areng

- (13) Saksa alkoholsete jookide tootmise ja turustamise monopol sai alguse 8. aprilli 1922. aasta seadusega ⁽⁶⁾ ja seda muudeti 2. mai 1976. aasta seadusega ⁽⁷⁾, mis võeti vastu Euroopa Ühenduste Kohtu pretsedendiõiguse,

⁽⁵⁾ EÜT C 308, 11.09.2002, lk 6.

⁽⁶⁾ *Reichsgesetzblatt* I, lk 335, 405.

⁽⁷⁾ Alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse muutmise seadus, (*Gesetz zur Änderung des Gesetzes über das Branntweinmonopol*), *Bundesgesetzblatt* I N 50, 7. mai 1976, lk 1145.

⁽⁸⁾ EKL 1976, lk 181 (punkt 27). (*Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes und des Gerichts erster Instanz – Euroopa Kohtu ja esimese astme kohtu lahendite kogumik*) Antud kohtulahendiga tunnistas kohus eelkõige, et asutamislepingu artiklit 37 (nüüd artikkel 31) rikutakse, „kui imporditava tootele kehtestatud maksud erinevad maksudest, mis on kehtestatud samalaadsele omamaisele tootele, mille suhtes kehtib otseselt või kaudselt monopol”.

⁽⁹⁾ Teatistes käsitleti kõiki riikliku monopoli alla kuuluvaid tooteid, sealhulgas teraviljapiiritus.

⁽¹⁰⁾ EÜT 30, 20.04.1962, lk 62/993, muudetud määrusega nr 49 (EÜT 53, 1.07.1962, lk 62/1571).

⁽¹¹⁾ Seoses Amsterdami lepingu jõustumisega sai lepingu lisat II lepingu lisa I. Sellele vaatamata sisu ei muudetud.

⁽¹²⁾ Rektifitseerimine: alkoholi töötlemine destilleerimise, filtreerimise või mõne muu protsessi käigus.

- (18) 14. juunil 1930. aastal rajatud osaühingule Deutsche Kornbranntwein-Vermarktung GmbH (DKV) ⁽¹³⁾ anti 2. mai 1976. aasta seadusega teraviljapiirituse puhul BfBga sarnased õigused, siiski eranditult ainult teraviljapiirituse kokkuostmiseks ja turustamiseks. 1976. aasta seadusega sai DKV erandliku õiguse esiteks osta kokku suurem osa kodumaisest teraviljapiirituse toodangust seaduses garanteeritud hinnaga, mis katab nii tööstuslike kui põllumajanduslike tootjate kulutused, ⁽¹⁴⁾ ja teiseks realiseerida turuhindadega teraviljapiiritust, mida on vajadusel enne töödeldud ja/või rektifitseeritud. Kuni aastani 2000 realiseeris rohkem kui 80% Saksamaal toodetud teraviljapiiritusest DKV ning ülejäänud 20% tootjad ise. ⁽¹⁵⁾
- (19) DKV saab talle alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse paragrahviga 82 antud seadusjärgse ülesande täitmise eest vastutasuks hüvitist, mille suurus arvutatakse turuhinna puudumisel omahinna alusel vastavalt avalike tellimuste hinnakujunduse juhistele.
- (20) Abikõlblikel saksa teraviljapiirituse tootjatel lasub tarnekohtust DKVle tootmisõiguste ulatuses, mille määravad igal aastal kindlaks riiklikud ametiasutused. Nad võivad alkoholi ka suuremas koguses toota, kuid hinnatagatis sel juhul enam ei kehti. Põllumajanduslikel alkoholitootjatel on (ilmselgetel põhjustel) vastupidiselt tööstuslikele alkoholitootjatele) seadusjärgne kohustus töödelda omatoodetud toorainet (teravili) ja realiseerida destilleerimise käigus saadavaid kõrvaltooteid oma põllumajandustegevuses, s.t näiteks sööta destilleerimisel tekkivat raba veistele ja kasutada virtsa väetisena.
- (21) Mõned piiritusevabrikud/alkoholitootjad realiseerivad ja turustavad kogu oma toodangu, või osa sellest siiski ka ise, ilma et nad seejuures kasutaksid DKV poolt pakutavat abi. Sellisel juhul saavad nad vastavalt neile antud tootmisõigustele DKVlt rektifitseerimise, ladustamise ja realiseerimise kuludega võrdväärse summa, mille DKV on kokku hoidnud. Seega on need tootjad rahaliselt pandud samasse olukorda tootjatega, kes müüvad oma toodangu DKVle.
- (22) Riigieelarve stabiliseerimisseadusega muudeti monopoli, eesmärgiga kärpida abirahasid. Esmajoones piirati abisaajate ringi ning korraldati osaliselt ümber abirahade jaotamismehhanismid. Alates riigieelarve stabiliseerimisseaduse jõustumisest saavad ainult põllumajanduslikud alkoholitootjad vanast korraldusest täiel määral kasu, kuna vastavalt muudetud alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse paragrahvi 40 lõikele 5 määrati tööstuslikele alkoholitootjatele majandusaastateks 2000/2001 kuni 2005/2006 ainult 50 tootmisõigust tavapärase saja asemel. ⁽¹⁶⁾ Pärast seadusega määratud üleminekutähtaega kuni majandusaastani 2005/2006 on abi taotlemise õigus veel ainult põllumajanduslikel alkoholitootjatel.
- (23) Tööstuslikud alkoholitootjad, kes vastavalt riigieelarve stabiliseerimisseadusega muudetud alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse paragrahvile 58a pärast majandusaastat 2006/2007, s.t pärast 30. septembrit 2006. aastal, monopolisse üldse enam kuuluda ei tohi, võivad monopolist siiski juba alates 2001. aastast vabatahtlikult välja astuda. Tööstuslike alkoholitootjate vältimatu kahjumi kompenseerimiseks on seadusandja sätestanud, et need, kes astuvad monopolist välja ennetähtaegselt, peavad saama hüvitustasu. Nimetatud põhjusel on suurem osa tööstuslikest alkoholitootjatest otsustanud ennetähtaegse monopolist väljaastumise kasuks.
- (24) Võrdse kohtlemise põhimõtte tõttu võivad seaduse kohaselt ka põllumajanduslikud alkoholitootjad avalduse alusel monopolist välja astuda; niisugusel juhul saavad nad samasugust hüvitist nagu tööstuslikud alkoholitootjad.
- (25) DKV on 30. septembrini 2006. aastal kohustatud täitma talle 2. mai 1976. aasta seadusega antud ülesannet; edaspidi võiks tema ülesande üle võtta BfB.

B. Kõnealuse abi kirjeldus

Tootiskulude kompenseerimine

- (26) Alkoholsete jookide tootmise ja importimise monopoli järkjärguline likvideerimine 1970. aastate teisel poolel ja turu avanemine tõid endaga kohe kaasa Saksa teraviljapiirituse impordi märkimisväärse kasvu ja teraviljapiirituse müügihinna samaaegse tugeva languse, ilma et see hinnalangus oleks tootjatele märgatavalt tunda olnud.
- (27) Monopoli kohanes (DKV ja BfB vahendusel) uute turutingimustega ja langetas oma müügihinna konkurentsivõimelisele tasemele. Nii langes ühe hektoliitri alkoholi müügihind 1976. aasta keskmiselt hinnalt 333 Saksa marka majandusaastaks 1999/2000 115 Saksa margale.

⁽¹³⁾ Riikliku monopoliameti (*Reichsmonopolamt*, praegu *Bundesmonopolbehörde*) 1930. aastal rajatud ja praegu rahandusministeeriumile alluv tsiviilõiguslikul ühingul DKV (piiratud vastutusega äriühing) on erandlik õigus teraviljapiirituse turustamiseks.

⁽¹⁴⁾ Seda kuni 28. detsembri 1999 seaduse jõustumiseni.

⁽¹⁵⁾ DKV esitatud andmete kohaselt toodeti majandusaastal 2000/2001, s.t aasta pärast riigieelarve stabiliseerimisseaduse jõustumist, 24% ja majandusaastal 2001/2002 40,6% teraviljapiiritusest vabaturu tingimustes.

⁽¹⁶⁾ Majandusaasta algab iga aasta 1. oktoobril ja lõpeb sellele järgneva aasta 30. septembril.

(28) Majandusaastal 1999/2000 oli seadusega kindlaksmääratud kokkuostuhind, mida DKV pidi teraviljapiirituse tootjatele välja maksuma, 263 Saksa marka ühe hektoliitri alkoholi eest (võrdluseks: BfB maksis muu kange alkoholi tootjatele 296 Saksa marka hektoliitri eest). Antud kokkuostuhind on arvatud nii, et tootjate kulutused oleksid kaetud. Võrdluskulud moodustavad nn kohuse-tundliku tootja keskmised tootmiskulutused ühe hekto-liitri alkoholi valmistamiseks. Samal ajal oli DKV makstav teraviljapiirituse müügihind ühe hektoliitri korral 157 Saksa marka (ühe hektoliitri neutraalse alkoholi hinnaks oli samal ajal 93 Saksa marka).

(29) Seega on tõestatud, et hüvitussüsteemi eesmärgiks on alkoholsete jookide turustamise monopoli (ja ühes sellega ka DKV) puudujäägi tagajärgede leevendamine. Saksamaa esitatud andmete põhjal maksti teraviljapiirituse tootjatele ajavahemikul 1. oktoobrist 1999. aastal kuni 30. septembrini 2000. aastal rahalisi toetusi 36,6 miljoni Saksa marga (18,7 miljonit euro) ulatuses.

(30) Erinevus kokkuostuhinna ja turul makstava müügihinna (turuhinna) vahel kujutab endast ühetähenduslikult rahalist toetust. Seda Saksamaa ei vaidlusta.

Hüvitised ennetähtaegsel monopolist väljaastumisel

(31) Alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduse paragrahvis 58a ette nähtud süsteem peab kergendama teraviljapiirituse tootjate väljaastumist monopolist. Nagu eespool (vt punkt 22) juba lähemalt selgitati, saavad ennetähtaegselt monopolist välja astuda soovivad alkoholitootjad vastutasuks vabatahtliku väljaastumise eest ja tegevusabi asemel kuni septembrini 2006 tootmiskulude hüvitist astmeliselt kahanevate summadena, mis maks-takse välja iga majandusaasta esimese nelja kuu jooksul. Hüvitiste abil antakse tootjatele soovi korral võimalus monopolist väljaastumisest hoolimata niinimetatud vabal teraviljapiirituse turul edasi tegutsemiseks.⁽¹⁷⁾ Seega on siin tegemist juba olemasolevate toetuste ümbersuunamisega, kusjuures tootjad võivad neid toetusi kasutada oma äranägemise järgi.

(32) Peaaegu kõik tööstuslikud ja ka mõned põllumajandus-likud alkoholitootjad on valinud eespool kirjeldatud võimaluse.

⁽¹⁷⁾ "Vaba" teraviljapiirituse turg moodustas 2001/2002. majandusaastal 40,8% koguturust.

Abi rahastamine

(33) Puudujääki, mis tuleneb kokkuostuhinna ja toodete turu-hinnaga Saksamaal müümise vahelisest erinevusest, rahas-tatakse riigieelarveliste vahenditega. Seepärast tõsteti vastukaaluks alkoholiaktsiisi. Tegemist on tarbimis-maksuga, mida rakendatakse nii kodumaise kui ka impor-ditava alkoholi suhtes.

Turg arvudes

(34) 1999/2000. majandusaasta lõpuks (enne seaduse raken-dumist) oli Saksamaal 68 tööstuslikku ja 409 põlluma-janduslikku alkoholitootjat, kes kokku tootsid 253 000 hektoliitrit teraviljapiiritust. 1. oktoobril 2001. aastal tegutsesid reformi käigus turul veel ainult 11 tööstuslikku alkoholitootjat 5 000 hektoliitri suuruse kogutoo-danguga. Põllumajanduslike alkoholitootjate arv langes 340le, kogutoodanguga 142 000 hektoliitrit.

(35) 57 tööstuslikku alkoholitootjat, kes monopolist ennetäh-taegselt välja astusid, said 2001/2002. majandusaasta lõpuks hüvitist kokku 5,9 miljoni euro väärtuses, kuus põllumajanduslikku alkoholitootjat 0,6 miljonit eurot. 47 alkoholitootjat, kes oma toodangu (kokku 5 400 hekto-liitrit teraviljapiiritust) ise realiseerisid, said selle jaoks abi 315 000 eurot. DKV sai 2001/2002. majandusaastal rahalist toetust 6,6 miljoni euro ulatuses.

C. Huvitatud isikute märkused

(36) Pärast menetluse algatamise otsuse avalikustamist sai komisjon 54 seisukohavõttu kolmandatelt isikutelt, kelle hulgas oli füüsilisi isikuid, ettevõtteid, ühinguid ja kutseorganisatsioone. Neist ülekaalukas enamik (47) suhtub antud menetluse lähtepunktiks olevatesse komis-joni poolt ette pandud meetmetesse eitavalt; kolm arva-must olid osaliselt ja neli arvamust täiesti positiivsed.

(37) Neli positiivset arvamust tulevad alkoholitööstuse esinda-jatelt, kes on isegi seisukohal, et komisjon ei olevat menetluse alustamise otsusega veel piisavalt palju teinud ning et Saksamaa alkoholsete jookide tootmise ja turus-tamise monopoli tuleks põhjalikult reformida.

Põllumajanduslikud tootjad

- (38) Kõik 35 põllumajanduslikku alkoholitootjat võtavad komisjoni seisukoha suhtes eitava hoiaku. Neist enamuse korral on tegemist väikeste põllumajanduslike pereettevõtetega. Peamiselt vaidlustatakse komisjoni käsitust, mille kohaselt teraviljapiiritus on tööstustood. Nende arvates on täiesti ühetähenduslikult tegemist põllumajandustootega. Kritiseeritakse ka komisjoni kasutatavat mõistet "teraviljapiiritus"; DKV poolt kokkuostetava toodangu nimetuseks oleks sobivam "tooralkohol" või ka "teravilja-tooralkohol". DKV kokkuostetav alkohol ei olevat joomiskõlbulik toodang, seda tulevat veel edasi töödelda ja/või rektifitseerida. Osaliselt argumenteeritakse, et põllumajanduslike alkoholitootjate olukorda ei saa võrrelda tööstuslike ettevõtetega, kuna nende suhtes ei kehti ühesugused piirangud. Sellega seoses süvenetakse üksikajalikul teraviljapiirituse tootmisprotsessi erinevatesse astmetesse, mis tulenevat majandusringluse süsteemist (teraviljakasvatuse, alkoholi tootmine, piirituseraba kasutamine loomatoiduks, virtsa kasutamine väetisena teraviljakasvatusel) ning nõudvat rangelt ökoloogilist menetlusviisi. Põllumajanduslikud alkoholitootjad on seetõttu arvamusel, et nende suhtes peaks ka edaspidi kohaldatama EÜ asutamislepingu põllumajandustoodete kohta kehtivaid eeskirju. Juhul kui nende suhtes rakendatakse EÜ asutamislepingu karmimaid konkurentsireegleid, olevat nad põllumajanduslike ettevõtetest, kes oma alkoholitoodangut BfB kaudu realiseerivad, paratamatult halvemas seisus. Alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise monopoli kadumine alates 1. jaanuarist 2004. aastal viiks kõnealuseid põllumajanduslikke alkoholitootjaid kindla laostumiseni, sest paljud neist olevat teinud investeeringuid, mis neile siis enam jõukohased ei ole. Pealegi olevat alkoholi tootmine mõningatel juhtudel põllumajandusliku ettevõtte kõige olulisemaks tegevuseks, mistõttu selle kadumine tähendaks kogu ettevõtte eksisteerimise lõppu. Üks kutseühendus, kes esindab teraviljapiiritust omal käel realiseerivaid põllumajanduslikke alkoholitootjaid, peab teraviljapiiritust samuti põllumajandustooteks ning leiab, et komisjon ei tohiks seda määratlust mitte mingil moel muuta. Arvukates kommentaarides ollakse lõppkokkuvõttes arvamusel, et abimeetmed ei saavat konkurentsi kahjustada ega liikmesriikide vahelist kaubavahetust kitsendada, kuna teraviljapiiritus on alkohol, mida toodetakse ainult saksa keelt kõnelevates maades.

Kaebuse esitaja ja tööstuslikud piiritusetootjad

- (39) Tööstuslike teraviljapiirituse tootjate liit kritiseerib menetluse algatamist, kuna seal tehakse ettepanek kõigi toetuste kaotamiseks, tegemata seejuures vahet põllumajanduslikel ja tööstuslikel alkoholitootjatel. Tööstuslike teraviljapiirituse tootjate liit olevat andnud tõuke menetluse algatamiseks, kahetsevat nüüd aga seda, et komisjon seab kahtluse alla tööstuslikele alkoholitootjatele makstavad hüvitised, mis olid mõeldud monopolist ennetähtaegse väljaastumise stimuleerimiseks. Kaebuse esitaja arvamusel ei kujuta hüvitised endast riiklikku abi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 88 tähenduses. Pigem on tegemist ekvivalendiga tootmisõigustele, millest nad, vastupidiselt

põllumajanduslikele alkoholitootjatele, peaksid loobuma. Ainuüksi usalduskaitse põhimõtete tõttu olevat riigieelarve stabiliseerimisega ette nähtud hüvitiste määramine nõutav ja hädatarvilik, võimaldamaks asjaomastel alkoholitootjatel oma tegevust kuni üleminekutähtaja lõpuni majanduslikult aktsepteeritavatel tingimustel ümber korraldada, seda enam, et antud summad ei olevat kaugeltki nii suured kui uuest seadusest tingitud kahjum. Pealegi ei takista maksed liikmesriikide vahelist kaubavahetust, sest konkurentsi kahjustamist ei toimu – kõik kutseühenduse liikmed olevat teraviljapiirituse tootmise lõpetanud, kuna ilma rahalise toetuseta on doteeritud turul võimatu püsima jääda. Seevastu on kaebuse esitaja jätkuvalt seisukohal, et abi põllumajanduslikele alkoholitootjatele on ebavõrdse kohtlemise tõttu ebaõiglane. Kolm tööstuslikku alkoholitootjat nõudsid otseselt riigieelarve stabiliseerimisega seaduse sätete, mis käsitlevad hüvitiste maksmist vastutasuks monopolist ennetähtaegse väljaastumise eest, säilitamist.

Ülejäänud seisukohavõtjad

- (40) Ülejäänud seisukohavõtjad, sealhulgas arvamus ühel spetsialistil, kes ütleb ennast osalenud olevat nõukogu. 29. mai 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 1576/89 (millega kehtestatakse piiritusjookide mõiste määramise, markeerimise ja kujunduse üldeeskirjad⁽¹⁸⁾) ettevalmistamisel, või arvamus ühelt tarbijakaitseorganisatsioonilt, kes oli kogunud 2 000 allkirja, eitavad rangelt komisjoni menetluse alustamisel esitatud seisukohta. Seejuures kasutatakse enamjaolt samasuguseid argumente nagu põllumajanduslikud teraviljapiirituse tootjad, ning viidatakse eelkõige sellele, et teraviljapiiritus on toode, mida ka edaspidi peaks liigitama põllumajandustoodete hulka ja et komisjon ei tohiks selle toote traditsioonilisi valmistamismeetodeid küsitavaks pidada. DKV nõuab, et juhul kui komisjon jääb lõpliku otsuse tegemisel oma varem esitatud otstarbekohaste meetme juurde, tuleb nende meetmete elluviimise tähtja kindlaksmääramisel järgida proportsionaalsuse põhimõtet ning pikendada üleminekutähtaega 1. jaanuarist 2004. aastal kaugemale, võimaldamaks asjaomastel ettevõtetel oma tegevust ümber korraldada.

D. Saksamaa märkused

- (41) Saksamaa ei vaidlusta, et DKV kaudu tootmiskulude kinnimaksimine on oma olemuselt ettevõtlusabi. Siiski jääb Saksamaa arvamusel, et teraviljapiirituse jaoks peaks ka edaspidi kohaldama EÜ asutamislepingu põllumajandustoodete kohta käivad sätted ning et komisjon ei tohiks teraviljapiiritust tööstustootena käsitleda. Saksamaa ei jagavat mitte mingil juhul komisjoni arvamust, mille kohaselt monopoli raames valmistatud teraviljadestillaat

⁽¹⁸⁾ EÜT L 60, 12.06.1989, lk 1; määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (EÜT L 284, 31.10.2003, lk 1).

ei ole mitte etüülalkoholi liigimõiste alla kuuluv põllumajandustoodete, vaid hoopis piiritusena tähistatav alkoholne jook ning kujutab endast seega tööstustoodet. Saksamaa põhjendab oma seisukohta sellega, et EÜ asutamislepingu lisa I sõnastus olevat ühetähenduslik ning et EÜ asutamislepingu teksti sisu ei võivat kahtluse alla seada tuletatud õiguse ettekirjutusega, nagu määrus (EMÜ) nr 1576/89 seda endast kujutavat.

(42) Oma argumentatsiooni toetuseks toob Saksamaa esile, et kohus on alkoholiaktsiisi mittediskrimineeriva olemuse kinnitamisega mitmes kohtuotsuses (muuhulgas 13. märtsi 1979. aasta otsusega kohtuasjas 91/78, (Hansen GmbH & Co/Hauptzollamt Flensburg) ⁽¹⁹⁾ ja 15. jaanuari 1985. aasta otsusega kohtuasjas 253/85, (Sektellerei C. A. Kupferberg & Cie KG a.A./Hauptzollamt Mainz) ⁽²⁰⁾) tunnustanud antud maksu kooskõllisust EÜ asutamislepingu artiklitega 37 ja 95 (praegu artiklitega 31 ja 90) ⁽²¹⁾ ja seega kaudselt ka artiklitega 87 ja 88.

(43) Pärast selgitamist, et vastupidi sellele väitele ei ole tootmisõiguste puhul tegemist varalise väärtusega, kinnitab Saksamaa, et alkoholitootjate pikaajalise seotuse tõttu alkoholsete jookide tootmise ja turustamise monopoliga on monopolist ennetähtaegselt välja astuvatele alkoholitootjatele makstavate hüvitiste kujul tegemist hädavajaliku stiimuliga. Pealegi olevat põllumajanduslikel alkoholitootjatel võrdse kohtlemise printsiibi alusel samuti võimalus monopolist välja astuda ja seda nimelt samadel tingimustel nagu tööstuslikel alkoholitootjatel.

(44) Saksamaa viitab sellele, et – juhul kui komisjon peaks jääma oma hinnangu juurde – on nii monopolis allesjäävatele alkoholitootjatele antavate tegevustoetuste kui ka monopolist ennetähtaegse väljaastumise eest vastutasuna makstavate hüvitiste korral ilmtingimata vajalik mitmeaastane üleminekutähtaeg, alkoholitootjate traditsioonilise seotuse tõttu alkoholsete jookide tootmise ja turustamise monopoliga ning sellest tuleneva usalduskaitse põhjusel. Seda aega vajavad alkoholitootjad, sõltumata sellest, kas tegemist on tööstuslike või põllumajanduslike ettevõtetega, oma tootmisstruktuuride kohandamiseks vabaturu tingimustega või ettevõtte ümberorienteerimiseks teistsugusele tootmisteggevusele. Seepärast tegi Saksamaa ettepaneku pikendada üleminekutähtaega 30. septembrini 2006. aastal. Saksamaa esitas komisjonile ka konkreetsed põhjused, miks komisjoni poolt asjakohaste meetmete raames algselt 1. jaanuaril 2004. aastal lõppema pidanud üleminekuaega peaks pikendama vähemalt 2005/2006. majandusaastani. Iga teine otsus tooks endaga kaasa arvukate tööstuslike ja põllumajanduslike alkoholitootjate tegevuse lõpetamise ning paljude töökohtade kadumise.

⁽¹⁹⁾ EKL 1979, lk 935.

⁽²⁰⁾ EKL 1985, lk 157.

⁽²¹⁾ Artiklis 90 (varem artiklis 95) on kirjas: "Ükski liikmesriik ei kehtesta teiste liikmesriikide toodetele mingeid otseseid ega kaudseid siseriiklikke makse, mis on suuremad samasugustele omamaistele toodetele kehtestatud otsestest või kaudsetest maksudest. Samuti ei kehtesta ükski liikmesriik teiste liikmesriikide toodetele niisuguseid siseriiklikke makse, mis võimaldaksid teiste tootmiste kaudset kaitset."

(45) Saksamaa vaidlustab kaebuse esitaja väite, mille kohaselt 22. detsembri 1999. aasta riigieelarve stabiliseerimiseadus olevat viinud teraviljapiirituse tööstuslike tootjate diskrimineerimiseni, kuna monopolis ümberkujundamiseks piirduvat seadus abisaajate arvu minimaalse vähendamise, nähes ette kuueaastase üleminekuaja ning vastava rahalise hüvitise, mida makstakse võrdselt nii tööstuslikele kui põllumajanduslikele alkoholitootjatele.

III. ÕIGUSLIK HINNANG

A. Konkurentsireeglite kohaldatavus

Teraviljapiiritus ei kuulu EÜ asutamislepingu lisa I alla

(46) Eelnevalt selgitati üksikasjalikult, et teraviljapiirituse töötlemine eraldati organisatoorselt monopolis alla kuuluva test ülejäänud põllumajandusliku päritoluga alkoholsetest toodetest (vt punktid 16 kuni 24). 1930. aastal rajati spetsiaalselt selle toote jaoks alkoholsete jookide tootmise ja turustamise monopolis raames eraldiseisev juriidilise isiku staatusega asutus DKV. 2. mai 1976. aasta seadusega kinnitas Saksamaa kahe erineva turukorraldusliku asutuse – BfB ja DKV – koosseksiteerimise säilitamisega veelkord teraviljapiirituse erilist käsitlemist.

(47) Enamus BfBle tarnitavatest baasalkoholi toodetest (destillaatidest) on ilmselgelt ette nähtud neutraalse, mitte kasutusvalmis alkoholi valmistamiseks, samal ajal kui DKVle tarnitavad destillaadid (mida Saksamaal nimetatakse puhtaks teraviljadestillaadiks [Kornfeindestillat]) paistavad silma oma aroomatsete omaduste poolest ning on seetõttu sobivad inimtarbimiseks.

(48) Antud erinevus on peamiselt seletatav alkoholitootjate poolt mõlemale turustusorganisatsioonile üle antava algtoodangu seisukorraga ja realiseeritud toote kvaliteediga pärast seda, kui mõlemad asutused on toodet ümber töödeldud ja/või rektifitseerinud.

(49) BfB ostab kokku peamiselt tooralkoholi (muuhulgas nii puuvilja, kartuli, melassi kui teravilja baasil valmistatud) ja müüb selle üldiselt pärast rektifitseerimist ja/või ümber töötlemist neutraalse alkoholina.

(50) DKV ostab kokku destillaati – Kornfeindestillat –, mida vastavalt määrusele (EMÜ) nr 1576/89 käsitletakse juba piiritusjoogina. DKV poolt läbiviidav rektifitseerimine seisneb eelkõige lõpptootes alkoholisisalduse standardiseerimises (tootel nimega Korn 32% ja tootel nimega Kornbrand 37,5%).

- (51) EÜ asutamislepingu lisas I nõukogu 18. detsembri 1959. aasta määrusega, millega määrati kindlaks teatud kindlate kaupade võtmine Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu ⁽²²⁾ lisa II toodete nimekirja, on välja toodud "etüülalkohol, denatureeritud või denatureerimata, mis tahes alkoholisisaldusega, valmistatud asutamislepingu lisas I loetletud põllumajandustoodetest, (v.a piiritus, liköörid jm alkohoolsed joogid või kombineeritud alkoholitooted (kontsentraatekstraktid) jookide valmistamiseks)". Seda teksti saab tõlgendada tollitariifistiku nomenklatuuri numbrite ex 22.08 ja 22.09 (praegu 22.07 ja 22.08) abil, mille all on defineeritud piiritusäädikas, piiritus, liköör ja teised alkohoolsed joogid.
- (52) Tollitariifistiku selgitustes defineeritakse piiritust, mida niisiis lisas I ei käsitleta, järgnevalt: "(...) saadakse (ilma aroomainete lisamiseta) kääritatud looduslike vedelike nagu vein, õunavein või kääritatud puuviljade, kääritatud viinamarjade pressimisjääkide, teravilja või teiste sarnaste kääritatud taimsete toodete destilleerimisel; piiritus on ära tuntav erilise maitse ja eriline lõhna poolest, mis on seletatav sellega, et ta sisaldab sekundaarseid koostisosi (estrit, aldehüüdi, happeid, kõrgemaid alkohole jne), mis sõltuvad destilleerimiseks kasutatavatest lähteainetest."
- (53) Samas grupis on ka "denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80% [...]". Selgitustes on antud toote kohta kirjutatud: "... ükskõik, kas inimtarbeks või tehniliseks otstarbeks mõeldud; erineb punkti A toodetest [näiteks piiritusest] isegi juhul, kui ta on sobilik inimtarbeks, kuna ei sisalda aromatiseerivaid koostisosi."
- (54) Teraviljapiiritus on seega piiritus, mida iseloomustab aromatiseerivate koostisosade olemasolu ning mida seetõttu ei saa vaadelda etüülalkoholina. Selle kasuks räägib pealegi ka grupi ex 22.09 kohta käivate selgituste punkti C number 4 (praegu 22.08, punkt C, number 2); selgitustes rõhutatakse, et nimetatud gruppi kuuluvad lisaks etüülalkoholile ka "Whisky ja teised kääritatud teraviljameskist (odra-, kaera-, rukki-, nisu-, maisimeskist jne) destilleerimise teel saadud piiritused".
- (55) Oma vastuses komisjonile vahetab Saksamaa teraviljaalkoholi, mida üldnimetatud (vt punkt 53) tingimustel saab käsitleda etüülalkoholina, ära piiritusjoogiga teraviljapiiritus. Vastavalt 22. detsembri 1999. aasta riigieelarve stabiliseerimiseseadusega muudetud alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise seaduse sõnastusele on Saksa seadusandja teraviljaalkoholi ja teraviljapiiritust just nimelt seetõttu erinevalt käsitlenud, et tegemist on eriliigiliste toodetega.
- (56) Seega jääb komisjon oma arvamuse juurde, mille kohaselt nende toodete puhul on tegemist erinevate produktidega; esimene on mõeldud neutraalse alkoholi valmistamiseks, samal ajal kui teisele, käesolevas menetluses käsitletavale, lisatakse aromatiseerivaid ja maitset andvaid koostisosi.
- (57) Määruse (EMÜ) nr 1576/89 artikli 1 lõikes 1 täpsustatakse, et määrus käsitleb piiritusjookide mõiste määramist, markeerimist ja kujundust.
- (58) Nimetatud määruse artikli 1 lõikes 4 tuuakse välja piiritusjookide erinevad kategooriad. Punkti c) all on "teraviljapiiritusjook" defineeritud kui:
- "1. Piiritusjook, mis on saadud kääritatud teraviljameski destilleerimisel ja millel on toorainest tulenevad organoleptilised omadused. Saksamaal või ühenduse nendes piirkondades, kus saksa keel on üks ametlikest riigikeeltest, võib mõiste "teraviljapiiritusjook" asendada nimetustega "Korn" või "Kornbrand", niivõrd kui antud jooki toodetakse nendes regioonides traditsioonilisel viisil ning kui teraviljapiiritusjooki saadakse lisandite juurdepanemiseta alljärgnevalt:
- kas eranditult tervetest kõigi koostisosadega nisu-, odra-, kaera-, rukki- või tatrateradest saadud kääritatud teraviljameski destilleerimise teel
- või esimeses alalõigus kirjeldatud destillaadi korduval destilleerimisel.
2. Nimetusega "teravilja-brandy" tähistatud teraviljapiiritusjook peab olema saadud kääritatud teraviljameski destilleerimise teel, tema alkoholisisaldus peab olema alla 95% ja toorainest tulenevad organoleptilised omadused säilinud."
- (59) Antud juhul tarnivad teraviljapiirituse tootjad DKVle määruses (EMÜ) nr 1576/89 kirjeldatud protsessis saadud toodet ("Kornfeindestillat"), mida DKV seejärel enne realiseerimist vajadusel rektifitseerib ja/või töötleb.

⁽²²⁾ EÜT 7, 30.01.1961, lk 61/71

(60) Saksamaa on arvamisel, et komisjon ei tohiks sellele tekstile tugineda, kuna selles on esitatud ainult piiritusjookide turustamise reeglid tarbijakaitse huvides. Komisjon ei vaidlusta, et see on määruse eesmärk, siiski ei saa mingil juhul välistada, teksti kasutamist vahetult konkurentsireeglite alla kuuluva teraviljapiirituse kui piiritusjoogi kirjeldamiseks ja defineerimiseks. Seetõttu nendib komisjon, siinkohal lõplikku otsust teha tahtmata, et tema seisukoht kõnealuste toodete liigitamise küsimuses tugineb sellele tuletatud õigusest pärinevale sättele.

(61) Oma teadetes komisjonile viitab Saksamaa sellele, et EÜ asutamislepingu lisa I sõnastus on igas keeleversioonis erinev. Nii puuduvat sõna "piiritus" ingliskeelses ja hollandikeelses väljaandes, neis olevat juttu ainult "likööri" ja "piiritusjookidest". Siinkohal märgib komisjon, et selles suhtes on nii saksakeelne väljaanne kui teised keeleversioonid ühetähenduslikud ning "piiritus" on neis kahtlemata ära nimetatud. Keeleversioone, mis nagu inglise- ja hollandikeelne piiritust selgesõnaliselt ei nimeta, tuleb tõlgendada ja kohaldada teiste keeleversioonide valguses ning neid võib mõista ainult nii, et piiritus kuulub teiste alkohoolsete jookide hulka, mis samuti on lisa I rakendusvaldkonnast välja arvatud.

(62) Põllumajandussaaduste ühise turu haldamise ja edasiarendamise raames andis nõukogu 8. aprillil 2003. aastal välja määruse (EÜ) nr 670/2003, milles sätestatakse põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi turgu käsitlevad erimeetmed⁽²³⁾. Selle määrusega peab esimest korda loodama ühine turuorganisatsioon põllumajandusliku päritoluga alkoholi tarbeks.

(63) Komisjon võttis oma otsuses menetluse algatamise kohta oma argumentatsiooni aluseks mõned punktid sellest määrusest, mis tol ajal oli veel konsultatiivses faasis. Majanduslikult võis olla kasulik mõjutada nii selle õigusakti eeltööd kui nõukogu määruse lõplikku sõnastust, sest need toetasid antud juhul komisjoni arusaama, mille kohaselt teraviljapiirituse puhul on tegemist tööstustootega. Nii jäeti piiritusjoogid esimeses eelnõus määruse (EMÜ) nr 1576/89 tähenduses artikli 1 rakendusvaldkonnast selgesõnaliselt välja. Määruse lõppredaktisoonis on asjaomased põllumajandustooted defineeritud EÜ asutamislepingu lisale I toetudes. Artiklis 1 viidatud tollitariifistiku grupis, mille kohta määrus kehtib, ei ole nimetatud piiritust teraviljapiirituse kujul, vaid ainult denatureeritud või denatureerimata etüülalkoholi ja denatureeritud piiritust.

(64) Seepärast järeldeb komisjon, et teraviljapiiritus on EÜ asutamislepingu lisa I rakendusvaldkonnast välja arvatud piiritusjook, mille suhtes kehtivad EÜ konkurentsireeglid.

B. Kõnealuseid meetmeid tuleb käsitleda olemasoleva abina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses

(65) Komisjon on tõestanud, et teraviljapiiritus on tööstustood, mille suhtes kohaldatakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 sätteid.

(66) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikele 1 on "niivõrd kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, (...) igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu sedavõrd, kui see takistab liikmesriikide vahelist kaubandust."

Tootiskulude katmine

(67) Kõnealused meetmed annavad teraviljapiirituse tootjatele eelise, kuna nad garanteerivad tootjatele tootiskulude katmise antud tootmisõiguste raames, olenema hinnast, millega toode lõpuks Saksa turule jõuab. Meenutuseks: ajavahemikus 1999/2000 ostis DKV teraviljapiiritust kokku hinnaga 263 Saksa marka üks hektoliiter, et seda siis turustada hinnaga 157 Saksa marka hektoliiter, mis kõnealusel perioodil vastab toetustele 36,6 miljoni Saksa marga (18,7 miljoni euro) ulatuses. Nii saavad Saksa teraviljapiirituse tootjad müüa oma toodangut majanduslikes tingimustes, mis on oluliselt soodsamad võrreldes tingimustega, mis kehtiksid siis, kui nad oma toodangut otse, normaalses turutingimustes – see tähendab ilma märkimisväärsete monopolipoolsete subsideerimisega – turustaksid.

(68) Juhul kui DKV ise ei ole teraviljapiirituse tootmisprotsessi kaasatud, saavad asjaomased tootjad vastavalt oma tootmisõigustele hüvitist selles määras, milles DKV teraviljapiirituse rektifitseerimise, turustamise, ladustamise jne pealt kokku hoidis.

(69) Tänu sellele abile saavad Saksa tootjad tootmisõiguste alla mitte käiva osa teraviljapiiritusest, mille nad otse turustada võivad, müüa niisuguste hindadega, mida neil poleks võimalik küsida, kui nad tänu monopolile ülejäänud DKVle müüdud toodangu eest kõrgendatud hinda ei saaks.

⁽²³⁾ EÜT L 97 15.04.2003, lk 9.

- (70) See soodustus avaldab mõju asjaomase ettevõtte jooksvatele tootmis- ja turustamiskuludele, s.t tegevuskuludele.

Hüvitised

- (71) Eelist tootjatele kujutavad endast ka niinimetatud hüvitised, mida neile antakse tootmiskulude katmise asemel, kui nad monopolist ennetähtaegselt välja astuvad, võimaldamaks neil vajadusel "vabal" teraviljaviinteraviljapiirituse turul püsima jääda. Antavad vahendid asendavad toetusi teatud kindla toote valmistamiseks ja turustamiseks, on oma olemuselt aga samasugused toetused. Seejuures ei oma tähtsust, kas hüvitisi kasutatakse "vabal" teraviljapiirituse turul püsima jäämiseks või teistel eesmärkidel, nagu näiteks tootmisettevõtte sulgemiseks või ümberstruktureerimiseks.
- (72) Riigieelarve stabiliseerimiseadusega, mis peab vähendama piiritusemonopoli raames makstavate toetuste koguhulka, luuakse ilmselgelt tasakaalustatud üleminekukorraldus, mis vastab kõigi tootjate vajadustele nende iseärasusi ja eesmärke arvestades. Sellega seoses olgu meenutatud, et kõigil tootjail ei ole ühesugused piirangud; nii näiteks on põllumajanduslikud tootjad seadusega kohustatud järgima tootmisel majandusringluse ökoloogilist põhimõtet.
- (73) Hüvitised ei ole seotud investeeringutega ning puudutavad seega soodustusi saavate tootjate tegutsevaid ettevõtteid.
- (74) Meetmete rahastamine toimub riiklikest vahenditest, ükskõik, kas tegemist on tootmiskulude toetustega või hüvitistega. Puudujääk kokkuostuhinna ja toote Saksamaa turuhinna vahel makstakse kinni riigieelarvest; see kehtib ka hüvitiste kohta nendele tootjatele, kes monopolist ennetähtaegselt välja astuvad.
- (75) Meetmete eesmärgiks on teraviljapiirituse tootmise toetamine. Seega on neil selektiivne iseloom.
- (76) Meetmed kahjustavad täiesti ilmselgelt ühisturu konkurentsi ja piiravad liikmesriikide vahelist kauplemist, kuna Saksa tootjad konkureerivad teiste liikmesriikide tootjatega, kes võib-olla soovivad Saksa turul realiseerida samalaadset alkoholi. Nagu kolmandad isikud mitmel korral märkisid, tohib nimetust teraviljapiiritus ("*Kornbranntwein*") juba tsiteeritud määruse (EMÜ) nr 1576/89 kohaselt kasutada eranditult "Saksamaal või ühenduse nendes piirkondades, kus saksa keel on üks ametlikest riigikeeltest"⁽²⁴⁾, toodetud joogi kohta, "niivõrd kui seda jooki toodetakse nendes regioonides traditsioonilisel viisil

...". Peale selle konkureerib teraviljapiiritus teiste liikmesriikide piirituste ja piiritusjookidega. Tõsiasi, et kohus Hansen/Sektkellerei C. A. Kupferbergi kohtuasjas otsustas, et EMÜ lepingu artikleid 95 ja 37 saab tõlgendada monopoliasutuse poolt ostetava piirituse müügihinna faktilise vähendamiseks mitte vastuolus olevana, kui "ka teiste liikmesriikide toodetele ei kehtesta mingeid otseseid ega kaudseid siseriiklikke makse, mis on suuremad samasugustele kodumaistele toodetele kehtestatud otsestest või kaudsetest maksudest", ei mõjuta komisjonipoolset hinnangut riiklikele toetustele.

- (77) Seega on väljaspool kahtlust, nagu takistaksid kõnealused meetmed liikmesriikide vahelist kauplemist.
- (78) Järelikult on kõnealuste meetmete korral tegemist riikliku abiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 mõistes. Kuna need meetmed peavad katma asjaomase ettevõtte jooksvad kulud, on tegemist tegevusabiga.
- (79) Pärast Saksamaa kaebuse esitaja ja asjaomaste kolmandate isikute edastatud tõendusmaterjali läbivaatamist nendib komisjon, et 22. detsembri 1999. aasta riigieelarve stabiliseerimiseadusega taotleti 2. mai 1976. aasta alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise seaduse muutmist, eesmärgiga kaotada teraviljapiirituse tootmiseks antavad toetused. Järgnevalt konstateerib komisjon, et Saksamaa teatas 1976. aasta seadusest lähtuvatest meetmetest, mis tuginevad põllumajandustoodete kohta kehtivatele sätetele, aprillis 1976 ning et see teatis ei põhjustanud tookord edasisi märkuseid.
- (80) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikele 1 ja määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklile 18 soovitas komisjon 19. juuni 2002. aasta otsusega Saksamaale asjakohaste meetmete võtmist, kuna komisjon oli jõudnud järeldusele, et teraviljapiiritust tuleb pidada tööstustooteks ning et kõnealused meetmed kujutavad endast ühisturuga kokkusobimatut abi, millele Saksamaa siiski vastu vaidles.
- (81) Saksamaa teatas nõuetele vastavalt alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise seadusega seotud riiklikest toetustest, kaasa arvatud 2. mai 1976. aasta seaduse järgsetest abimeetmetest teraviljapiirituse jaoks, ilma et komisjon oleks tookord teinud märkusi nende kooskõlalisuse suhtes ühenduse konkurentsireeglitega. Saksamaa andis tookord komisjonile teada, et kavatseb meetmed ellu viia. Järelikult on tegemist olemasoleva riigiabiga määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 1 lõike b) punkti ii) tähenduses.

⁽²⁴⁾ Komisjoni poolt lisatud allajoonimine.

- (82) Oma 19. juuni 2002. aasta otsuses asjakohaste meetmete kohta ei liigitanud komisjon ka siis 22. detsembri 1999. aasta seadusest tulenevaid meetmeid uueks abiks.
- (83) 22. detsembri 1999. aasta riigieelarve stabiliseerimiseseaduse tegelik eesmärk seisnes abisaajate ringi vähendamises ja antavate toetuste alandamises. See ei muuda midagi 2. mai 1976. aasta seadusega rakendatud süsteemi põhiolemuses, mille kohaselt tootjate kulutused kaeti teraviljapiirituse turuhinnast olenemata. Sama kehtib ka hüvitiste kohta, mida makstakse monopolist ennetähtaegse väljaastumisel korral ning mis teatud aja jooksul toetusi asendavad.
- (84) Seepärast ei olnud 1999. aasta riigieelarve stabiliseerimiseseadusest enne selle jõustumist vaja komisjonile ametlikult teatada.
- (85) Niisugune käsitlus vastab Euroopa Ühenduste Kohtu otsusele 9. augusti 1994. aasta kohtuasjas C 44/03 (*"Namur-Les assurances du crédit SA"*)⁽²⁵⁾. Antud juhul otsustas üks ühiskondlik asutus oma tegevust laiendada, mistõttu riiklikud toetused, mida talle oli antud enne lepingu jõustumist rakendunud seadusandluse alusel, oleksid soodustanud ka laiendatud ärivaldkonna tegevust. Kohus otsustas, et sellesarnasel juhul ei saa olla seisukohal, et tegemist on abi kohaldamise või muutmise EÜ asutamislepingu artikli 93 lõike 3 mõistes, kuna antud otsus jõustub ilma seadusega rakendatud abikava muutmata.
- (86) Seetõttu ei kehti abi korral, mida antakse enne lepingu jõustumist olemasoleva abikava alusel, ei eelneva teatamise kohustus ega rakenduskeeld vastavalt artikli 93 lõikele 3, vaid abi tuleb sama artikli lõikel 1 kohaselt jooksvalt kontrollida.
- "Liikmesriike ei saa sundida – ilma õiguslikku ebakindlust tekitamata – et nad teavitaksid komisjoni uutest ja reorganiseeritud toetustest, mida antakse ettevõttele, kes on mingist kehtivast toetuskorraldusest osasaaja, ning nõuda nende allumist komisjoni preventiivsele kontrollile; sama kehtib ka kõikide meetmete korral, mis puudutavad antud ettevõtte tegevust ja võivad mõju avaldada ühisturu funtsioneerimisele või konkurentsile."
- (87) Komisjon ühineb antud hinnanguga.
- (88) Selle kõige taustal algatas komisjon määruses (EÜ) nr 659/1999 ette nähtud menetluse.
- a) Ettevalmistavad meetmed vastavalt määrusele (EÜ) nr 659/1999
- (89) Määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklis 17 on pealkirja "Koostöö vastavalt asutamislepingu artikli 93 lõikele 1" all kirjutatud:
- "(1) Olemasoleva toetuskorralduse kontrollimiseks koostöös asjaomase liikmesriigiga peab komisjon vastavalt asutamislepingu artikli 93 lõikele 1 saama liikmesriigilt kogu vajaliku teabe.
- (2) Kui komisjon jõuab esialgsele arvamusele, et olemasolev toetuskorraldus ei sobi või enam ei sobi kokku ühisturuga, teatab ta sellest kõnealusele liikmesriigile ja annab talle võimaluse omapoolsete märkuste esitamiseks ühe kuu jooksul ..."
- (90) 22. veebruari 2002. aasta kirjaga viitas komisjon nõutekohaselt Saksamaale, et komisjon on pärast Saksamaa vastuste ja kaebuse esitajate poolt edastatud faktide kontrollimist jõudnud lõppjärelausele, et kõnealuste abimeetmete suhtes kohaldatakse EÜ konkurentsireegleid ning et antud juhul ei saa rakendada põllumajandustoodete suhtes kehtivad erisätted, kuna teraviljapiiritus on tööstustoodete ja ei kuulu seega EÜ asutamislepingu lisa I loetelusse.
- (91) Pärast seda, kui komisjon oli märkinud, et Saksamaa teraviljapiirituse tootjaid soodustavad meetmed kujutavad endast olemasolevat abi, mille kokkusobivus EÜ asutamislepingu sätetega on kaheldav, nõudis komisjon Saksamaalt vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklile 17 omapoolsete märkuste esitamist ühe kuu jooksul pärast 22. veebruari 2002. aasta kirja kättesaamist. Peale selle paluti Saksamaal esitada asjakohased ettepanekud oma alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise monopoli seadusandluse muutmiseks, nii et see oleks kokkusobiv EÜ asutamislepingu artikli 87 sätetega.
- (92) 19. märtsi 2002. aasta kirjaga vaidles Saksamaa komisjoni hinnangule vastu ja tõi rõhutat uuesti, et teraviljapiirituse korral tuleb kohaldada põllumajandustoodete kohta kehtivaid sätteid.
- b) Ettepanek asjakohaste meetmete kohta
- (93) Määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklis 18 on asjakohaste meetmete kohta kirjutatud:
- "Kui komisjon jõuab liikmesriigi poolt vastavalt artiklile 17 esitatud teavet silmas pidades järelausele, et olemasolev abikava ei sobi või enam ei sobi ühisturuga kokku, siis soovib ta asjaomasele liikmesriigile asjakohaseid meetmeid. Soovitada võidakse isärani järgmist: a) abikava sisulist muutmist või b) menetluseeskirjade kehtestamist või c) abikava lõpetamist."

(25) OK 1994, lk I-3829.

(94) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikele 1 koostöös määruse (EÜ) nr 659/1999 artikliga 18 soovitas komisjon Saksamaale 19. juuni 2002. aasta otsusega asjakohaseid meetmeid, et muuta teraviljapiirituse kohta käiva Saksa seadusandluse (2. mai 1976. aasta seadus ja 22. detsembri 1999. aasta seadus) asjaomaseid sätteid järgnevas tähenduses:

- a) põllumajanduslikud ja tööstuslikud teraviljapiirituse tootjad ei tohi seaduses tagatud hinna säilitamiseks enam saada tegevusabi rahaliste toetuste vormis.
- b) nende õigus mis tahes vormis muudele toetustele hüvitisena võimaliku ennetähtaegse süsteemist välja astumise eest ei tohi enam kauem edasi kesta.
- c) seadusemuudatused peavad järgnema võimalikult kiiresti alates 2002/2003. majandusaastast ning olema jõustunud hiljemalt 1. jaanuariks 2004. aastal.
- d) Saksamaa teavitab komisjoni tarvitusele võetud asjakohastest meetmetest aruandega, mis tuleb esitada hiljemalt 2003. aasta esimese kvartali lõpuks. Teine aruanne meetmete faktilisest ümberkorraldamisest tuleb komisjonile esitada hiljemalt 2003. aasta novembri lõpuks.

C. Hinnang saksamaa poolt abimeetmete õigustuseks esitatud kohtupraktikale

- (95) Euroopa Ühenduste Kohus on mitmel korral teinud märkusi Saksamaa alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise monopoli seaduslike sätete kokkusobivuse kohta EÜ asutamislepingu teatud nõuetega (vrld eriti kohtuotsuseid kohtuasjas Hansen/Sektkellerei C. A. Kupferberg, vt punkt 42).
- (96) Oma vastustes komisjonile tugineb Saksamaa mainitud kohtupraktikale ja väidab sellest tulenevalt, et 2. mai 1976. aasta alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise seaduse sätted on juba kohtu poolt kontrollitud ja kinnitatud. Järelikult ei saa komisjon alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise seadust (22. detsembri 1999. aasta seaduse abil tehtud muudatustega) kahtluse alla seada, kuna kohus ei ole sellele vastuväiteid esitanud.
- (97) Seepärast on otstarbekas mainitud kohtuasjadel pikemalt peatuda.
- (98) Ülalpool märgitud kohtuasjades paluti kohtult eelotsust Saksamaa alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise monopoli poolt rakendatud maksusätete seadusjõulisuse kohta, pidades silmas EÜ asutamislepingu artikleid 37 ja

95 (praegu artiklid 31 ja 90). Kohus esitas oma märkused alkohoolsete jookide tootmise ja turustamise seadusest tulenevate maksuabinõude kokkusobivuse kohta EÜ asutamislepingu sätetega.

- (99) Oma otsuses piirdus kohus sellele osutamisega, et *“artiklite 92 ja 93 rakendamisel on komisjonile asjasse sekkumiseks jäetud lai mänguruum, samal ajal kui artikkel 37 peab kehtima otseselt”*, s.t kohus kinnitas seega, et komisjon on EÜ asutamislepingu alusel õiguspädev hindama kõnealuseid meetmeid toetusõiguslikust seisukohast lähtuvalt.
- (100) Lisaks sellele selgitab kohus üksikasjalikult, et ehkki nii artiklidel 92 ja 93 kui ka artiklil 37 on ühine eesmärk takistada liikmesriikidel *“riikliku monopoli tegevuse või abi andmise kaudu”* ühisturu konkurentsitingimuste kahjustamist või teiste liikmesriikide tootjate või turustajate halvemasse olukorda seadmist, on siiski tegemist sätetega, mis *“omavad erinevaid rakendustingimusi riiklike meetmete erinevate vormide korral”*. Lõpuks selgitas kohus, et konkreetsel juhul ei olevat vajalik kontrollida, mil määral on artiklite 92 ja 93 sätted kohaldatavad asjaomaste põllumajandustoodete ja nende turustamise jaoks.
- (101) Selle põhjenduse alusel ei saa järeldada, nagu oleks kohus seisukohal, et EÜ asutamislepingu toetusõiguslikud sätted ei ole kohaldatavad teraviljapiirituse monopoli poolt makstavatele toetustele.
- (102) Saksamaa tunnistas küll, et kohus ei ole otseselt väljendanud oma arvamust monopoli õiguspärasuse kohta artiklite 92 ja 93 suhtes, kinnitab aga, et kohus on kõnealuse toote ilmselgelt liigitanud põllumajandustoodete hulka, mis võib olla ühise turuorganisatsiooni objektiks.
- (103) Komisjon nendib, et kohus ei ole väljendanud oma arvamust kõnealuse riikliku abi kohta. Komisjon on seepärast seisukohal, et kohtuotsused, millele Saksamaa käesolevas asjas toetub, ei hõlma ei kõnealuse toote liigitust ega Saksamaa teraviljapiirituse tootjatele antava abi õiguslikku hinnangut. Seega ei puutu tsiteeritud kohtulahendid käesoleva juhtumi puhul asjasse.

D. Abi kokkusobivus

- (104) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 2 on ära toodud konkreetsed abi liigid, mis on EÜ asutamislepinguga kooskõlas. Abi liigi ja olemuse alusel on siiski selge, et artikli 87 lõike 2 punktides a, b ja c nimetatud erijuhud ei hõlma käesolevat juhtumit.

- (105) Artikli 87 lõikes 2 on loetletud abi liigid, mida võib pidada ühisturuga kokkusobivaks. On ilmselge, et kõnealuse abikava korral ei ole tegemist ei ühise Euroopa huvides oleva tähtsa projekti edendamisega ega mingi liikmesriigi majanduselu märkimisväärse takistuse kõrvaldamisega ega kultuuri edendamise ja kultuurielu säilitamisega artikli 87 lõike 3 punktide b ja d mõttes.
- (106) Silmas pidades regionaalarengu huvides loodud erandeeskirju artikli 87 lõike 3 punktides a ja c tuleb märkida, et kõnealune abi kehtib eranditult kõigi Saksamaa piirkondade kohta. Samuti seisab väljaspool kahtlust, et abi ei ole määratud ka erandeeskirjade tähenduses mingi kindla majandusharu arengut soodustavate (artikkel 87 lõige 3 punkt c) meetmete võtmiseks teadusuuringute ja arengu, keskkonnakaitse, tööhõive või hariduse valdkonnas vastavalt asjaomastele ühenduse juhenditele või suunistele. Kuna seoses mingite kindlate majandusharude arenguga ei saa ka millelegi muule toetuda, liigitatakse kõnealune abi ühisturuga kokkusobimatuks.
- (107) Komisjon on siiski veendunud konkreetsete põhjuste olemasolus, mis lubavad selle kasuks rääkida, et Saksamaal praktiseeritav süsteem jääb veel teatud üleminekujaks püsima.
- (108) Niisiis protesteeris pärast menetluse algatamist kogu asjaomane ringkond, välja arvatud piiratusjookide tööstuse esindaja, komisjoni ettepanud tähtaja vastu. Saksamaa selgitas komisjonile üksikasjalikult, et mitmeaastane tähtaeg on ilmtingimata vajalik küsimuse all oleva abi kaotamiseks vastuvõetavates tingimustes, ilma et asjaomased tootjad, kes senini on kasu saanud nõuetekohaselt teatatud ja komisjoni poolt aastakümnete vältel vaidlustamata toetussüsteemist, oleksid oma eksistentsis ohustatud.
- (109) Ennekõike võttis komisjon teadmiseks, et teraviljapiirituse tootmises algab majandusaasta 1. oktoobril ja lõpeb järgneva aasta 30. septembril. Komisjon arvestab seda tähtaja kindlaksmääramisel, kuni milleni Saksamaa peab olema seadusreformi ellu viinud.
- (110) Saksamaa selgitas komisjonile veenvalt, et tööstuslikud ja põllumajanduslikud alkoholitootjad, kes siiani monopoli raames toodetud destillaadi DKVle müüsid ja edaspidi uue süsteemi raames ise teraviljapiiritust turustada soovivad, peavad ette võtma märkimisväärsed investeeringuid. Selle hulka kuulub näiteks uute destilleerimisaparaatide muretsemine või uute hoonete ja laoruumide püstistamine (terasmahutid, puust vaadid, laboritarbed, villimisliin, laoruum pakendatud kauba jaoks, ehitusloa taotlemine jne). Saksamaa hinnangul peab alkoholitootja, kelle aastatoodang on 1 000 hektoliitrit teraviljaalkoholi, niisuguse alkoholikoguse turustamiseks igal aastal investeerima vähemalt 400 000 eurot.
- (111) Ilmselgelt ei ole vajalikud ümberkorraldused teostatavad, kui ei garanteerita lisatähtaega, mille jooksul säilitatakse olemasolev rahaline abi, olgu siis tootmiskulude katmise või hüvitiste vormis. See kehtib eelkõige väikeste alkoholitootjate kohta, keda on asjaomastest ettevõtetest ja/või põllumajandusettevõtetest valdav enamus.
- (112) Komisjon tunnustab Saksamaa avalduse põhjendatust niivõrd, kui on võimalik tõestada, et aastakümnete vältel antud abi äkiline lõpetamine ohustab suurema osa meetmetega seotud ettevõtete, eelkõige põllumajanduslike alkoholitootjate, eksistentsi. Seetõttu tuleb määrata üleminekutähtaeg, mis on arvestatud nii, et alkoholitootjad saavad oma tootmistegevuse selle aja jooksul uuele olukorrale vastavalt ümber kohandada.
- (113) Komisjon võtab samuti teadmiseks, et teraviljapiiritus konkureerib teiste toodetega, mis kuuluvad EÜ asutamislepingu lisa I alla ja abi saavad. Kuna antud juhul on siiski tegemist tegevustoetusega, tuleb abi andmine kohaselt määratud tähtaja jooksul lõpetada: eespool olevatele selgitustele tuginedes peaks antud kontekstis olema kohane abikava säilitamine edasise kahe ja poole aasta jooksul (kuni 30. septembrini 2006. aastal).
- (114) Seepärast on komisjon järgneval seisukohal:
- a) põllumajanduslikel ja tööstuslikel teraviljapiirituse tootjatel ei ole edaspidi õigust tegevusabile seaduses tagatud hinna säilitamiseks makstavate toetuste vormis.
- b) samuti ei ole neil edaspidi õigust nõuda mis tahes vormis muud abi hüvitisena võimaliku ennetähtaegse süsteemist lahkumise eest.
- c) seadusemuudatused tuleb vastu võtta võimalikult kiiresti pärast 2005/2006. majandusaasta algust ning need peavad jõustuma hiljemalt 30. septembril 2006.
- d) Saksamaa peab komisjoni teavitama võetud asjakohastest meetmetest aruandega, mis tuleb esitada hiljemalt 2005. aasta teise kvartali lõpuks. Teine aruanne meetmete tegelikust rakendamisest tuleb komisjonile esitada hiljemalt 2006. aasta lõpuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Hiljemalt 31. detsembriks 2006 teavitab Saksamaa komisjoni võetud meetmete tegelikust rakendamisest.

Artikkel 1

Saksa alkoholsete jookide tootmise ja turustamise seaduses ette nähtud teraviljapiirituse tootjaid soodustav abikava on ühistruga kokkusobimatu.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Artikkel 2

Saksamaa võtab kõik vajalikud meetmed, et artiklis 1 nimetatud abikava lõpetada 30. septembriks 2006.

Brüssel, 16. november 2004

Artikkel 3

Hiljemalt 30. juuniks 2005 teavitab Saksamaa komisjoni abikava tühistamiseks kavandatud meetmetest.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Mario MONTI

KOMISJONI OTSUS,**24. märts 2006,****milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid teatavate Madagaskarilt pärit loomsete saaduste suhtes, välja arvatud kalatooted***(teatavaks tehtud numbri K(2006) 888 all)***(EMPs kohaldatav tekst)****(2006/241/EÜ)**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/78/EÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate toodete veterinaarkontrolli põhimõtted, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 22,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 1. augusti 1997. aasta otsust 97/517/EÜ, milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid teatavate Madagaskarilt pärit loomsete saaduste suhtes, välja arvatud kalatooted, ⁽²⁾ on oluliselt muudetud. ⁽³⁾ Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune otsus kodifitseerida.
- (2) Ühenduse inspekteerimised Madagaskaril on näidanud, et sealsete lihatootmisettevõtete infrastruktuuris ja hügieenis on tõsiseid puudusi ning pädevate asutuste poolt läbiviidavate kontrollide tõhususe osas puuduvad piisavad tagatised. Madagaskari loomatervishoiu alases korralduses on suuri puudusi ning EÜ eeskirjade täitmata jätmist; selles riigis on võimalik oht inimeste tervisele tulenevalt loomsete saaduste, välja arvatud kalandustoodete, tootmisest ja töötlemisest.
- (3) Loomsete saaduste, v.a kalatoodete import Madagaskarilt tuleks keelata, kuni on võimalik tagada, et ohtu enam pole.

- (4) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust kohaldatakse Madagaskarilt pärit loomsetele saadustele, v.a kalatooted.

Artikkel 2

Liikmesriigid keelavad artiklis 1 viidatud toodete impordi.

Artikkel 3

Otsus 97/517/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud otsusele käsitatakse viidetena käesolevale otsusele kooskõlas II lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. märts 2006

*Komisjoni nimel**komisjoni liige*

Markos KYPRIANOU

⁽¹⁾ EÜT L 24, 30.1.1998, lk 9. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 882/2004 (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 214, 6.8.1997, lk 54. Otsust on muudetud otsusega 97/553/EÜ (EÜT L 228, 19.8.1997, lk 31).

⁽³⁾ Vt I lisa.

LISA I

Kehtetuks tunnistatud otsus koos muudatusega

Komisjoni otsus 97/517/EÜ (EÜT L 214,
6.8.1997, lk 54)

Komisjoni otsus 97/553/EÜ (EÜT L 228,
19.8.1997, lk 31)

Ainult, mis puudutab artiklis 1 sisal-
duvat viidet otsusele 97/517/EÜ

LISA II

Vastavustabel

Otsus 97/517/EÜ	Käesolev otsus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2 esimene lõik	Artikkel 2
Artikkel 2 teine lõik	—
Artikkel 3	—
—	Artikkel 3
Artikkel 4	—
Artikkel 5	Artikkel 4
—	I lisa
—	II lisa

(Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt vastuvõetud aktid)

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT 2006/242/ÜVJP,

20. märts 2006,

mis käsitleb bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni (BTWC) 2006. aasta läbivaatamiskonverentsi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 15,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on seisukohal, et bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksinrelvade väljatöötamise, tootmise ja ladustamise keelustamise ning nende hävitamise konventsioon (BTWC) on rahvusvahelise massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise raamistiku üks olulisemaid komponente ning aluseks jõupingutustele vältida bioloogiliste mõjurite ja toksinide igasugust väljatöötamist ja kasutamist relvadena. Peale selle on Euroopa Liit endiselt pühendunud BTWC järgimise kontrollimeetmete väljatöötamisele pikemas perspektiivis.
- (2) Nõukogu võttis 17. mail 1999 vastu ühise seisukoha 1999/346/ÜVJP, ⁽¹⁾ mis käsitleb BTWC järgimist toetava õiguslikult siduva protokoll koostamist, ja 25. juunil 1996 ühise seisukoha 96/408/ÜVJP, ⁽²⁾ mis käsitleb BTWC neljanda läbivaatamiskonverentsi ettevalmistamist.
- (3) Nõukogu võttis 17. novembril 2003 vastu ühise seisukoha 2003/805/ÜVJP massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamist käsitlevate mitmepoolsete lepingute ülemaailmse kohaldamise ja tugevdamise kohta. ⁽³⁾ Selle ühise seisukoha alusel on BTWC üks nimetatud mitmepoolsetest lepingutest.
- (4) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase strateegia, mille eesmärk on muu hulgas tugevdada BTWCd, analüüsida jätkuvalt BTWC täitmise kontrollimist, toetada BTWC riiklikku rakendamist, sealhulgas karistusõiguse kaudu, ja tugevdada selle järgimist.
- (5) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 28. aprillil 2004 ühehäälselt vastu resolutsiooni 1540 (2004), milles nimetatakse massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levikut ohuks rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule. Nimetatud resolutsiooni sätete rakendamine aitab kaasa BTWC rakendamisele.
- (6) Nõukogu võttis 1. juunil 2004 vastu massihävitusrelvade leviku vastast julgeolekualgatus toetava avalduse.
- (7) 14. novembril 2002 tegid BTWC osalisriigid konsensuse alusel otsuse korraldada alates 2003. aastast kuni kuuenda läbivaatamiskonverentsini, mis peab toimuma hiljemalt 2006. aasta lõpus, kolm osalisriikide nädalapikust kohtumist. Iga osalisriikide kohtumine valmistatakse ette kahe nädalasel ekspertide kohtumisel ning kuuendal läbivaatamiskonverentsil arutatakse ekspertide kohtumiste tööd ja võetakse vastu otsused tulevaste meetmete kohta. Osalisriigid otsustasid, et kuues läbivaatamiskonverents peetakse 2006. aastal Genfis ja enne seda tuleb kokku ettevalmistuskomitee.
- (8) ÜRO peaassamblee võttis 13. detsembril 1982 vastu resolutsiooni (A/RES/37/98) keemiliste ja bakterioloogiliste (bioloogiliste) relvade kohta, milles ÜRO peasekretäril paluti tutvuda teabega, mida talle võidakse edastada seoses tegevustega, mis võivad endast kujutada 1925. aasta Genfi protokoll rikkumist. 26. augustil 1988 võttis ÜRO Julgeolekunõukogu vastu resolutsiooni 620, milles muu hulgas innustatakse peasekretäri viivitamatult läbi viima uurimist vastuseks süüdistustele keemiliste, bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksinrelvade võimalikus kasutamises, mis võib endast kujutada 1925. aasta Genfi protokoll rikkumist.
- (9) Euroopa Liit kiitis 27. veebruaril 2006 heaks konventsiooni käsitleva ühismeetme, mille eesmärk on edendada BTWC ülemaailmset kohaldamist ja toetada selle rakendamist osalisriikides eesmärgiga tagada, et osalisriigid võtaksid BTWCst tulenevad rahvusvahelised kohustused üle oma riigi õigusaktidesse ja haldusmeetmetesse.

⁽¹⁾ EÜT L 133, 28.5.1999, lk 3.

⁽²⁾ EÜT L 168, 6.7.1996, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 302, 20.11.2003, lk 34.

- (10) Koos ühismeetmega kiitis Euroopa Liit heaks BTWCga seotud tegevuskava, millega ELi liikmesriigid kohustused esitada 2006. aasta aprillis ÜROle aruande usaldust suurendavate meetmete kohta ning ÜRO peasekretärile asjakohaste ekspertide ja laboratooriumite loetelud, et hõlbustada väidetavate keemilise ja bakterioloogilise relva kasutamise juhtude uurimist.
- (11) Silmas pidades BTWC läbivaatamiskonverentsi toimumist ajavahemikul 20. novembrist kuni 8. detsembrini 2006 ja konverentsi ettevalmistuskomitee kogunemist 26. kuni 28. aprillini 2006, on vajalik Euroopa Liidu seisukohta ajakohastada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISE SEISUKOHA:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eesmärk on veelgi tugevdada bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade väljatöötamise, tootmise ja ladustamise ning nende hävitamise konventsiooni (BTWC). Euroopa Liit jätkab tööd, et määrata kindlaks tõhusad mehhanismid BTWC järgimise parandamiseks ja kontrollimiseks. Seepärast aitab Euroopa Liit igati kaasa 2006. aasta kuuenda läbivaatamiskonverentsi tulemuslikkusele.

Artikkel 2

Artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks Euroopa Liit

- a) aitab kaasa sellele, et kuuendal läbivaatamiskonverentsil vaadataks täielikult läbi BTWC toimimine, sealhulgas BTWCga võetud kohustuste täitmine osalisriikide poolt;
- b) toetab järgmise istungitevahelise tööprogrammi koostamist kuuenda ja seitsmenda läbivaatamiskonverentsi vaheliseks perioodiks ning määrab kindlaks konkreetsed valdkonnad ja korra töö jätkamiseks selle programmi alusel;
- c) toetab BTWC seitsmenda läbivaatamiskonverentsi korraldamist hiljemalt 2011. aastal;
- d) aitab eelnevate samalaadsete konverentside loodud raamistiku alusel saavutada konsensust kuuenda läbivaatamiskonverentsi tulemuslikkuse tagamiseks ja edendab muu hulgas järgmisi olulisi küsimusi:
- i) kõigi maailma riikide ühinemine BTWCga, sealhulgas kõigi sellega mitteühinenud riikide üleskutsumine BTWCga viivitamalt ühinema ning võtma juriidiline kohustus desarmeerida bioloogilised ja toksiinrelvad ning tõkestada nende levikut; kuni selliste riikide BTWCga ühinemiseni innustada neid osalema vaatlejatenä BTWC osalisriikide kohtumistel ja rakendama konventsiooni sätteid vabatahtlikult. Töötamine selles suunas, et bioloogiliste ja toksiinrelvade keelustamise eeskirjad tunnistataks rahvusvahelises õiguses ülemaailmselt siduvaks, sealhulgas BTWC ülemaailmse kohaldamise kaudu;
- ii) BTWCga võetud kohustuste täielik täitmine ja tõhus rakendamine kõikides osalisriikides;
- iii) vajaduse korral siseriiklike, sealhulgas karistusõiguse rakendusmeetmete tugevdamine, ning patogeensete mikroorganismide ja toksiinide kontrollimine BTWC raames seoses BTWC kõikide sätete täitmisega kõikides osalisriikides. Töötamine selles suunas, et määrata kindlaks tõhusad mehhanismid BTWC järgimise parandamiseks ja kontrollimiseks;
- iv) jõupingutused läbipaistvuse suurendamiseks osalisriikide vahelise teabevahetuse parandamise kaudu, sealhulgas konventsiooni osalisriikide vahelise iga-aastase teabevahetuse kaudu (usaldust suurendavad meetmed (CBM)), määrates kindlaks meetmed CBMi mehhanismi hindamiseks ja parandamiseks riigi hõlmamise ning kasulikkuse seisukohalt ning selle potentsiaalsete rakendusvõimaluste asjakohasuse uurimine;
- v) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1540 (2004) tulenevate kohustuste täitmine, eelkõige välistamaks ohtu, et bioloogilisi või toksiinrelvi võidakse omandada või kasutada terroristlikel eesmärkidel, sealhulgas välistamaks terroristide võimalikku juurdepääsu materjalidele, varustusele ja teadmistele, mida võidakse kasutada bioloogiliste ja toksiinrelvade väljatöötamiseks ja tootmiseks;
- vi) G8 ülemaailmsed partnerlusprogrammid, mis on suunatud desarmeerimise ning tundlike materjalide, seadmete ja teadmiste kontrollimise ning turvalisuse toetamisele;

vii) ajavahemikul 2003–2005 istungitevahelise programmi alusel seni tehtud töö kaalumise, edasise tegevuse kohta otsuste tegemine ning jõupingutuste tegemine selleks, et arutada ja edendada ühist arusaamist ja tõhusaid meetmeid järgmistes valdkondades: BTWCs sätestatud keeldude rakendamiseks vajalike siseriiklike meetmete vastuvõtmine, sealhulgas karistusõigusaktide kehtestamine; siseriiklikud mehhanismid turvalisuse loomiseks ja säilitamiseks patogeensete mikroorganismide ja toksiinide osas ning nende üle järelevalve kehtestamiseks; rahvusvahelise võimekuse tugevdamine, et reageerida väidetavate bioloogiliste või toksinrelvade kasutamise juhtumitele või kahtlust äratavatele haiguspuhangutele ning uurida ja leevendada nende mõju; riiklike ja rahvusvaheliste institutsionaalsete jõupingutuste ning olemasolevate mehhanismide tugevdamine ja laiendamine inimesi, loomi ja taimi ohustavate nakkushaiguste üle järelevalve teostamiseks, nende avastamiseks, diagnostikaks ja tõrjeks; teadlaste toimumisjuhendite sisu, väljakuulutamine ja vastuvõtmine; tuleb märkida, et BTWC rakendamise parandamiseks nõutakse kõigilt osalisriikidelt jõupingutuste jätkamist eespool nimetatud valdkondades.

Artikkel 3

Euroopa Liidu poolt artikli 2 kohaldamiseks võetavad meetmed sisaldavad järgmist:

- a) kokkulepet liikmesriikidega konkreetsete, praktiliste ja ellu viidavate ettepanekute suhtes, mis esitatakse BTWC rakendamise tõhusaks parandamiseks Euroopa Liidu nimel konventsiooni osalisriikidele kaalumiseks kuuendal läbivaatamiskonverentsil;
- b) kui see on asjakohane, siis Euroopa Liidu lepingu artikli 18 kohaseid eesistujariigi algatusi eesmärgiga

- i) edendada maailma kõikide riikide ühinemist BTWCga;
- ii) edendada BTWC rakendamist osalisriikides;
- iii) kutsuda osalisriike toetama BTWC tõhusat ja täielikku läbivaatamist ning osalema sellises läbivaatamises ja oma osalemisega kinnitama kindlat soovi järgida nimetatud rahvusvahelist bioloogiliste relvade vastast põhinormi;
- iv) edendada eespool nimetatud, Euroopa Liidu poolt osalisriikidele kaalumiseks esitatud ja BTWC edasisele tugevdamisele suunatud ettepanekute vastuvõtmist;
- c) läbivaatamiskonverentsi eel ja selle ajal eesistujariigi esitatud Euroopa Liidu avaldusi.

Artikkel 4

Käesolev ühine seisukoht jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 5

Käesolev ühine seisukoht avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel, 20. märts 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
U. PLASSNIK

NÕUKOGU ÜHISMEEDE 2006/243/ÜVJP,

20. märts 2006,

Üldise Tuumakatsetuste Keelustamise Lepingu Organisatsiooni (CTBTO) ettevalmistuskomisjoni tegevuste toetamise kohta kontrollialase koolituse ja suutlikkuse arendamise valdkonnas ning massihävitusselvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 14,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusselvade leviku vastase ELi strateegia, mille III peatükis on loetelu massihävitusselvade leviku tõkestamise meetmetest, mida tuleb võtta nii Euroopa Liidus kui ka kolmandates riikides.
- (2) Euroopa Liit viib ELi strateegiat aktiivselt ellu ja rakendab selle III peatükis loetletud meetmeid, eelkõige eraldades rahalisi vahendeid konkreetsete projektide toetamiseks, mida juhivad mitmepoolsed institutsioonid.
- (3) ÜRO peaassamblee poolt 10. septembril 1996 vastu võetud üldisele tuumakatsetuste keelustamise lepingule (*Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty* – CTBT) allakirjutanud riigid on otsustanud luua juriidilise isiku staatusega ettevalmistuskomisjoni, et CTBTd kuni Üldise Tuumakatsetuste Keelustamise Lepingu Organisatsiooni (*Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty Organisation* – CTBTO) asutamiseni tõhusalt ellu viia.
- (4) Nõukogu võttis 17. novembril 2003 vastu ühise seisukoha 2003/805/ÜVJP massihävitusselvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamist käsitlevate mitmepoolsede lepingute ülemaailmse kohaldamise ja tugevdamise kohta. ⁽¹⁾
- (5) CTBT kiire jõustumine ja ülemaailmne rakendamine ning CTBTO ettevalmistuskomisjoni järelevalve- ja kontrollisüsteemi tugevdamine on massihävitusselvade leviku vastase ELi strateegia olulised eesmärgid.

- (6) CTBTO ettevalmistuskomisjon taotleb samasid eesmärgi, mis on välja toodud põhjendustes 4 ja 5, ning juba tegeleb selliste vahendite kindlaksmääramisega, mille abil saaks tema kontrollisüsteemi parimal võimalikul viisil tugevdada kontrollisüsteemi rakendamisega seotud allakirjutanud riikide töötajatele õigeaegselt antava ekspertteabe ja koolituse kaudu. Seetõttu on kohane teha CTBTO ettevalmistuskomisjonile ülesandeks käesoleva ühismeetme tehniline rakendamine,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISMEETME:

Artikkel 1

1. Massihävitusselvade leviku vastase ELi strateegia mõnede osade viivitamatu ja praktilise rakendamise eesmärgil toetab Euroopa Liit CTBTO ettevalmistuskomisjoni tegevust kontrollialase koolituse ja suutlikkuse arendamise valdkonnas, et edendada järgmisi eesmärgi:

— CTBTO ettevalmistuskomisjoni kontrollisüsteemi toimimise tõhustamine,

— CTBTle allakirjutanud riikide suutlikkuse parandamine CTBTst tulenevate kontrollikohustuste täitmisel ning neile võimaluse andmine lepingusüsteemis osalemisest ja potentsiaalsetest tsiviil- ja teadusalastest kasutamisvõimalustest igakülge kasu saamiseks.

2. ELi strateegia meetmetele vastava CTBTO ettevalmistuskomisjoni projekti eesmärgid on järgmised:

— koolituse korraldamine CTBTO ettevalmistuskomisjoni kontrollisüsteemiga seotud suutlikkuse arendamiseks,

— koolituskursustele ja tehnilistele töörühmadele elektroonilise, interaktiivse juurdepääsu ning koolitusmoodulite jätkuva kättesaadavuse tagamine.

⁽¹⁾ ELT L 302, 20.11.2003, lk 34.

Projekti läbiviimisest saavad kasu kõik CTBTle allakirjutanud riigid.

Projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva ühismeetme rakendamise eest vastutab eesistujariik, kes teeb tihedat koostööd Euroopa Ühenduste Komisjoni ja keda abistab nõukogu peasekretär/ÜVJP kõrge esindaja.

2. Komisjon teostab järelevalvet artiklis 3 osutatud rahalise abi nõuetekohase rakendamise üle.

3. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti tehniline rakendamine on tehtud ülesandeks CTBTO ettevalmistuskomisjonile, kes täidab seda ülesannet eesistujariigi vastutusel ja peasekretäri/kõrge esindaja kontrolli all. Selleks lepib peasekretär/kõrge esindaja CTBTO ettevalmistuskomisjoniga kokku vajalikes korraldustes.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti rakendamiseks on 1 133 000 EUR.

2. Lõikes 1 kindlaks määratud Euroopa Liidu üldeelarvest rahastatavaid kulutusi hallatakse vastavalt eelarve suhtes kohaldatavatele ühenduse menetlustele ja eeskirjadele tingimusel, et eelrahastamise vahendid ei jää ühenduse omandisse.

3. Lõikes 1 osutatud kulutuste tegemiseks sõlmib komisjon CTBTO ettevalmistuskomisjoniga eraldi rahastamislepingu kooskõlas CTBTO eeskirjadega. Selles sätestatakse, et CTBTO ettevalmistuskomisjon tagab ELi rahalise abi nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

Artikkel 4

Eesistujariik, keda abistab nõukogu peasekretär/ÜVJP kõrge esindaja, annab nõukogule CTBTO ettevalmistuskomisjoni koostatud regulaarsete aruannete põhjal aru käesoleva ühismeetme rakendamise kohta. Komisjon kaasatakse täiel määral ja ta edastab teavet artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

Käesolev ühismeede jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Ühismeede kaotab kehtivuse 15 kuud pärast selle vastuvõtmist.

Artikkel 6

Käesolev ühismeede avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel, 20. märts 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
U. PLASSNIK

LISA

ELi toetus Üldise Tuumakatsetuste Keelustamise Lepingu Organisatsiooni (CTBTO) ettevalmistuskomisjoni tegevustele kontrollialase koolituse ja suutlikkuse arendamise valdkonnas ning massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames

1. Kirjeldus

CTBTO ettevalmistuskomisjon loob ülemaailmse kontrollisüsteemi, mis koosneb 321 seirejaamast, 16 referentlaboratooriumist, rahvusvahelisest andmekeskusest ja kohapealse kontrolli võimest. Süsteemi olulisimaks omaduseks on selle detsentraliseeritud olemus, mille kohaselt seirejaamades kogutud teave koos rahvusvahelise andmekeskuse töötlemusega jagatakse välja allakirjutanud riikidele lõpliku analüüsi läbiviimiseks ning kohapealset kontrolli läbi viivad meeskonnad pannakse kokku rahvusvahelise nimekirja alusel. Süsteem toetub seega allakirjutanud riikide ekspertide kättesaadavusele seirejaamade juhtimiseks ja rahvusvahelise seiresüsteemi andmete ja rahvusvahelise andmekeskuse töötlemuste kasutamiseks nende riiklike andmekeskuste kaudu ning samuti kohapealset kontrolli läbi viivates meeskondades osalemise võime olemasolule.

CTBTle allakirjutanud riikide suutlikkuse parandamiseks CTBTst tulenevate kontrollikohustuste täitmisel ja neile võimaluse andmiseks lepingusüsteemis osalemisest igakülse kasu saamiseks on CTBTO ettevalmistuskomisjon selle loomist alates rõhutanud koolituse ja suutlikkuse arendamise tähtsust. Lisaks traditsioonilistele koolitusmeetoditele pakuvad uued info- ja sidetehnoloogiad erinevaid võimalusi tulevikus suutlikkuse arendamise süvendamiseks ja laiendamiseks.

E-koolitusprojekt on oma olemuselt ülemaailmne. See jõuab kõikide CTBTle allakirjutanud riikideni ning pakub volitatud kasutajatele elektroonilist, interaktiivset juurdepääsu koolituskursustele ja tehnilistele tööriistadele ning koolitusmoodulite jätkuvat kättesaadavust CTBTO ettevalmistuskomisjoni ekspertsidesüsteemi kaudu.

2. Projekti kirjeldus

Novembris 2005 käivitati kõikidest piirkondadest valitud CTBTle allakirjutanud riikide osalusel katseprojekt, et uurida veebiülekanne ja veebikonverentside ning arvutipõhise koolituse läbiviimiseks olemasolevaid tehnoloogilisi võimalusi. Selles katseetapis pööratakse erilist tähelepanu erinevatele tehnoloogilistele keskkondadele, milles tuleks e-koolituse meetodeid kasutada; saadud tulemuste põhjal töötatakse välja suutlikkuse arendamise meetmete metodoloogia, tehniline infrastruktuur ja sisu.

Projekt hõlmab suutlikkuse arendamise meetmete väljatöötamist ja elluviimist, tuginedes järgmisele kontseptsioonile.

— Arvutipõhine koolitus/iseseisev õpe

Arvutipõhine koolitus/iseseisev õpe võimaldab teatud määral interaktiivsust ning koolitusmoodulite pidevat kättesaadavust volitatud kasutajale. Arvutipõhine koolitus nõuab pikka väljaarendamisperioodi, sest enne koolitatavatele edastamist tuleb elektroonilisi õppevahendeid korduvalt arendada, üle vaadata, testida ja muuta. Kui õpetatav materjal palju ei muutu, võib see osutada tõhusaks meetodiks järjekindla õppematerjali edastamiseks laiale auditooriumile. Näiteks vajavad riiklike andmekeskuste töötajad esmast tutvustamist CTBTO ettevalmistuskomisjoni ajutises tehnilises sekretariaadis kasutatavate kontseptsioonide ja vahendite osas. Kohapealse kontrolli meetmetes (integreeritud kohapealses eksperimendis 2008) osalejaid tuleb koolitada suurel hulgal.

Pärast kahepoolsete vabatahtlike annetuste abil rahastatud katseetapi läbiviimist rakendatakse projekti kahes etapis järgmiselt.

— 1. etapp: e-koolitussüsteemi prototüübi väljatöötamine ja õppetarkvara kasutuselevõtmine

Katseetapi tulemused peaksid võimaldama sellise kontseptsiooni määratlemist, mis nii tehnilises kui ka sisulises mõttes vastab potentsiaalsete osalejate erinevatele nõudmistele.

Arendatakse välja ja testitakse arvutipõhise koolituse moodulite prototüüpe.

Kaugõppes kasutatavate komponentidena tuleks kaaluda teiste hulgas järgmisi võimalusi:

— Interneti-põhised süsteemielemente käsitlevad koolitusmoodulid,

— koolituspaketid ja loengud, milles esitatakse staatilist teavet või toimivaid protsesse,

- koolitusmaterjalidega varustamine, sealhulgas juurdepääs tehnilisele ja poliitilisele dokumentatsioonile veebilehel,
 - testisüsteemid, milles seirejaamade operaatorid saavad läbi viia rutiinsete kasutamise- ja hooldusmenetlustega seotud katsesessioone,
 - Geotoolis läbiviidav juhendamisel põhinev praktiline koolitus; see võib olla konkreetsema suunitlusega koolituskursust ettevalmistava koolituse osa,
 - koolitustsükli moodulid kohapealse kontrolli integreeritud õppuses osalejatele.
- 2. etapp: õppetarkvara täielik rakendamine

Teises etapis töötatakse välja ja viiakse ellu arvutipõhise koolituse kõik ülejäänud moodulid. Teatud moodulite sisuarendus tellitakse CTBTle allakirjutanud riikides asuvatel nendelt partnerorganisatsioonidelt, kes osalesid CTBTO ettevalmistuskomisjonis kasutatavate tehnikate ja menetluste väljatöötamises. Teises etapis väljatöötatavate moodulite puhul saaks kasutada esimeses etapis prototüübi väljatöötamise käigus saadud kogemusi.

Kasutatava meetodika ja tehnoloogiate täielikku vastavusse viimiseks potentsiaalsete osalejate erinevate vajadustega kavandatakse väljatöötamise ja elluviimise etapis läbi viia laialdane hindamine. Selleks lisatakse CTBTO ettevalmistuskomisjoni koolitus- ja suutlikkuse arendamise tegevuste käimasolevale hindamisele spetsiaalne hindamismehhanism. Mitmel CTBTle allakirjutanud riigil kõikidest piirkondadest palutakse teha CTBTO ettevalmistuskomisjoniga kogu projekti vältel tihedat koostööd ning anda tagasisidet suutlikkuse arendamise vahendite kasutatavuse kohta. Eelkõige peab projekti arvutipõhise koolituse osa läbima mitmed testid ja hindamised, enne kui lõpptulemust saab rakendada hakata.

Projekti tulemused:

- suurem arv CTBT kontrollisüsteemi testimiseks, hindamiseks ja ajutiseks juhtimiseks koolitatud eksperte,
- tehnilistes töörühmades osalejate parem ettevalmistus,
- suurem osalejate arv ning tehniliste töörühmade järeltulemuste tõhusam levitamine ja rakendamine,
- koolitusmoodulite parem kättesaadavus, mis ei sõltu ajatsoonist ega osalejariigi tehnilisest arengutasemest,
- koolituse ja suutlikkuse arendamise võimaluste levitamine elektrooniliste kanalite kaudu kõikidele CTBTle allakirjutanud riikidele.

3. Kestus

Projekti kahe järjestikuse etapi eeldatav kogukestus on 15 kuud.

4. Kasusaajad

E-koolitusest saavad kasu kõik CTBTle allakirjutanud riigid. Nende riikide suutlikkus CTBT ja selle kontrollisüsteemi rakendamiseks ning CTBTO ettevalmistuskomisjoni tegevuses osalemiseks suurima kasu saamiseks on esmatähtis CTBT tõhusaks toimimiseks. Kasusaajate keelelisele mitmekesisusele pööratakse piisavat tähelepanu, sealhulgas vajaduse korral koolitusmoodulite pakkumise abil erinevates keeltes.

5. Rakendusüksus

Projekti rakendamine tehakse ülesandeks CTBTO ettevalmistuskomisjonile. Projekti rakendamises osalevad vahetult CTBTO ettevalmistuskomisjoni ajutise tehnilise sekretariaadi töötajad, CTBTO ettevalmistuskomisjoni tegevuses osalevate allakirjutanud riikide eksperdid või töövõtjad. Töövõtjate kasutamise korral viib CTBTO ettevalmistuskomisjon käesoleva ühismeetme raames tehtavad kaupade, tööde või teenuste hanked läbi vastavalt kehtivatele CTBTO ettevalmistuskomisjoni eeskirjadele ja menetlusreeglitele, mis on üksikasjalikult sätestatud CTBTO ettevalmistuskomisjoniga sõlmitud EÜ toetuse lepingus.

6. Kolmandad osapooled

Projekti rahastatakse 100 % ulatuses käesoleva ühismeetme alusel. CTBTO ettevalmistuskomisjoni tegevuses osalevate allakirjutanud riikide eksperte võib lugeda kolmandateks osapoolteks. Nad töötavad vastavalt CTBTO ettevalmistuskomisjoni ekspertide töö standardeeskirjadele.

7. Vajalike vahendite hinnanguline suurus

ELi toetusest rahastatakse käesolevas lisas kirjeldatud projekti kahe etapi rakendamist täies mahus. Eeldatavad kulud on järgmised:

- 1. etapp (lähteülesanne, prototüübi väljatöötamine koos esimeste moodulite testimisega):

519 400 EUR,

- 2. etapp (ülejäänud moodulite väljatöötamine, moodulite testimine ja hindamine valitud kasusaajatega):

580 600 EUR.

Lisaks on projekti sisse arvestatud ettenägematute kulude reserv 3 % abikõlblikest kuludest (kogusummas 33 000 EUR).

8. Projekti kulusid kattev lähtesumma

Projekti kogumaksumus on 1 133 000 EUR.

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT 2006/244/ÜVJP,**20. märts 2006,****Euroopa Liidu osalemise kohta Korea poolsaare energia arenduse organisatsioonis (KEDO)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ÜHISE SEISUKOHA:

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 15,

Artikkel 1

ning arvestades järgmist:

Käesoleva ühise seisukoha eesmärk on kergvee tuumareaktori projekti võimalikult kiire lõpetamine ja KEDO tegevuse nõuete kohane lõpetamine enne 2006. aasta lõppu.

Artikkel 2

- (1) Ühise seisukoha 2001/869/ÜVJP⁽¹⁾ alusel on Euroopa Liit osalenud Korea poolsaare energia arenduse organisatsiooni (KEDO) tegevuses, et anda panus Korea poolsaarel tuumarelva leviku tõkestamise probleemile üldise lahenduse leidmisel.
- (2) ELi massihävitusrelvade leviku tõkestamise strateegia, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 12. detsembril 2003, peab eriti tähtsaks, et kõik osapooled peaksid kinni tuumarelva leviku tõkestamise lepingu sätetest.
- (3) KEDO tegevuses osalemisega annab Euroopa Liit panuse oma eesmärgi saavutamiseks, milleks on Korea poolsaarel tuumarelva leviku tõkestamise probleemile üldise lahenduse leidmine kooskõlas kuuepoolsete kõneluste eesmärkidega.
- (4) KEDO juhatuse liikmete seas on jõutud üksmeelele, et võimalikult kiiresti tuleb lõpetada KEDO kergvee tuumareaktori projekt (edaspidi "LWR projekt") ning KEDO tegevus tuleb lõpetada nõuete kohasel viisil enne 2006. aasta lõppu.
- (5) Sel eesmärgil on Euroopa Aatomienergiaühendus (Euratom) pidanud läbirääkimisi oma liikmelisuse uuendamiseks KEDOs, et aidata kaasa kergvee tuumareaktori projekti lõpetamisele ja KEDO tegevuse lõpetamisele.
- (6) Säilitada tuleks olemasolev üksikasjalik kord, mis käsitleb Euroopa Liidu esindatust KEDO juhatuses. Sellega seoses on nõukogu ja komisjon kokku leppinud, et juhul kui KEDO juhatuse käsitleb küsimust, mis ei kuulu Euratomi pädevusse, esitab selle küsimuse kohta seisukoha nõukogu eesistujariik.
- (7) Ühise seisukoha 2001/869/ÜVJP kehtivusaeg lõppes 31. detsembril 2005 ning see tuleks asendada uue ühise seisukohaga,

1. Küsimuste suhtes, mis ei kuulu Euratomi pädevusse, teeb KEDO juhatuses võetava seisukoha üle otsuse nõukogu ning selle esitab eesistujariik.

2. Eesistujariik peab seetõttu aktiivselt osalema KEDO juhatuse tegevuses ja talle tuleb viivitamata teatada kõikidest ühise välis- ja julgeolekupoliitika küsimustest, mida juhatuse koosolekul tuleb arutada.

3. Komisjon annab nõukogule korrapäraselt ja vastavalt vajadusele aru eesistujariigi kaudu, keda abistab ühise ÜVJP kõrge esindaja/peasekretär.

Artikkel 3

Käesolev ühine seisukoht jõustub selle vastuvõtmise päeval. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2006 kuni KEDO tegevuse lõpetamiseni või kuni 31. detsembrini 2006, sõltuvalt sellest, kumb tähtpäev on varasem.

Artikkel 4

Käesolev ühine seisukoht avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 20. märts 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
U. PLASSNIK

⁽¹⁾ EÜT L 325, 8.12.2001, lk 1.